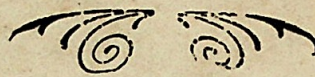

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੰਤ ਖਾਲਸਾ

ਕ੍ਰਿਤ ਸ੍ਰ: ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ੍ਰੋਚ

ਮਿਲਨ ਦਾ ਪਤਾ:—ਮੈਨੇਜਰ ਸਤਿਜੁਗ ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ
ਜ਼ਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ।

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ

ਸੰਤ ਖਾਲਸਾ

(ਅਰਥਾਤ) ਮੁਖਸਰ ਤਵਾਰੀਖ ਨਾਮਧਾਰੀ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ਹਰੀ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਭੁਣੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਛਪੀ ।

ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਲਾਵਾਨ ਭਾਰੇ ਰੱਬੀ ਨੂਰ ਸਤਿਗੁਰ ।
 ਖਾਸਨ ਖਾਸ ਹੀ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਸੂਬ ਕਲਾ ਦੇ ਵਿਚ ਭਰਪੂਰ ਸਤਿਗੁਰ ।
 ਬਖਸ਼ ਦੇਣ ਨਿਧਾਂ ਸਿਧਾਂ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਕਰਕੇ ਪਾਪ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੂਰ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰ ।
 ਦਰਸਨ ਦਿੰਦਯਾਂ ਸਾਰ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਠੰਢ ਪਾਵਦੇ ਰਿਦੇ ਜਰੂਰ ਸਤਿਗੁਰ ।

ਕਰਤਾ— ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸ੍ਰੋਰ ਬਗਤੀ ਕਲਾਂ ਡਾਕਖਾਨਾਂ ਖਾਸ ਜ਼ਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ

ਸਭ ਹੱਕ ਪਾਸ ਹਨ ਮੁਸੰਨਫ ਦੀ ੧ ਬਕੋਰ ਕੋਈ ਨ ਛਾਪੇ ।

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ।

ਸੰਤ ਖਾਲਸਾ

ੴ ਅਰਥਾਤ

ਤਵਾਰੀਖ ਨਾਮਧਾਰੀ

ੴ ਲੁਧਿਆਣੇ ਸਤਿਗੁਰ ਵਰਤਾਉਂ । ਤਬੀ ਬੁਾਰਵਾ ਬਪੁ ਰਹਾਉਂ ॥

ਜਿਸ ਵਿਚ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਨਤੇ ਪ੍ਰਦੇਸ ਗਵਨ ਤਕ ਦੇ ਸੁਭਾਵਕ ਕ੍ਰਾਮਾਤਾਂ ਦੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਸਮਾਚਾਰ ਅਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀਆਂ ਅਖੀਂ ਦੇਖੀਆਂ ਜਾਹਰੀਆਂ ਕ੍ਰਾਮਾਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀਵਾਨ ਅਟੱਲ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਰਾਜ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਉਪਕਾਰ ਮਹਾਰਾਜ ਫ਼ਰਦੌਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੇ ਮਹਾਰਾਜ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਮੱਖੇਪ ਹਾਲ ਨਾਮਧਾਰੀ ਪੰਥ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਲੈ ਅੱਜ ਤੱਕ ਦੀ ਮੁਖਸਰ ਹਿਸਟੀ ਦਰਜ ਹੈ ।

ੴ ਕ੍ਰਤਾ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ੴ

ਸ੍ਰ: ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ੍ਵੈਚ ਪਿੰਡ ਬਗੁਲੀ ਕਲਾਂ ਡਾ: ਖਾਸ
ਜਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ

ਮੋਖ ਸਿਰਫ ।—)

ਸ੍ਰੀ 'ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਹਰੀ' ਪ੍ਰੈਸ ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਜਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਚ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਛਪਿਆ ।

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਬ ਤਵਾਰੀਖ ਨਾਮਧਾਰੀ ਲਿਖਤ ਕ੍ਰਿਤ ਕਵਿ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ

ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਸਿਫਤ

(ਬੇਤ ਯਾਨੇ ਬਿਜੇ ਦੰਡਕ ਛੰਦ)

ਸਕਲ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕੇ ਸਾਜਨੇਹਾਰ ਜੇਹੜਾ ਨਿਰਾਕਾਰ ਹੈ ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਓਹੀ
ਜਲਾਂ ਥਲਾਂ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਦੇ ਰਚਣ ਵਾਲਾ ਜੀਵ ਜੀਵ ਸੰਦਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਓਹੀ
ਪੂਰਣ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਰੱਬ ਸੱਚਾ ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਅਕਾਲ ਦਿਆਲ ਓਹੀ
ਜ਼ਰੇ ਜ਼ਰੇ ਦੇ ਵਿਚ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਬਖਾਪ ਰਿਹੈ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਗੋਪਾਲ ਓਹੀ

ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਅਗੇ ਅਰਜ

ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਲੈ ਕਲਮ ਉਠਾਂਵਦਾ ਹਾਂ
ਤੇਰੇ ਪੰਥ ਪਿਆਰੇ ਦਾ ਹਾਲ ਦੂਲੇ ਛੰਦਾ ਬੰਦੀ ਦੇ ਵਿਚ ਬਤਾਂਵਦਾ ਹਾਂ
ਅਪਨੇ ਕਾਜ ਤੂੰ ਆਪਹੀ ਸਿਰੇ ਚਾਹੜੀਂ ਜਸ ਆਪਦਾ ਹੀ ਦੂਲੇ ਗਾਂਵਦਾ ਹਾਂ
ਤਾਕਤ ਲਿਖਣ ਦੀ ਬਖਸ਼ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਚਰਨਾ ਤੇ ਸੀਸ ਝੁਕਾਂਵਦਾ ਹਾਂ

ਏਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ

ਸਤਿਗੁਰਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੋਤ ਅਕਾਲ ਦੀ ਨੇ ਲਿਆ ਬਾਰਵਾਂ ਧਾਰ ਅਵਤਾਰ ਜਿਕਣ
ਭੁਲੀ ਹੋਈ ਦੁਨੀਆਂ ਰਸਤੇ ਪੈਣ ਖਾਤ੍ਰ ਕੀਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਜਿਕਣ
ਖੇਲ ਖੇਲਣੇ ਲੀਏ ਮਹਾਰਾਜ ਦੂਲੇ ਨੌਕਰ ਹੋਏ ਲ ਹੋਰ ਦੂਬਾਰ ਜਿਕਣ
ਸੇਲਾਂਕਲਾ ਪੂਰਣ ਸਤਿਗੁਰ ਹੋਣ ਖਾਤ੍ਰ ਬਾਲਕ ਸਿੰਘ ਦੇਕਰੇ ਦੀਦਾਰ ਜਿਕਣ
ਨਾਮਦਾ ਨਭਗਤੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਖਸ਼ਕਰਕੇ ਖਲਕਤ ਰੁੜੀ ਜਾਂਦੀ ਦਿਤੀ ਤਾਰ ਜਿਕਣ
ਪੰਥ ਖਾਲਸਾ ਜਿਵੇਂ ਖ੍ਰਾਬ ਹੋਇਆ ਸੰਤ ਖਾਲਸੇ ਲਿਆ ਅਕਾਰ ਜਿਕਣ
ਸਾਕੇ ਕੋਟਲੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਹਾਲ ਦਸੂੰ ਭਾਣੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀਏ ਗੁਜਾਰ ਜਿਕਣ
ਅੱਸੀ ਵੀਰ ਪਕੇ ਸਿਦਕੀ ਨਾਮਧਾਰੀ ਤੋਪਾਂ ਦਾਗ ਕਰਕੇ ਦਿਤੇ ਮਾਰ ਜਿਕਣ
ਬਿਨ ਮੁਕਦਮਾਂ ਚਲੇ ਸਜਾ ਦਿਤੀ ਕੀਤਾ ਨਹੀਂ ਇਨਸਾਫ ਸਰਕਾਰ ਜਿਕਣ
ਗੌਰਮਿੰਟ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਫੇਰ ਸਮੁੰਦਰੋਂ ਪਾਰ ਜਿਕਣ
ਪਕੇ ਸਿਖ ਸਿਦਕੀ ਬਲੀ ਬੀਰ ਬਾਕੇ ਭਾਰੇ ਜਿਸਮ ਤੇ ਦੁਖ ਸਹਾਰ ਜਿਕਣ
ਬਰਮੇ ਮੁਲਕ ਜਾਕੇ ਮਿਲੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਤਨ ਧਨ ਗੁਰ ਤੇ ਦਿਤੇ ਵਾਰ ਜਿਕਣ

ਫੇਰ ਮਿਲਣ ਖਾਤੁ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬਾਂ ਨੇ ਕੀਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਕਰਤਾਰ ਜਿਕਣ
 ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਅਜਤੋੜੀ ਕਰਦੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਜਿਕਣ
 ਛੋਟੇ ਭਾਈ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਫੜੀ ਪੰਥ ਦੀ ਹਥ ਮੁਹਾਰ ਜਿਕਣ
 ਢਾਈ ਲਾਖ ਪਾਇਆ ਭੋਗ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਦਾ ਬਰਤ ਲਾਏ ਬੇਸੁਮਾਰ ਜਿਕਣ
 ਪਿਛੋਂ ਫੇਰ ਮਹਾਰਾਜ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹੋਏ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਗਦੀਦਾਰ ਜਿਕਣ
 ਕੀਤੀ ਕੌਮ ਦੀ ਉਨਤੀ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਤਵਾਰੀਖ ਲਿਖਾਇ ਅਖਬਾਰ ਜਿਕਣ
 ਭਾਰਤ ਵਰਸ ਅੰਦ੍ਰ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕੀਤੀ ਕੌਮ ਸਾਰੀ ਰੋਸ਼ਨਦਾਰ ਜਿਕਣ
 ਰਿਧ ਸਿਧ ਵਾਲਾ ਅਕਲਵਾਨ ਭਾਰੀ ਹੈ ਏਹ ਮਹਾਰਾਜਾ ਬਰਕਤ ਦਾਰ ਜਿਕਣ
 ਸਾਰੇ ਹਾਲ ਦਸੂ ਠਾਈ ਸਾਲ ਤੇ ਲਾ ਕਰੇ ਏਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਰੀ ਉਪਕਾਰ ਜਿਕਣ
 ਕੁਛਕਹਾਲ ਮਹਾਰਾਜ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੰਘਦਾ ਲਿਖੂੰ ਹੋਏਭਾਰੇ ਅਕਲਦਾਰ ਜਿਕਣ
 ਵਿਚਲੇਭਾਈ ਮਹਾਰਾਜ ਨਿਹਾਲਸਿੰਘਦਾ ਭਾਰਤਭੂਮ ਦੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਜਿਕਣ
 ਜੀਵਨਕੋਰ ਅਤੇ ਫਤਹਕੋਰ ਮਾਤਾ ਬਰਕਤ ਵਾਨ ਦੋਵੇਂ ਸਿਫਤਦਾਰ ਜਿਕਣ
 ਏਹ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਅੰਦ੍ਰ ਲਿਖੂੰ ਕੁਲ ਲਿਖਾਇ ਕਰਤਾਰ ਜਿਕਣ
 ਤੱਤ ਕੱਢਕੇ ਲਿਖੂੰ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਮਾਚਾਰ ਜਿਕਣ

ਏਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਫਲ

ਸਚੇਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਿਸਚਾਧਾਰ ਕਰਕੇ ਪੜ੍ਹ ਹਾਲ ਜੇਹੜਾ
 ਓਹਜੂਨ ਚੁਰਾਸੀ ਮੈ ਪਵੇਗਾ ਨਾ ਨਾਮਧਾਰੀਆ ਗੁਰੂ ਦਾ ਲਾਲ ਜੇਹੜਾ
 ਨਰਕ ਵਿਚ ਨਾ ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਸਿੰਘਜਾਵੇ ਪੜ੍ਹੇਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਹਾਲ ਚਾਲ ਜੇਹੜਾ
 ਭਰੂ ਬਰਕਤਾਂ ਨਾਲ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਪੜ੍ਹ ਗ੍ਰੰਥ ਏਹ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਨਾਲ ਜੇਹੜਾ

ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਦੇ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਨ ਦਾ ਸਬਬ

ਪ੍ਰਿਥੀ ਏਸ ਉਤੇ ਜਦੋਂ ਭਾਰ ਪੈਂਦਾ ਰੱਬ ਧਾਰਦਾ ਤਦੋਂ ਅਵਤਾਰ ਕੋਈ
 ਭੁਲੀ ਹੋਈ ਦੁਨੀਆਂ ਰਸਤੇ ਪਾਨ ਖਾਤੁ ਹੋ ਅਕਾਰ ਜਾਂਦਾ ਨਿਰਾਕਾਰ ਕੋਈ
 ਏਸ ਵਕਤ ਵੀ ਲੋੜ ਅਵਤਾਰ ਦੀ ਸੀ ਦੂਰ ਕਰੇ ਯੋਗਣ ਅਤਮਚਾਰ ਕੋਈ
 ਆਪਸ ਵਿਚ ਲੜਦੇ ਭਿੜਦੇ ਪਾਪ ਹੋਏ ਕੌਮ ਵਿਚ ਨਾ ਰਿਹਾ ਪਯਾਰ ਕੋਈ
 ਸਿਖ ਕੌਮ ਸੂਹਣ ਤੀਲ ਤੀਲ ਹੋਈ ਮੁਠਾ ਬਨਕੇ ਲਊ ਸਵਾਰ ਕੋਈ
 ਭਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲੀਏ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਊਗੀ ਜੋਤ ਕੂਤਾਰ ਕੋਈ

ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਨਾ

ਸੰਮਤ ਠਾਰਾਂ ਸੌ ਸਾਲ ਬਹੁਤੇ ਦੀ ਮਾਘ ਪੰਚਮੀ ਸੁਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਮਝੇ
 ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਨਗ੍ਰ-ਜਿਲਾ ਲੁਦੇਹਾਣਾ ਰਾਮਗੜੀਆਂ ਦਾ ਖਾਨਦਾਨ ਸਮਝੇ
 ਜਸਾ ਸਿੰਘ ਪਿਤਾ ਸਦਾ ਕੋਰ ਮਾਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਈਏ ਜੋਤ ਭਰਵਾਨ ਸਮਝੇ
 ਜਾਮਾ ਬਾਟਵਾਂ ਧਾਰਜਾ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਹੋਈ ਰੋਸ਼ਨੀ ਚਮਕ ਜਹਾਨ ਸਮਝੇ
 ਨਿਰਾਕਾਰ ਅਕਾਰ ਮੈਂ ਜੋਤ ਆਈ ਸਮਝ ਗਏ ਸਿਆਣੇ ਬੁਧੀਵਾਨ ਸਮਝੇ
 ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਭੁਲੇਖੇ ਦੇ ਪੈਨ ਖਾਤ੍ਰ ਜਾਲ ਬ੍ਰਹਮ ਮਾਇਆ ਵਿਤਾ ਤ ਨ ਸਮਝੇ
 ਬਾਲ ਲੀਲਾ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਕਿਵੇਂ ਲਿਖਾਂ ਸਾਰਾ ਦਾਸਤ ਨ ਸਮਝੇ
 ਪੁਸਤਕ ਵਧੂਗਾ ਲਿਖਾਂ ਜੇ ਹਾਲ ਸਾਰੇ ਛਪਣੇ ਬਹੁਤ ਔਖੇ ਸਾਰੇ ਬਜਾਨ ਸਮਝੇ
 ਪੁਸਤਕ ਹੋਰ ਵਡੀ ਦੂਜੀ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂਤਵਾਰੀਖ ਸਾਰੀ ਮੇਹਰਵਾਨ ਸਮਝੇ
 ਛੋਟਾ ਗ੍ਰੰਥ ਰਚਿਆ ਤਤ ਸਾਰ ਉਸਦਾ ਹਾਲੇ ਏਸਨੂੰ ਕਰੋ ਪ੍ਰਵਾਨ ਸਮਝੇ
 ਪਲਦੇ ਖੇਲਦੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਾਲ ਵਸਥਾ ਬਹੁਤ ਖੂਬਸੂਰਤ ਹੋਏਜ ਵਾਨ ਸਮਝੇ
 ਬੀਸ ਬਰਸ ਦੇ ਹੋਏ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਪੂਰੇ ਜੁਆਨ ਭਾਰੇ ਬਲੀਵਾਨ ਸਮਝੇ

ਬਾਹਰਵੇਂ ਜਾਮੇ ਬਾਬਤ ਤਵਾਰੀਖੀ ਪ੍ਰਮਾਣ

ਸੋ ਸਾਖੀ ਅਸਲੀ ਵਾਕ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਛਪੇ ਨਹੀਂ ਜੋ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ਸਾਰੇ
 ਨੰਦਲਾਲ ਸਰਬੰਗ ਫਕੀਰ ਜੀ ਨੂੰ ਕਹੇ ਦਸਮ ਗੁਰ ਬਚਨ* ਉਚਾਰ ਸਾਰੇ
 ਅੰਤ੍ਰਯਾਮਤਾ ਸੇ ਸਮੇ ਦੇਖ ਅਗਲੇ ਵਾਕ ਮੁਖ ਥੋਂ ਕਰੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਰੇ
 ਪੇਸ਼ੀਨਗੋਈ ਭਵਿਸ਼ਤੀ ਬਚਨ ਓਹੀ ਸੋ ਸਾਖੀ ਦੇ ਹੈਨ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਰੇ
 ਬਹੁਤ ਢੂੰਡ ਅਸਲੀ ਮੈਨੇ ਪੜੀ ਸਾਖੀ ਹਰਫ ਹਰਫ ਵਾਂਞੇ ਨਿਗ੍ਰਾਮਾਰ ਸਾਰੇ
 ਲਿਖੇ ਓਸ ਅੰਦ੍ਰ ਦਸਮੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਗੁਰੂ ਬਾਹਰਵੇ ਦੇ ਸਮਾਚਾਰ ਸਾਰੇ
 ਇਕ ਹੋਰ ਸਾਖੀ ਵੱਡੀ ਤੀਰਥੇ ਦੀ ਜੀਨੂੰ ਸਿਖ ਮਨਦੇ ਨਿਸਚਾਧਾਰ ਸਾਰੇ
 ਜਾਮੇ ਬਾਰਵੇ ਦੀ ਬਾਬਤ ਓਸ ਅੰਦ੍ਰ ਸਾਫ ਸਾਫ ਲਿਖਿਐ ਕਈ ਵਾਰ ਸਾਰੇ
 ਪੜੇ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਛਪੇ ਜੋ ਅਡੀਸ਼ਨ ਪੈਹਲੀ ਵਾਰ ਸਾਰੇ
 ਇਕ ਗ੍ਰੰਥ ਹੈ ਸੰਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਾਮੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕ ਜਿਸਦੇ ਲਿਖਣ ਹਾਰ ਸਾਰੇ

* 'ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਹੋਏ ਮੇਰੇ ਨਾਮਾ। ਬਾਢੀ ਬਸ ਭੈਣੀ ਮੇ ਗਾਮਾ'

(ਸੋ ਸਾਖੀ)

† ੧੯੨੭ ਬਿ: ਨੂੰ ਏਹ ਸਾਖੀ ਹਰੀ ਪੁਰ, ਨਾਮੇ ਪਿਤਾ ਜਿਲਾ ਫੀਰੋਜਪੁਰ ਵਿਚ ਤੀਰਥ ਪੱਟਣ, ਤੇ ਲੋਹੇ ਦੇ ਸੰਦੂਕ 'ਚੋਂ' ਲੀ ਸੀ ਅਜ ਤਕ ਹਰੀ ਪੁਰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਦੇਖੋ ਤਵਾਰੀਖ ਗੁਰੂ ਖਾਲਸਾ ਭਾ: ੧ ਗੁਰੂ. ੧੦ ਪੰਨਾ ੩੬੦

ਓਸ ਗ੍ਰੰਥ ਅੰਦ੍ਰ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲਿਖਦੇ ਬਾਰਵਾਂ ਹੈਨ ਅਵਤਾਰ ਸਾਰੇ
ਭਾਈ ਬਾਲੇ ਵਾਲੀ ਵਡੀ ਜਨਮ ਸਖੀ ਛ ਪੇ ਛਪੇ ਜਿਸਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਰ ਸਾਰੇ
ਸਖੀ ਓਸ ਅੰਦ੍ਰ ਜਾਮੇ ਬਾਰਵੇਂ ਦਾ ਲਿਖ ਗਏ ਹਾਲ ਨਾਨਕ ਨਿਰੰਕਾਰ ਸਾਰੇ
ਤਵਾਰੀਖੀ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਦਿਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਗੋਸ਼ ਗੁਜਾਰ ਸਾਰੇ

ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਨੌਕੀ ਅਤੇ ਅਚਾਨਕ ਕਰਾਮਾਤਾਂ

ਸੰਮਤ ਠਾਰਾਂ ਸੋ ਬਾਨਵੇਂ ਸਾਲ ਅੰਦ੍ਰ ਪਹੁੰਚੇ ਗੁਰੂ ਲਾਹੌਰ ਮੈ ਜਾਇ ਬੇਲੀ
ਕਾਬਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮਸਿੰਘ ਦਾ ਦਿਤਾ ਫੌਜ ਮੈ ਨਾਮ ਲਿਖਾਇ ਬੇਲੀ
ਭਜਨ ਬੰਦਗੀ ਰਾਤ ਦਿਨ ਗੁਰੂ ਕਰਦੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਫੱਕਰਾਂ ਵਾਂਗ ਬਣਾਇ ਬੇਲੀ
ਓਹੀ ਸ਼ਕਲ ਸੂਰਤ ਛੋਟੀ ਵਿਚ ਰੈਹਕੇ ਸਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਵੈਦ ਕਰਾਇ ਬੇਲੀ
ਓਹੀ ਸ਼ਕਲ ਬਾਹਰ ਬੈਠੀ ਵਿਚ ਸੰਗਲ ਨਾਲ ਤਾਰ ਦੇ ਤਾਰ ਮਿਲਾਇ ਬੇਲੀ
ਖੇਲ ਖੇਲਦੇ ਰੱਬ ਭਗਵਾਨ ਦੂਲੇ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਅਕਾਰ ਮੈ ਆਇ ਬੇਲੀ
ਇਕ ਰੋਜ ਮਸਤੀ ਵਿਚ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਇਕ ਮਕਬਰੇ ਨੂੰ ਹੱਥ ਪਾਇ ਬੇਲੀ
ਸਣੇ ਪੀਰਖਾਨੇ ਸਾਰੇ ਮਕਬਰੇ ਨੂੰ ਫੜਕੇ ਜੜਾਂ ਤੇ ਦੀਆ ਹਲਾਇ ਬੇਲੀ
ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਓਹ ਮਕਬਰਾ ਰਿਹਾ ਹਿਲਦਾ ਲੋਕ ਦੇਖਦੇ ਨਿਗ੍ਹਾ ਟਿਕਾਇ ਬੇਲੀ
ਇਕ ਰੋਜ ਗਿਆਰਾਂ ਤੰਬੂ ਟਪ ਗਏ ਸੀ ਐਸੇ ਗਜਬ ਦੀ ਛਾਲ ਲਗਾਇ ਬੇਲੀ
ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਸੂਬੇਦਾਰ ਚੱਕਵਾਲਾ ਸਮਝ ਗਿਆ ਓਹ ਸ਼ਖਸ ਦਾਨਾਇ ਬੇਲੀ
ਕਈ ਕਰਾਮਾਤੀ ਕੰਮ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਕੀਤੇ ਫੌਜ ਮੈ ਸੈਹਜ ਸੁਭਾਇ ਬੇਲੀ
ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਮੇ ਜੇਕਰ ਯਹਾਂ ਦਸਾਂ ਬਹੁਤ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਹੋਊ ਵਧਾਇ ਬੇਲੀ
ਮਸਤ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਹਿਣ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਚੋਜ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਹੇ ਦਿਖਾਇ ਬੇਲੀ

ਸਰਦਾਰ ਕਾਬਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਖਤੀ ਕਰਨੀ

ਇਕ ਰੋਜ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪਟ ਪਾੜ ਦਿਤਾ ਕਰਦ ਨਾਲ ਜਾਣੇ
ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ਨੂੰ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਤੇਰੀ ਮੌਤ ਹਮਨੇ ਦਿਤੀ ਟਾਲ ਜਾਣੇ
ਸਤਿਗੁਰ ਮਸਤ ਹੋਕੇ ਬਚਨ ਬਹੁਤ ਕਰਦੇ ਪੂਰੇ ਕੁਲ ਹੁੰਦੇ ਤਤਕਾਲ ਜਾਣੇ
ਕਾਬਲ ਸਿੰਘ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਪਾਗਲ ਗੁਸੇ ਨਾਲ ਹੋਯਾ ਲਾਲੇ ਲਾਲ ਜਾਣੇ
ਮਾਇਆ ਬ੍ਰਮਦੀ ਜਾਲਦੇ ਵਿਚ ਫਸਕੇ ਲੀਲਾ ਸਮਝਯਾ ਨਹੀ ਅਕਾਲ ਜਾਣੇ
ਕਾਬਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੁਰ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਤੋਪ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੇ ਸੰਗਲ ਡਾਲ ਜਾਣੇ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਭਵਿਸ਼ਤ ਬਚਨ ਅਤੇ ਸ੍ਰ: ਕਾਬਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਰਾਪ
ਹਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸੁਣੇ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਗੁਰੂ ਮੁਖ ਥੋਂ ਕੈਹਣ ਉਚਾਰ ਓਥੇ
ਭਾਰਾ ਨਾਲ ਅੰਗੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਯੁਧ ਹੋਰੂ ਮਚੂ ਮੁਦਕੀ ਮੈਘ ਲੂਘਾਰ ਓਥੇ
ਮਲੇਛ ਖਾਲਸਾ ਓਸ ਥਾਂ ਖਤਮ ਹੋਜੂ ਸੰਤ ਖਾਲਸਾ ਲਉ ਅਕਾਰ ਓਥੇ
ਮਲੀਏ ਮੇਟ ਹੋਵਨ ਕਾਰੋ ਵਾਰ ਸਾਹੀ ਜਾਉ ਟੁੱਟ ਲਾਹੌਰ ਦੁਬਾਰ ਓਥੇ
ਧੋਖਾ ਬਹੁਤ ਹੋਰੂ ਨਾਲ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਬੇਈਮਾਨ ਹੋਸਨ ਜਥੇਦਾਰ ਓਥੇ
ਸਰਸੋਂ ਜਗਾ ਬਾਰੂਦ ਦੀ ਵਹਾਂ ਆਵੇ ਸਿੰਘ ਜਿਤਕੇ, ਜਾਣਗੇ ਹਾਰ ਓਥੇ
ਜਿਸਦੇ ਨਾਲ ਮੈਂ ਬੰਨਿਆਂ ਤੋਪ ਏਹੀ ਕਾਬਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦੇਉਗੀ ਮਾਰ ਓਥੇ
ਸੁਣਕੇ ਬਚਣ ਭਵਿਸ਼ਤੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਡਰ ਗਏ ਫੌਜ ਦੇ ਸਿਪਾਸਲਾਰ ਓਥੇ
ਦਿਤੇ ਖੋਲ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਤੋਪ ਨਾਲੋਂ ਕਠੇ ਫੌਜ ਦੇ ਹੋਏ ਸਰਦਾਰ ਓਥੇ
ਓਸੇ ਰੋਜ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਤਵੀ ਖਾਤੁ ਹੋਇਆ ਫੌਜੀਆਂ ਨਾਲ ਤਕਰਾਰ ਓਥੇ
ਗੁਰੂ ਕੈਹਣ ਸਾਡੀ ਤਵੀ ਸੋਨੇ ਦੀ ਹੈ ਦੇਖੋ ਜਗਾ ਲੋਕੋ ਨਿਗਾਮਾਰ ਓਥੇ
ਸਿਰਫ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਕੈਹਣ ਦੀ ਡੋਰ ਹੀ ਸੀ ਲੋਹ: ਬਣਾ ਸੋਨਾ ਇਕੋ ਵਾਰ ਓਥੇ
ਫੌਜੀ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਲੀਲਾ ਦੇਖ ਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਮਸ਼ਕਾਰ ਓਥੇ
ਸਮਝਗਏ ਸਭ ਭੇਤ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਏਹਤਾਂ ਬਾਰਵਾਂ ਗੁਰੂ ਅਵਤਾਰ ਓਥੇ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਭਵਿਸ਼ਤੀ ਬਚਨ ਪੂਰੇ ਹੋਣੇ

ਬਚਨ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਕੁਲ ਹੋਏ ਮਚੇ ਮੁਦਕੀ ਮੈ ਘਲੂਘਾਨ ਵੀਰੋ
ਭਾਰਾ ਨਾਲ ਅੰਗੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਯੁਧ ਹੋਇਆ ਰਿਹਾ ਬਹੁਤ ਦਿਨ ਗਰਮ ਮੈਦਾਨ ਵੀਰੋ
ਓਸੇ ਤੋਪ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਦਾਨ ਅੰਦ੍ਰ ਕਾਬਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਉਡੇ ਪਰਾਂਨ ਵੀਰੋ
ਸਰਸੋਂ ਜਗਾ ਬਾਰੂਦ ਦੀ ਔਣ ਲਗੀ ਜਥੇਦਾਰ ਹੋ ਗਏ ਬੇਈਮਾਨ ਵੀਰੋ
ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਬਾਮਣ ਬੇਈਮਾਨ ਹੋਯਾ ਏਸ ਜੰਗ ਦਾ ਵਹੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੀਰੋ
ਜਦ ਵਾੜ ਹੀ ਖੇਤ ਨੂੰ ਖਾਣ ਲਗੀ ਦਸ ਫੇਰ ਕੀ ਕਰੂ ਕ੍ਰਿਸਾਨ ਵੀਰੋ
ਯਾਦ ਰਹੂ ਅੰਗੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੁਦਕੀ ਭੀ ਵਾਹੀ ਪੰਥ ਨੇ ਬਹੁਤ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਵੀਰੋ
ਫੌਜਾਂ ਜਿਤਕੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਹਾਰ ਗਈਆਂ ਲਿਆਕੇ ਤੇਗਦਾ ਗਜਬ ਤੁਫਾਨ ਵੀਰੋ
ਲਿਖਿਆ ਸ਼ਾਹ ਮਹੰਮਦ ਨੇ ਦੇਖ ਅਖੀਂ ਪੜੇ ਮੁਦਕੀ ਦਾ ਦਾਸਤਾਨ ਵੀਰੋ
ਪੂਰੇ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਬਚਨ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਪੰਜ ਸਾਲ ਪਿਛੋਂ ਹੋਏ ਆਨ ਵੀਰੋ

ਰਾਜ ਭਾਗ ਖੁਸ਼ਾ ਪੰਥ ਖਾਲਸੇ ਤੋਂ ਖਤਮ ਖਾਲਸਾ ਹੋਇਆ ਮਲੇਛ ਭਾਈ
ਬੇੜਾ ਗਰਕ ਕਰਦੀ ਆਈ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਆਪਸ ਵਿਚ ਦੀ ਫੁਟ ਹਮੇਸ਼ਾ ਭਾਈ
ਜੁਗਾਂ ਜੁਗਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਏਹ ਹਿੰਦੂਆ ਦਾ ਜੈ ਚੰਦ ਕੀਤੀ ਪਟੀ ਮੇਸ਼ ਭਾਈ
ਪਿਛੋਂ ਫੇਰ ਬਾਬਰ ਲਿਆਂਦਾ ਫੁਟ ਨੇ ਹੀ ਹੋਏ ਦੇਸ ਮੇ ਬਹੁਤ ਕਲੇਸ਼ ਭਾਈ
ਏਸ ਫੁਟ ਨੇ ਹਿੰਦ ਨੂੰ ਗਾਲ ਦਿਤਾ ਭਾਰਤ ਵਰਸ਼ ਹੋਇਆ ਤਵਾ ਦੇਸ਼ ਭਾਈ
ਗੈਰ ਕੌਮ ਦਾ ਰਾਜ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਹੋਇਆ ਕੁਲ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਏਸ਼ ਭਾਈ

ਕਵੀਸ਼ਰ

ਸਦਾ ਰਹੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਦੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਸਦਾ ਰਹਿਣ ਨਾ ਫੀਲ ਤੁਰੰਗ ਲੋਕੋ
ਸਦਾ ਜੋਰ ਅਕਬਾਲ ਭੀ ਨਹੀ ਰੈਹਦੇ ਸਦਾ ਨਹੀ ਰੈਹਦੇ ਭੁਖ ਨੰਗ ਲੋਕੋ
ਸਦਾ ਅਮਨ ਅਮਾਨ ਭੀ ਨਹੀ ਰੈਹਦੇ ਸਦਾ ਨਹੀ ਰੈਹਦੇ ਲਗੇ ਜੰਗ ਲੋਕੋ
ਸਦਾ ਦੁਖ ਕਲੇਸ਼ ਨਾ ਸੁਖ ਰੈਹਦੇ ਰੱਬ ਰਹੇ ਨਾ ਸਦਾ ਇਕੰਗ ਲੋਕੋ
ਮਿਲਦ ਵਿਛੜਦੇ ਯਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰੈਹਦੇ ਸਦਾ ਨਹੀ ਰੈਹਦੇ ਸਾਥੀ ਸੰਗ ਲੋਕੋ
ਪੈਂਦਾ ਵਕਤ ਆਇਆ ਰਾਜੇ ਰਾਣੀ ਤੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਭੀ ਹੋਣ ਮਲੰਗ ਲੋਕੋ
ਚਕਰ ਹਲਟ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਪਿਆ ਘੁਮਦਾ ਸਮੇਂ ਬਦਲਦੇ ਰੰਗ ਬਰੰਗ ਲੋਕੋ
ਕਦੇ ਕੈਦ ਹੁੰਦੇ ਪੰਛੀ ਪਿੰਜਰੇ ਮੈ ਹਰੀ ਚੁਗੇ ਨਾ ਸਦਾ ਕੁਰੰਗ ਲੋਕੋ
ਖੇਲ ਖੇਲਦਾ ਰੱਬ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਅੰਦ੍ਰ ਬੁਰੇ ਭਲੇ ਸਾਰੇ ਓਧੇ ਦੰਗ ਲੋਕੋ
ਲਿਖਦਾ ਨਹੀ ਮੈ ਹੋਰ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਬਹੁਤਾ ਵਧਣ ਤੇ ਏਹ ਪ੍ਰਸੰਗ ਲੋਕੋ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚੋਜ

ਇਕ ਰੋਜ ਸਤਿਗੁਰ ਲੰਘੇਜਾ ਰਹੇ ਸੀ ਇਕ ਹਲਟ ਚਲਦਾ ਮਾਰੋ ਮਾਰ ਜਲਦੀ
ਬਲਦ ਢਟਿਆਂ ਵਾਂਗ ਮਜਬੂਤ ਸੀਰੇ ਜੱਟ ਹੱਕਦਾ ਤੇਜ ਰਫਤਾਰ ਜਲਦੀ
ਝਟ ਪਟ ਸਤਿਗੁਰ ਦੌੜੇ ਹਲਟ ਵੰਨੀ ਅੰਤ੍ਰਯਾਮਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਜਲਦੀ
ਖਾਂਚ ਨਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਦੇ ਵੱਢ ਦਿਤੀ ਬਲਦ ਦੂਰ ਕੀਤੇ ਡੰਡਾ ਮਾਰ ਜਲਦੀ
ਜੱਟ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਪਿਛੇ ਪੈਣ ਲਗੇ ਕਠੇ ਹੋਇਕੇ ਕਈ ਗਵਾਰ ਜਲਦੀ
ਨਿਘਰ ਗਿਆ ਓਹ ਖੂਹ ਜਮੀਨ ਅੰਦ੍ਰਧ੍ਰਤੀ ਹਲਟ ਨੂੰ ਗਈ ਨਿਘਾਰ ਜਲਦੀ
ਦਿਤੇ ਬਲਦ ਬਚਾਇ ਕ੍ਰਿਸਾਨ ਨਾਲੇ ਕੀਤਾ ਸਤਗੁਰਾਂ ਬੜਾ ਉਪਕਾਰ ਜਲਦੀ

ਜੇਹੜੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਤੇ ਗੁਸੇ ਬਹੁਤ ਸੀਰੇ ਜਟ ਹੋ ਗਏ ਸੁਕ੍ਰਗੁਜਾਰ ਜਲਦੀ
ਜੱਟ ਕੈਹਨ ਸਾਨੂੰ ਏਨਾਂ ਰਖ ਦਿਤਾ ਸਮਝਗਏ ਏਹ ਭਾਣੇ ਦੀ ਕਾਰ ਜਲਦੀ
ਭਜਨ ਜਟਾਂ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਓਥੋਂ ਹੋਏ ਅਲੋਪ ਕ੍ਰਤਾਰ ਜਲਦੀ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਅਚਾਨਕ ਕਰਾਮਾਤ

ਇਕ ਰੋਜ ਸਤਿਗੁਰ ਸਣੇ ਕਾਨ੍ਹਸਿੰਘ ਦੇ ਇਕ ਪਿੰਡ ਕੋਲੋਂ ਲੰਘੇ ਜਾਂਵਦੇ ਸੀ
ਮੁਰਦਾ ਜਲ ਰਿਹਾ ਲੋਕ ਰੋ ਰਹੇ ਸੀਰੇ ਧਿਆਨ ਸਿਵੇ ਕੰਨੀ ਗੁਰੂ ਪਾਂਵਦੇ ਸੀ
ਛਾਲ ਮਾਰਕੇ ਚਿਤਾ ਪਰ ਚੜ੍ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮੁਰਦਾ ਪਾਇ ਜਫੀ ਚੁਕ ਲਿਆਂਵਦੇ ਸੀ
ਖਫਨ ਤੱਕ ਨੂੰ ਭੀ ਦਾਗ ਲਗਾ ਨਾਂ ਸੀਤਲ ਅਗਨ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਕਰਾਂਵਦੇ ਸੀ
ਉਠ ਖੜ ਮੁਰਦੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਕਹਿਕੇ ਮੂਹੋਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਚਨ ਸੁਣਾਂਵਦੇ ਸੀ
ਮੁਰਦਾ ਜੀ ਪਿਆ ਲੋਕ ਹੈਰਾਨ ਹੋਏ ਚਰਨੀ ਲੋਕਗੁਰ ਦੀ ਡਿਗ ਜਾਂਵਦੇ ਸੀ
ਨਾਮ ਦਾਨ ਭਗਤੀ ਬਖਸ਼ੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਝੰਡਾ ਧਰਮ ਦਾ ਇਕ ਝੁਲਾਂਵਦੇ ਸੀ
ਬੁਰੇ ਕੀਮਾਂ ਤੇ ਵਰਜਕੇ ਲੋਕ ਸਾਰੇ ਰਸਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਗੁਰੂ ਚਲਾਂਵਦੇ ਸੀ
ਪਤਾ ਪੁਛਦੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਿਤਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਸੀਸ ਝੁਕਾਂਵਦੇ ਸੀ
ਪਤਾ ਦਸ੍ਯਾਂ ਬਾਝ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਗੁਰੂ ਝਟ ਅਲੋਪ ਹੋ ਆਂਵਦੇ ਸੀ

ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਫਰਜ਼

ਭੁਲੀ ਹੋਈ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਰਸਤੇ ਪੋਣਖਾਤ ਬਣਦਾ ਰੱਬ ਇਨਸਾਨ ਭਗਵਾਨ ਜੇਹੜਾ
ਏਹੀ ਫਰਜ਼ ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਜਗਤ ਉਤੇ ਕਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਐਹਸਾਨ ਜੇਹੜਾ
ਖਲਕਤ ਏਹ ਖੁਦਾਇਦਾ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਦੁਰਲਭ ਜਹਾਨ ਜੇਹੜਾ
ਓਹੀ ਮਰਦ ਤੂੰ ਸਮਝ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਮਦਤ ਕਰੇ ਇਨਸਾਨ ਇਨਸਾਨ ਜੇਹੜਾ

ਬਾਬੇ ਬਾਲਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਲ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਮਿਲਾਪ

ਬਾਲਕ ਸਿੰਘ ਬਾਬਾ ਗੁਰੂ ਗਿਆਰਵਾਂ ਜੋਕਰਦਾ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਇੰਤਜਾਰ ਹਜਰੋਂ
ਏਧਰ ਗੁਰੂ ਲਹੌਰ ਦੀ ਛੋਣੀਆਂ ਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਹੋ ਗਏ ਤਿਆਰ ਹਜਰੋਂ
ਮਜਲੇ ਮਜਲ ਕਰਦੇ ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਪਹੁੰਚਗਏ ਸਚੇ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਹਜਰੋਂ
ਮਿਲੇ ਦੂਰ ਆਕੇ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਬਾਲਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰੂਪ ਕਰਤਾਰ ਹਜਰੋਂ
ਸੋਲਾਂ ਕਲਾਂ ਪੂਰਣ ਹੋਈਆਂ ਗੁਰੂ ਅੰਦ੍ਰ ਜੋਤ ਜੋਤ ਦੇ ਮਿਲਦਜਾਂ ਸਾਰ ਹਜਰੋਂ
ਦਸਮੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਚੀਜ ਸੋਪ ਦਿਤੀ ਭਾਰੀ ਲਾਇਕੇ ਇਕ ਦੁਬਾਰ ਹਜਰੋਂ

ਦੇਨੋਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂਸਚਰ੍ਯਾਂ ਸਾਹਬਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਬਾਤਾਂ ਪਰ ਹੋਈ ਵਿਚਾਰ ਹਜਰੇ
ਬਾਲਕਸਿੰਘ ਜੀ ਤੇ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਭਾਰੀ ਬਹੁਤ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇਪਿਆਰ ਹਜਰੇ
ਭਾਰੀ ਲਗਦੇ ਰਹੇ ਦੀਵਾਨ ਓਥੇ ਸਿਦਕੀ ਸਿੰਘ ਪਹੁੰਚੇ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਹਜਰੇ
ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਓਥੇ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋ ਗਈ ਸੰਸਾਰ ਹਜਰੇ
ਨਾਲ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਗਏ ਲਹੌਰ ਤੇ ਜੋ ਸਾਡੇ ਬਾਪੂ ਜੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹਜਰੇ
ਉਨਾਂ ਦਸ੍ਯਾ ਅਸਾਂ ਨੂੰ ਮੂਹ ਜਬਾਨੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਓਸ ਦਿਨ ਕਰੇ ਦੀਦਾਰ ਹਜਰੇ
ਸਾਡੀ ਭੈਣ ਦੇ ਸੌਰੇ ਦਾ ਬਾਪ ਗੜ੍ਹਓਂ ਕਾਹਨਸਿੰਘ ਭੀ ਗਿਆਸੁਦਾਰ ਹਜਰੇ
ਪੁਸਤਕ ਵਧੂਗਾ ਬਹੁਤ ਹਰਨਾਮਸਿੰਘਾ ਜੇਕਰ ਲਿਖਾਂਸਾਰੇ ਸਮਾਚਾਰ ਹਜਰੇ

ਕਰਾਮਾਤੀ ਜੋਹਰ

ਮਹਾਰਾਜ ਜਦ ਫੌਜ ਚੋਂ ਚਲੇ ਆਏ ਲੈਕੇ ਕੁਲ ਸੰਗੀ ਸਾਥੀ ਨਾਲ ਸਾਰੇ
ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਕੱਟੇ ਚਲੇ ਗਏ ਕਿੱਕਣ ਫੌਜੀਕਰਨ ਅਫਸਰਹਾਲ ਹਾਲ ਸਾਰੇ
ਜਥਾ ਗੁਰੂ ਫੜਨੇ ਲੀਏ ਲਿਸਟ ਕੱਢੀ ਨਾਮ ਢੂੰਡ ਦੇ ਨਾਲ ਖਿਆਲ ਸਾਰੇ
ਨਾਮ ਆਰਮੀ ਲਿਸਟਚੋਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਮਾਟੇ ਕੁਲਦਫਤ੍ਰ ਟੋਲ ਟਾਲ ਸਾਰੇ
ਕਰਾਮਾਤ ਖੇਲੀ ਜਾਹਰੀਸਤਿਗੁਰਾਂਨੇ ਨਾਮਲਿਸਟ ਚੋਂ ਦੀਏ ਨਿਕਾਲ ਸਾਰੇ
ਸਦਾ ਰਹੇ ਹਾਜਰ ਹੁੰਦੇ ਨੌਕਰੀ ਮੈਂ ਕਰੀ ਨੌਕਰੀ ਥੀ ਕਈ ਸਾਲ ਸਾਰੇ
ਨਾਮ ਕਿਸੇ ਕਾਗਜ਼ ਉਤੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆਅਫਸਰਹੋ ਗਏਦੇਖ ਕਮਾਲ ਸਾਰੇ
ਸਮਝ ਗਏ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਕਰਾਮਾਤੀ ਹੋਏ ਚੁਪ ਦਫਤਰ ਦੇਖ ਭਾਲ ਸਾਰੇ
ਸਤਿਗੁਰਚਲੇ ਆਏ ਭੈਣੀਸਾਹਿਬ ਵੰਨੀ ਛੱਡ ਨੌਕਰੀਆਲ ਜੰਜਾਲ ਸਾਰੇ
ਪਿਛਲੇਸਮਝ ਲਏਤੁਸੀਂ ਹਰਨਾਮਸਿੰਘਾ ਸੁਣਲੋਅਗੋਂ ਦੇਵੀਰਨੋਹਾਲ ਸਾਰੇ

ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਭਲਾ ਕਰਨ ਖਾਤ੍ਰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰ

ਦੇਖੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦਿਹਾਤ ਫਿਰਕੇ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੇ ਵਿਭਚਾਰ ਭਾਰੇ
ਰੱਬ ਭੁਲਿਆ ਛੁੱਟ ਗਈ ਭਜਨ ਬਾਣੀ, ਹੋਏ ਐਬਾਂ ਦੇ ਗਰਮ ਬਜਾਰ ਭਾਰੇ
ਪਏ ਪਾਪ ਹੁੰਦੇ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਸਾਰੇ, ਫਿਰਕੇ ਗੁਰਾਂ ਡਿਠੇ ਤਰਫ ਚਾਰ ਭਾਰੇ
ਬਿਚਲ ਗਏ ਸਭ ਸਿਲਸਲੇ ਪੰਥ ਦੇ ਭੀ ਫਿਰਕੇ ਕੁਲ ਦੇਖੇਨਿਗ੍ਹਾ ਮਾਰ ਸਾਰੇ
ਤੀਲਾ ੨ ਹੋਇਆ ਪੰਥ ਖਾਲਸੇ ਦਾ, ਉੱਡ ਗਏ ਇਤਫਾਕ ਪਿਆਰ ਭਾਰੇ

ਮਜ੍ਹਬੀ ਸ਼ਰਾ ਚੋਂ ਕਦੀਏ ਮਾਸ ਮਦਰਾ, ਏਹੀ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਮੂਲ ਸੰਸਾਰ ਸਾਰੇ
ਜੇਕਰ ਸਿਖਾਂ ਚੋਂ ਮਾਸ ਸ਼ਰਾਬ ਉਡ ਜੈ ਆਪ ਜਪਨਗੇ ਨਾਮ ਕਰਤਾਰ ਸਾਰੇ
ਰਸਤਾ ਦਸੀਏ ਕਿਵੇਂ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਸੋਚਣ ਲਗ ਪਏ ਗੁਰੂ ਵਿਚਾਰ ਭਾਰੇ

ਸੰਤ ਮਹੰਤ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਿਚਲ ਜਾਣੀ

ਰੱਬ ਰੂਪ ਮਹੰਤ ਜੋ ਸਾਧ ਸੀਗੇ ਭਲੇ ਪੁਰਸ਼ ਹੋ ਗਏ ਖਰਾਬ ਲੋਕੋ
ਪੂਜ ਨੀਕ ਪੁਜਾਰੀ ਜੋ ਮੰਦ੍ਰਾਂ ਦੇ ਖਾਣ ਲਗ ਪਏ ਮਾਸ ਸ਼ਰਾਬ ਲੋਕੋ
ਰੰਡੀ ਬਾਜ ਬਣ ਗਏ ਜਤੀ ਸਤੀ ਸਾਧੂ ਉਤ੍ਰ ਗਈ ਫੁਲਾਦ ਦੀ ਆਬ ਲੋਕੋ
ਨਾਚ ਵੇਸਵਾ ਦਾ ਸੁਣਦੇ ਨਸ਼ਾ ਪੀਕੇ ਭੁਜਦੇ ਮੰਦਰੀਂ ਮਾਸ ਕਬਾਬ ਲੋਕੋ
ਮੰਦ੍ਰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਡੇਰੇ ਬਹੁਤ ਭਾਰੇ ਵਡੇ ਵਡੇ ਜੋ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਲੋਕੋ
ਦੌਲਤ ਮੰਦ ਮਹੰਤ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਦੇ ਬਾਗ ਸਬਾਬ ਲੋਕੋ

ਪੈਹਲੇ ਸੰਤ ਮਹੰਤ

ਦਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਥੇ ਪੈਹਲੇ ਸਾਧ ਮਹੰਤ ਗੁਨਵਾਨ ਵੱਡੇ
ਵਿਦਯਾਵਾਨ ਭਾਰੀ ਜਤੀ ਸਤੀ ਸਾਧੂ ਰਿਖੀ ਮੁਨੀ ਭਾਰੇ ਦਯਾਵਾਨ ਵੱਡੇ
ਸਾਧੂ ਖਾਲਸੇ ਪੰਥ ਦੇ ਬੰਮੂ ਹੀ ਥੇ ਸੰਤ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਰਖਦੇ ਛਾਨ ਵੱਡੇ
ਲੰਗਰ ਰਖਦੇ ਲਾਇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਨਾਮ ਦਾਨ ਤੇ ਕਰਨ ਇਸਨਾਨ ਵੱਡੇ

ਨਿਹੰਗਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਮਹਾਂ ਸੂਰਬੀਰਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ

ਸੂਰਬੀਰ ਬਣ ਗਏ ਸਿੰਘ ਮਹਾਂ ਘੋਰੀ, ਕਦੇ ਕਰਨ ਨਾਂ ਮੂਲ ਇਸਨਾਨ ਕੋਈ
ਖਾਣਾ ਮਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਦਾ ਸ਼ੋਕ ਰਖਦੇ, ਮਾਰਨ ਬਕਰੇ ਨਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਕੋਈ
ਖਿਚੀ ਨਾਲ ਫਿਰਦੇ ਘੋੜੇ ਟੱਟੂਆਂ ਨੂੰ, ਮੁਰਗੇ ਬਕਰੇ ਪਾਲਦੇ ਆਨ ਕੋਈ
ਸੁੱਖਾ ਫੀਮ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ, ਬਚਿਆ ਸੈਆਂ ਚੋਂ ਹੋਊ ਜਵਾਨ ਕੋਈ

ਪਹਿਲੇ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ

ਪੰਥ ਖਾਲਸੇ ਚੋਂ ਨੰਬੂ ਇਕ ਜੋਧਾ, ਸਾਰੇ ਸੂਰਮੇ ਸਿੰਘ ਨਿਹੰਗ ਸੀਗੇ
ਧਨੀ ਤੇਗ ਦੇ ਗਤਕੇ ਬਾਜ ਭਾਰੇ, ਧਰਮੀ ਸ਼ਮਾਂ ਦੇ ਬੀਰ ਪਤੰਗ ਸੀਗੇ
ਨਾਂ ਸੀ ਸੂਰਮੇਂ ਹਾਰਦੇ ਯੁਧ ਵਿਚੋਂ, ਨੱਬੇ ਫੀ ਸਦੀ ਮਾਰਦੇ ਜੰਗ ਸੀਗੇ
ਧਰਮ ਯੁਧ ਦੇ ਵਿਚ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ, ਦਿੰਦੇ ਵਾਰ ਸਾਰੇ ਅੰਗ ਅੰਗ ਸੀਗੇ

ਏਸ ਵਕਤ ਦੇ ਜੰਗੀ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਹਾਲਤ

ਫੌਜੀ ਲੋਕ ਜੋ ਸੂਰਮੇਂ ਬਲੀ ਸੀਗੇ ਹਰਦਮ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਵਿਚ ਗਲਤਾਨ ਰੈਂਹਦੇ

ਸੂਰ ਮੁਰਤੀਆਂ ਬਕਰੇ ਸਿੰਘ ਖਾਕੇ ਐਥਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰੈਂਹਦੇ
ਸਿਖ ਸਾਧ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰਕੇ ਪਾਪੀ ਕੰਜਰਾਂ ਤੇ ਮੇਹਰਵਾਨ ਰੈਂਹਦੇ
ਪੰਜੇ ਐਥ ਸਰਈ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਤਤ ਖਾਲਸੇ ਵੀਰ ਬਲਵਾਨ ਰੈਂਹਦੇ

ਵਾਕ ਕਵੀਸਰ

ਬੇ ਇਨਸਾਫੀਆਂ ਕਰਨ ਸਰਦਾਰ ਲਗੇਸਿੰਘਾਂਸ਼ਾਹੀ ਏਹਤਦੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋਈ
ਰੈਹਣੀਬੈਹਣੀਓਂ ਖਾਲਸੇਸਦੇ ਗਿਰਗਏ ਖੰਡੇ ਪਾਹੁਲ ਦੀਸ਼ਕਤਕਾਫੂਰ ਹੋਈ
ਕ੍ਰਿਯਾ ਕ੍ਰਮ ਜਦ ਧਰਮ ਈਮਾਨ ਹਿਲੇ ਬਰਕਤ ਖਾਲਸੇ ਪੰਥ ਚੋਂ ਦੂਰ ਹੋਈ
ਕੋਮਾਂ ਗੈਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਪੰਥ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਕੂਰ ਕੂਰ ਹੋਈ

ਪੋਹਲਾ ਜੰਗੀ ਖਾਲਸਾ

ਵਡੇ ਤੜਕੇਂ ਉਠ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਕੇ ਬਾਣੀ ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਮੁਖੋਂ ਉਚਾਰਦੇ ਸੀ
ਜਤੀ ਸਤੀ ਬੇ ਖਾਲਸੇ ਬਲੀ ਜੋਧੇ ਅਪਣੇ ਧਰਮ ਉਤੇ ਜਾਨਾਂ ਵਾਰਦੇ ਸੀ
ਵੱਧ ਜੰਗ ਜੂ ਬੇ ਕੋਮਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਤੇ ਸਿੰਘ ਸੂਰਮੇ ਧਨੀ ਤਲਵਾਰ ਦੇ ਸੀ
ਨੇਕ ਖਾਲਸੇ ਬੀਰ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਧਰਮ ਜੂਧ ਚੋਂ ਕਦੇ ਨਾਂ ਹਾਰਦੇ ਸੀ

ਪਬਲਕ ਦੇ ਭਾਰੀ ਇਕੱਠ ਵਿਚ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਉਪਦੇਸ਼

ਮਾਨਸ ਜਨਮਦੁਰਲਭ ਹੈ ਵਿਚਦੁਨੀਆ ਏਹਨਾਂਜਨਮ ਮਿਲਦਾ ਵਾਰਵਾਰ ਲੋਕੋ
ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਸਰੂਪ ਏਹ ਰੱਬ ਦਾ ਹੈ ਜਨਾ ਸਾਰੀਆ ਵਿਚ ਸਰਦਾਰ ਲੋਕੋ
ਏਸੇ ਜੂਨ ਅੰਦ੍ਰ ਮਿਲਦਾ ਰੱਬ ਨੂੰ ਹੈ ਮੈਖ ਮੁਕਤ ਮਿਲਦੀ ਏਸੇਵਾਰ ਲੋਕੋ
ਏਸੇ ਜਨਮ ਅੰਦ੍ਰ ਭਗਤੀ ਭਜਨ ਕਰਕੇ ਬਣਦੇ ਰਾਜੇ ਰਾਣੇ ਤਾਜਦਾਰ ਲੋਕੋ
ਸੁਚ ਸੋਧਰਖੋ ਕਰੋ ਭਜਨ ਬਾਣੀ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਲਾਹਾ ਖਟੇ ਭਾਰ ਲੋਕੋ
ਲੋਭ ਮੋਹ ਤਿਆਗੋ ਠਗੀ ਚੋਰ ਯਾਰੀ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਤੇ ਤਜੋ ਹੰਕਾਰ ਲੋਕੋ
ਛਡੋ ਮਾਸ ਮਦਰਾ ਕਰੋ ਜੀਵ ਰਖਯਾ ਬਣੇ ਦੇਵਤੇ ਪੁਰਖ ਦਾਤਾਰ ਲੋਕੋ
ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਬੇਅਰਥ ਨਾ ਜਾਣ ਦੇਵੇ ਸਿਖਯਾ ਲਓ ਸਾਡੀ ਚਿਤਧਾਰ ਲੋਕੋ
ਦੇਵੇ ਤਿਆਗ ਬਿਦੇਸ ਦੇ ਕਪੜੇ ਨੂੰ ਕਰੋ ਖਦਰਾਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਲੋਕੋ
ਮੰਤ੍ਰ ਭਜਨ ਲੋਕੋ ਪੀਓ ਪਾਹੁਲ ਖੰਡਾ ਪਾਓ ਗੁਰੂ ਘਰ ਤੇ ਫਲਚਾਰ ਲੋਕੋ
ਸ੍ਵਾਸ ੨ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਜਪੋ ਵੀਰੋ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਦਾ ਏਹੀ ਉਪਕਾਰ ਲੋਕੋ
ਰਸਤਾ ਏਹ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਮਿਲਣ ਦਾ ਹੈ ਫੜੋ ਰਾਹ ਸਿਧਾ ਭੁਲਣਹਾਰ ਲੋਕੋ
ਦੁਨੀਆਂ ਏਹ ਸਰਾਂ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਦੀ ਰੈਨ ਕੱਟ ਲੈਨੀ ਮਿਲਕੇ ਯਾਰ ਲੋਕੋ

ਸੁਪਨੇ ਵਾਂਗ ਏਹ ਆਵਣਾ ਜਗਤ ਉਤੇ ਮਿਥਾ ਕੁਲਸਾਰੇ ਕਾਰੇਵਾਰ ਲੋਕੋ
 ਫਸਕੇ ਬ੍ਰਮ ਦੀ ਮਾਇਆ ਦੇ ਜਾਲ ਅੰਦ੍ਰ ਬੰਦਾ ਹੋਂ ਵੰਦਾ ਪਿਆ ਖਵਾਰ ਲੋਕੋ
 ਝੂਠੇ ਕੁਲ ਝੇੜੇ ਪੰਦੇ ਜਗਤ ਦੇ ਨੇ ਜਰਾ ਦੇਖ ਲੋ ਅੱਖ ਵਿਘਾਰ ਲੋਕੋ
 ਨਾਂ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਦਾ ਪੁਤ ਨਾਂ ਪਿਉ ਨਾਰੀ ਨਹੀ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਵਾਰ ਲੋਕੋ
 ਨਾਂ ਕੋਈ ਸਾਥ ਆਵੇ ਨਾਕੇ ਸਾਥ ਜਾਵੇ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਾ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਲੋਕੋ
 ਭੁਲ ਗਈ ਭੁਲੇਖੇ ਦੇ ਵਿਚ ਦੁਨੀਆਂ ਦਿਤੀ ਮਤ ਿਕਾਰ ਨੇ ਮਾਰ ਲੋਕੋ
 ਆਓ ਆਓ ਏਧਰ ਰਸਤੇ ਪਓ ਸਿਧੇ ਕਰੋ ਭਜਨ ਜਾ ਮਿਲੋ ਕਟਤਾਰ ਲੋਕੋ
 ਐਵੇਂ ਨਾ ਗਵਾਵੇ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਹੀਰਾ ਕਰੋ ਯਾਦ ਸਾਈਂ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਲੋਕੋ
 ਏਸਤ੍ਰਾਂ ਉਪਦੇਸ ਦੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਬੰਦੇ ਤਾਰ ਦਿਤੇ ਏਸ਼ੁਮਾਰ ਲੋਕੋ
 ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜਹਾਜ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਭਵਜਲ ਸਾਗ੍ਰਾਂ ਚੋਂ ਦਿੰਦਾ ਤਾਰ ਲੋਕੋ
 ਸੰਤ ਖਾਲਸਾ ਯਾਨੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਪੰਥ ਦੀ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ
 ਚਾਰ ਅਖਰਾ ਭਜਨ ਅਜਾਦ ਕਰਨਾਂ

ਪੰਜਾਂਪਯਾਰਿਆਂ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਆਪਛਕਕੇ ਪਿਛੋਂ ਪਯਾਰਿਆਂ ਤਾਂਈਛਕਾਇ ਦਿਤਾ
 ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਹਥੀਂ ਆਪ ਦੇਕੇ, ਭਜਨ ਕੰਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਸੁਨਾਇ ਦਿਤਾ
 ਭਜਨ ਗੁਪਤ ਜਪਨਾਂ ਮੰਤ੍ਰ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਸੰਗਤ ਕੁਲ ਨੂੰ ਗੁਰਾਂ ਜਿਤਾਇ ਦਿਤਾ
 ਬਾਣੀ ਸਾਰੀਆਂ ਦਾ ਏਹੀ ਮੂਲ ਮੰਤ੍ਰ ਤੱਤ ਕਢਕੇ ਤੁਮੇ ਫੜਾਇ ਦਿਤਾ
 ਚਾਰਾਂਜੁਗਾਂ ਦਾ ਭਜਨ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਦਾ ਏਹੀ ਭਜਨ ਰਿਖੀਆਂ ਮੁਨੀਆਂ ਗਾਇ ਦਿਤਾ
 ਏਹੀ ਭਜਨ ਕਰਕੇ ਮਿਲਦਾ ਰਬ ਸਚਾ ਰਸਤਾ ਸੁਰਗ ਦਾ ਤੁਮੇ ਬਤਾਇ ਦਿਤਾ
 ਰਸਤੇ ਟੋਲਦੇ ਭੁਲਿਆਂ ਭਟਕਿਆਂ ਨੂੰ ਰਬ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਰਸਤੇ ਪਾਇ ਦਿਤਾ
 ਭਵਜਲ ਲੰਘਣੇ ਲਈ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਨਾਮ ਰੂਪ ਜਹਾਜ ਬਣਾਇ ਦਿਤਾ
 ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਭਜਨ ਵਿਚ ਸ਼ਕਤੀ

ਦਿਤੇ ਭਜਨ ਜਦ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਤੁਰਤ ਲੋਕ ਸਾਰੇ ਸ਼ਕਤੀਵਾਨ ਹੋਏ
 ਵਡੇ ਵਡੇ ਕੁਰਹਿਤੀਏ ਮਹਾਂ ਪਾਪੀ ਸਾਰੇ ਦੇਵਤੇ ਪੁਰਖ ਇਨਸਾਨ ਹੋਏ
 ਕੋਈ ਖਾਸ ਸ਼ਕਤੀ ਸਤਿਗੁਰਬਖਸ਼ਦੇ ਸੀ ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਓਦੋਂ ਬ੍ਰਕਤਵਾਨ ਹੋਏ
 ਨਾਮ ਰੂਪ ਸ਼ਕਤੀ ਭਰੀ ਗਈ ਅੰਦ੍ਰ ਗਿਦੜ ਲੋਕ ਭੀ ਸ਼ੇਰ ਸਮਾਨ ਹੋਏ
 ਨਸ਼ੇ ਨਾਮ ਦੇ ਵਿਚ ਵੈਰਾਗ ਕਰਕੇ ਕੂਕਾਂ ਮਾਰਦੇ ਮਸਤ ਮਸਤਾਨ ਹੋਏ
 ਕੂਕਾਂ ਮਾਰਨੇ ਤੇ ਹੀ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਕੂਕੇ ਨਾਮ ਮਸ਼ਹੂਰ ਜਹਾਨ ਹੋਏ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸਾਜੇ ਨਿਵਾਜੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ
ਯਾਨੇ ਅਨੰਦ ਮੁਖਾਦਾ ਚਲੋਣੀ

ਸਾਰੇ ਸਿਖ ਇਤਹਾਸ ਨੂੰ ਵੀਰ ਮੇਰੇ ਪੜਕੇ ਗੌਰ ਸੇ ਕਰੋ ਵਿਚਾਰ ਦੇਖੋ
ਏਹ ਅਨੰਦਾਂ ਦੀ ਰਸਮ ਹੈ ਤੁਰੀ ਕਿਥੋਂ ਏਸ ਬਾਤ ਕੰਨੀ ਨਿਗ੍ਹਾ ਮਾਰ ਦੇਖੋ
ਦਸੋ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਭੀ ਆਪ ਅਪਣੇ ਹੋਇ ਬੇਦਾਂ ਦੀ ਰੁਚੀ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖੋ
ਵਯਾਹ ਚਲੇ ਆਏ ਹੁੰਦੇ ਵਾਂਗ ਪਹਿਲੇ ਜਿਵੇਂ ਗਏ ਥੇ ਬੇਦ ਉਚਾਰ ਦੇਖੋ
ਪੜ੍ਹੇ ਵਿਆਹ ਸਾਰੇ ਪੰਥ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਨਾਂ ਅਨੰਦਾਂ ਦਾ ਕਿਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇਖੋ
ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਮੀ ਕਰੀ ਪੂਰੀ ਪੈਹਲੀਵਾਰ ਦੇਖੋ
ਲਾਵਾਂ ਕਢੀਆਂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿੱਚੋਂ ਰਸਮ ਕਰੀ ਪ੍ਰਚਲਤ ਸੰਸਾਰ ਦੇਖੋ
ਬਿਨਾਂ ਬ੍ਰਹਮਣਾਂ ਤੇ ਕਰਕੇਹਮਨਆਪੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਨਵੇਂ ਸਾਜੇ ਸੰਸਕਾਰ ਦੇਖੋ
ਕਿਸੇ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਨਾਂ ਏਹ ਰੀਤ ਤੋਰੀ, ਤੋਰੀ ਬਾਰਵੇਂ ਗੁਰੂ ਅਵਤਾਰ ਦੇਖੋ
ਅਸਾਂ ਪੜ੍ਹੇ ਇਤਹਾਸ ਸਭ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਸੁਣੇ ਕੁਲ ਕੋਮੀ ਸਮਾਚਾਰ ਦੇਖੋ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮਾਈਆਂ ਨੂੰ ਦੂਆ ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਤੋਰੇ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਨਵੇਂ ਵਿਹਾਰ ਦੇਖੋ
ਤੁੱਕੀ ਪੰਥ ਦੀ ਕਰੀ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਗੁਰੂ ਬਾਰਵੇਂ ਨੇ ਮੋਹਰਧਾਰ ਦੇਖੋ

ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਨਸੀਹਤ

ਬੁਤ ਪੀਰ ਖਾਨਾ ਭੈਰੋਂ ਅਤੇ ਗੁਰਾ, ਕੋਈ ਪੂਜਣੀ ਮੜ੍ਹੀ ਮੁਨਾਰ ਨਾਹੀਂ
ਭਵਾਂ ਮਿਲਣ ਹਕੂਮਤਾਂ ਬੜੇ ਔਧੇ, ਕਰਨੀ ਨੌਕਰੀ ਵਿਚ ਸੁਕਾਰ ਨਾਹੀਂ
ਲੀੜਾ ਨ ਬਦੇਸੀ ਕਦੇ ਭੁਲ ਪੈਣਾ, ਰੰਗੀ ਬੰਨਣੀ ਕਦੇ ਦਸਤਾਰ ਨਾਹੀਂ
ਕਾਮੀ ਬਹੁਤ ਲੋਭੀ ਬੰਦਾ ਕੋਮ ਘਾਤੀ, ਬੇਈਮਾਨ ਬਣਾਵਣਾਂ ਯਾਰ ਨਾਹੀਂ
ਕੁਠਾ ਮਾਸ ਸ਼ਰਾਬ ਨ ਜੈਸ਼ ਪੀਣੀ, ਨੜੀ ਮਾਰ ਕਰਨਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਾਰ ਨਾਹੀਂ
ਰਾਮ ਰਾਈਏ ਮਸੰਦੀਏ ਧੀਰ ਮਲੀਏ, ਕਰਨਾਂ ਏਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਹਾਰ ਨਾਹੀਂ
ਸ਼ਮਨ ਦੁਸਟ ਪਾਪੀ ਵੈਰੀ ਖਾਲਸੇ ਦੇ, ਪੈਣਾਂ ਏਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਨਾਹੀਂ
ਅਪਨੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਗੈਰ ਤ੍ਰਿਯਾ, ਸੁਪਨੇ ਵਿਚ ਵੀ ਭੋਗਨੀ ਨਾਰ ਨਾਹੀਂ
ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਜਪਣਾ ਨਾਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ, ਵੇਲੇ ਕਿਸੇ ਭੀ ਦੇਣਾਂ ਵਿਸਾਰ ਨਾਹੀਂ
ਨਾਮਧਾਰੀਆ ਸਿੰਘ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ, ਕਰੇ ਕੋਈ ਭੀ ਵਿਸਾ ਵਿਕਾਰ ਨਾਹੀਂ

ਸੰਮਤ ੧੯੧੫ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ
 ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੰਥ ਸਾਜਿਆ ਜਦੋਂ ਬਲਵਾਨ ਵੀਰੋ
 ਮਾਈਆਂ ਬੀਬੀਆਂ ਦੇ ਰੈਹਤ ਰਖਣੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਖਾਸ ਨਾਂ ਕੀਆ ਐਲਾਨ ਵੀਰੋ
 ਮਰਦਾਂ ਵਾਂਗ ਪੰਜੇ ਕਰੇ ਰਖਣੇ ਨੂੰ ਮਾਈਆਂ ਲੀਏ ਨਾਂ ਕੀਆ ਪ੍ਰਵਾਨ ਵੀਰੋ
 ਪਿਛੋਂ ਪੰਥ ਨੇ ਭੀ ਓਵੇਂ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ ਕੋਈ ਖਾਸ ਨਾਂ ਕੀਆ ਧਿਆਨ ਵੀਰੋ
 ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੂਰੀ ਕਮੀ ਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਆਨ ਵੀਰੋ
 ਮਾਈਆਂ ਬੀਬੀਆਂ ਦੇ ਕੱਛਾਂ ਪੈਹਨਣੇ ਨੂੰ ਜੋਰ ਸੋਰ ਸੇ ਕੀਆ ਫੁਰਮਾਨ ਵੀਰੋ
 ਔਰਤ ਜਾਤ ਨੂੰ ਭੀ ਵਾਂਗੂੰ ਮਰਦ ਜਾਤੀ ਸਾਰੇ ਹੱਕ ਹਕੂਕ ਦਿਵਾਨ ਵੀਰੋ
 ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਖੰਡੇ ਦਾ ਬਖਸ਼ਾ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਰੈਹਤ ਬੈਹਤ ਦਾ ਬਖਸ਼ਕੇ ਦਾਨ ਵੀਰੋ
 ਏਹ ਨਵਾਂ ਵਾਧਾ ਕਰਕੇ ਖਾਲਸੇ ਮੈਂ ਕੀਤਾ ਪੰਥ ਤੇ ਬੜਾ ਅਹਿਸਾਨ ਵੀਰੋ
 ਦਿਤੀ ਰੈਹਤ ਰਖਾਇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਮਰਦ ਨਾਰੀਆਂ ਇਕ ਸਮਾਨ ਵੀਰੋ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਨੂੰ ਪਲਟਾ ਦੇਣਾ

ਤੱਤ ਖਾਲਸੇ ਤੇ ਫਰਕ ਕਦੀ ਪਾਕੇ ਦਿੱਤੇ ਨਵੇਂ ਹੀ ਰੂਲ ਚਲਾਇ ਬਹੁਤੇ
 ਸ਼ਕਲ ਬਦਲ ਦਿਤੀ ਪੰਥ ਖਾਲਸੇ ਦੀ, ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਗਲਾਂ ਤੋਂ ਦੀਏ ਲਹਾਇ ਬਹੁਤੇ
 ਸੰਤ ਖਾਲਸਾ ਕਰ ਦੀਆ ਜੰਗੀਆਂ ਤੋਂ, ਰੂਪ ਦੇਵਤਾ ਦੀਏ ਬਣਾਇ ਬਹੁਤੇ
 ਵਡੇ ੨ ਸਰਦਾਰ ਜਰਨੈਲ ਜੰਗੀ, ਮਾਸ ਖਾਣ ਤੇ ਦੀਏ ਛਡਾਇ ਬਹੁਤੇ
 ਸੂਚ ਸੋਧ ਵਾਲੇ ਮੱਤ ਵੈਸ਼ਨੂੰ ਦੇ, ਦਿਤੇ ਖਾਲਸੇ ਨਵੇਂ ਸਜਾਇ ਬਹੁਤੇ
 ਸਿੰਘਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਸਜਾਇ ਦਿਤੇ, ਨਾਮ ਦਾਨ ਦੇ ਸ਼ਕਤ ਦਿਖਾਇ ਬਹੁਤੇ
 ਬਾਮੁਣ ਬਾਣੀਏ ਖਤ੍ਰੀ ਲੋਕ ਹਿੰਦੂ, ਹੁੱਕਾ ਪੀਣ ਤੇ ਦੀਏ ਹਟਾਇ ਬਹੁਤੇ
 ਮੰਤ੍ਰ ਵਿਚ ਸਰੀਰ ਦੇ ਪਹਿੰਚਣੇ ਤੇ, ਮਸਤੀ ਵਿਚ ਜਾਂਦੇ ਲੋਕ ਆਇ ਬਹੁਤੇ
 ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਇ ਮਸਤਾਨੜੇ ਕੂਕ ਉਠੇ, ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਗਏ ਖਾਇ ਬਹੁਤੇ
 ਨਰਕ ਕੁੰਡ ਵਿਚੋਂ ਪਾਪੀ ਕਢ ਬੰਦੇ, ਭਿਸਤ ਸੁਰਗ ਮੇਂ ਦੀਏ ਪੁਚਾਇ ਬਹੁਤੇ
 ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਤਾਏ ਚਾਚੇ ਸਣੇ ਟੱਬਰ, ਪਹਿਲੇ ਪੂਰ ਹੀ ਪਾਰ ਲੰਘਾਇ ਬਹੁਤੇ
 ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਖਾਸ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਕੰਮ ਹੋਰ ਭੀ ਕਈ ਸਮਝਾਇ ਬਹੁਤੇ
 ਮਾਲਾ ਪਾਈਸੀ ਗਾਤ੍ਰੇ ਤੇਗ ਦੀ ਥਾਂ, ਹੱਥੀਂ ਗੁਰਾਂ ਵਿਹਾਰ ਕਰਾਇ ਬਹੁਤੇ

† ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਬ ਸਚ ਖੰਡ ਜੋ ਖਾਲਸੇ ਪੰਥ ਦੀ ਰੈਹਤ ਦਾਕੇਂਦ ਹੈ ਉਥੇ ਅੱਜ ਕੱਲ ਭੀ ਪਕੇ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਸਿੰਘਨੀਆਂ ਕੱਛਾਂ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੀ-
 ਆਂ ਅਸਾਂ ਕੋਸ਼ਸ ਸੇ ਦਯਾਵਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸੰਤ ਲਖਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੰਤ ਅੰਗਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖਟੜਜਾਂ ਵਾਲਿਆ ਨੇ ਖਾਸ ਓਥੇ ਜਾਕੇ ਦਯਾਵਤ ਕੀਤਾ ਹੈ

ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਮਹਾਰਾਜ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਜੋਰ ਸ਼ਕਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਦਲਾਇ ਬਹੁਤੇ

ਨਵੇਂ ਪੰਥ ਦੀ ਕ੍ਰਿਯਾ

ਨਵੇਂ ਗੁਰਾਂ ਸਾਜੇ ਜੇੜੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਵਡੇ ਤੜਕਿਉਂ ਉਠ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਦੇ
ਸੂਚ ਸੋਧ ਰਖਦੇ ਖਦਰ ਪੋਸ਼ ਸਾਰੇ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਹੀ ਭਜਨ ਭਗਵਾਨ ਕਰਦੇ
ਅਸਲੀ ਦੇਵਤੇ ਰਿਖੀਨੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਹਰਦਮਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕਰਦੇ
ਨਾਮ ਜਪਨ ਦਾ ਸਦਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ, ਸਤਿਗੁਰੁ ਵਿਚ ਉਪਦੇਸ਼ ਜਹਾਨ ਕਰਦੇ

੧੯੧੯ ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਤਸਰ ਜੀ ਜਾਣਾ

ਪਹਿਚੇ ਸੁਧਾਸਰ ਮੈ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਭਾਰਾ ਜੋਰ ਸਮਝੇ
ਮੂਰੇ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਮਸਤ ਮਸਤਾਨੜੇ ਜੋ ਪੈਲਾਂ ਪਾਂਵਦੇ ਵਾਂਗ ਥੇ ਸੋਰ ਸਮਝੇ
ਪਹਿਚੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਮਿਆਂ ਬੀਰ ਬਾਂਕੇ ਕੀਰਤਨ ਸਬਦ ਦੀ ਬੰਨ੍ਹ ਘਨਘੋਰ ਸਮਝੇ
ਚੜ੍ਹਨ ਦਿਤੇ ਨਾਂ ਤਖਤ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਕਰਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨੇ ਜੋਰ ਸੋਰ ਸਮਝੇ

ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਮਹੰਤਾਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨਾਲ ਬਦਮਲੂਕ ਕਰਨਾਂ

ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਤਨਖਾਹੀਏ ਬਹੁਤ ਕੂਕੇ ਤਖਤ ਚੜ੍ਹਨ ਦਾ ਤੁਮੇ ਅਧਕਾਰ ਨਾਹੀ
ਪੜਦੇ ਤੁਸੀਂ ਕਲਾਮ ਹੋਮੁਸਲਮਾਨੀ ਨਾਲ ਹਿੰਦੂਆਂ ਤੇ ਬੋਝਾ ਪਿਆਰ ਨਾਹੀ
ਹਥੋਂ ਨਹੀ ਖਾਂਦੇ ਸਾਡੇ ਤੁਸੀ ਖਾਣਾ ਬਸਤ੍ਰ ਨੀਲ ਤੁਸੀਂ ਲੈਂਦੇ ਧਾਰ ਨਾਹੀ
ਥੋਡੇ ਸਿਖ ਕੂਕੇ ਥੋਨੂੰ ਗੁਰੂ ਮਨਦੇ ਕੋਈ ਬਾਰਵਾਂ ਗੁਰੂ ਅਵਿਤਾਰ ਨਾਹੀ
ਹੋਵੇ ਕੋਈ ਮਸਤਾਨਾ ਨਾਂ ਸਿਖ ਬੋਝਾ ਲਾਹੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਕੋਈ ਦਸਤਾਰ ਨਾਹੀ
ਯਾ ਤਾਂ ਲੁਆਵੋ ਤਨਖਾਹ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਨਹੀ ਆਵਣਾ ਫੇਰ ਦੁਬਾਰ ਨਾਹੀ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਸੰਤ ਮਹੰਤ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਣਾਂ

ਮੰਤ੍ਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਪੜਦੇ ਭਜਨ ਕਰਦੇ ਛਡਯਾ ਸਿੱਖਾਂਦਾ ਨਹੀ ਸਲੂਕ ਕੋਈ
ਸੰਤ ਖਾਲਸਾ ਦੇਵਤੇ ਸਿੰਘ ਸਾਡੇ ਕਰਦਾ ਸਿੰਘ ਕੁਰੈਹਤ ਨਾ ਮੂਲ ਕੋਈ
ਥੋਨੂੰ ਪੰਥ ਕਢੂ ਧਕੇ ਮਾਰ ਏਥੋਂ ਯਾਦ ਰਖਣਾ ਬਚਨ ਮਾਕੂਲ ਕੋਈ
ਔਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸਮਾਂ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਥੋਡੇ ਕਢਣੇ ਦਾ ਬਣੂ ਰੂਲ ਕੋਈ

ਕਵੀਸ਼ਰ

ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮਸਿੰਘ ਜੀ ਕਰਦੇ ਏਹ ਉਪਦੇਸ਼ ਗਿਆਨ ਸੀਰੇ
ਤਿਆਗੋ ਚੋਰੀ ਯਾਰੀ ਠਗੀ ਮਾਂਸ ਮਦਰਾ ਸਾਰੇ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਨੇਕ ਫੁਰਮਾਨ ਸੀਰੇ

ਓਹ ਲੋਕ ਜੇਹੜੇ ਖਿੜਦੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਤੇ ਪਾਪੀ ਪੁਰਸ਼ ਓਹ ਠੱਗ ਸ਼ੈਤਾਨ ਸੀਰੋ
ਚਲ ਚਲਨ ਮੰਦੇ ਖਾਂਦੇ ਮਾਂਸ ਮਦਰਾ ਐਬਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੀਰੋ
ਸਿਖਿਆ ਜੇਹਰਵਰਗੀ ਲਗਦੀਉਨਾਨੂੰ ਸੀਐਬੀ ਸਿਖਜੋਵਿਚ ਜਹਾਨ ਸੀਰੋ
ਪੈਗਏ ਵੈਰ ਓਹ ਲੋਕ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਜੇਹੜੇ ਕੌਮਘਾਤੀ ਬੇਈਮਾਨ ਸੀਰੋ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਅਰਦਾਸ ਸੋਧਣੀ

ਸਾਧੂ ਸੰਤ ਮਹੰਤ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸੋਧੀ ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਨਹੀਂ ਅਰਦਾਸ ਭਾਈ
ਖੜੇ ਰਹੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈ ਹਥ ਜੋੜੀ ਵਰਤੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਨਰਮੀ ਖਾਸ ਭਾਈ
ਕਿਸੇ ਤੂੰ ਪੁਜਾਰੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨੇ ਆਖਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਹੋਇ ਨਿਰਾਸ ਭਾਈ
ਅਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਸੋਧ ਅਰਦਾਸ ਲਈ ਦਿਤੀ ਛੱਡ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਆਸ ਭਾਈ
ਆਪਣੇਆਪਹੀਦੇਗ ਵਰਤਾਇ ਦਿਤੀ ਸੰਗਤਬਹੁਤਥੀ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਪਾਸ ਭਾਈ
ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਆਗਏ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਜਪਦੇ ਨਾਮ ਸਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਭਾਈ

੧੬੧੮ ਬਿ: ਵਿੱਚ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਮੈਣ ਦੁਆਬ ਦਾ ਦੌਰਾ ਅਤੇ ਗੰਗਾ ਜੀ ਦੀ ਸੈਰ
ਮੈਣ ਦੁਆਬ ਤੇ ਗੰਗਾ ਦੀ ਸੈਰ ਕਰਨੇ ਭੈਣੀਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਹੋਏ ਤਿਆਰ ਬੇਲੀ
ਬਗੁਲੀਗੰਡੂਆਂ ਵਿੱਚ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਲੰਘੇ ਡੇਰਾ ਖੰਨੇ ਮੈਂ ਲਿਆ ਉਤਾਰ ਬੇਲੀ
ਬਹੁਤ ਕੱਠ ਹੋਇਆ ਖੰਨੇ ਖਾਲਸੇ ਦਾ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਸੁਮਾਰ ਬੇਲੀ
ਚੁਨੀ ਮਛਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੜਾਉ ਕਰਦੇ ਗਏ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਬਾਲੇ ਨੂੰ ਤਾਰ ਬੇਲੀ
ਇਮਲੀ ਸ਼ਹਿਰ ਸਫ਼ੇਰੇ ਤੇ ਲਖਨੌਰੇ ਬੜੇ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਚਾਰ ਬੇਲੀ
ਤੂਬੀ ਅਤੇ ਕਪੂਹੀ ਤੇ ਮਾਹਵੇ ਮੈਂ ਭਾਰੀ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਹੋਏ ਦਰਬਾਰ ਬੇਲੀ
ਤਲਾਕੋਰ ਜੁਡੇ ਆਦਿਕ ਨਗ੍ਰਾਂ ਮੈਂ ਦਿੰਦੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਗਏ ਦੀਦਾਰ ਬੇਲੀ
ਪਹੁੰਚੇ ਸ਼ਹਿਰ ਜਗਾਧਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਵਾਂਗੂੰ ਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਡੇਰੇ ਦਾਰ ਬੇਲੀ
ਸਾਧ ਨਾਲ ਏਥੇ ਭਾਰੀ ਬਹਿਸ ਹੋਈ ਹਾਰ ਗਏ ਸਾਧੂ ਆਖਰ ਕਾਰ ਬੇਲੀ
ਧੀਮੋਂ ਅਤੇ ਕੜਕੋਲੀਤੇ ਤੁਗਲਪੁਰ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨ ਗਏਦਿੰਦੇਮੇਹਰ ਧਾਰ ਬੇਲੀ
ਜਲਸੇ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀਰੁੜਕੀ ਸ਼ਹਿਰ ਹੋਏਕਿਕਣ ਲਿਖਾਂਸਾਰੇ ਸਮਾਚਾਰ ਬੇਲੀ
ਪੁਸਤਕ ਵਧੂਗਾ ਲਿਖਾਂ ਜੇ ਹਾਲ ਸਾਰੇ ਜੇੜੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਗਏ ਉਚਾਰ ਬੇਲੀ
ਪਿੰਡਾਂ ਪਿੰਡਾਂਬਾਣੀਮਜਲੋਮਜਲ ਕਰਦੇਪਹੁੰਚੇਗੁਰੂਸਾਹਿਬ ਹਰਦਵਾਰ ਬੇਲੀ
ਏਥੇ ਹੋਯਾ ਕੀ ਹੋਰ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ, ਅਗੇ ਸੁਣੋ ਖਾਂ ਹੋਰ ਗੁਫਤਾਰ ਬੇਲੀ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਚੋਜ

ਇੱਕ ਰੋਜ਼ ਗੰਗਾ ਉਤੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਖੇਲ ਖੇਲਿਆ ਖੁਸ਼ੀ ਮੈਂ ਆਨ ਓਥੇ
 ਇੱਕ ਬੜੀ ਭਾਰੀ ਚਿਖਾ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਮੁਖ ਥੋਂ ਏਹ ਫੁਰਮਾਨ ਓਥੇ
 ਲਿਆਓ ਪਕੜ ਸਾਹਬੋ ਜੱਟੀ ਸਣੇ ਪੁਤ੍ਰ ਚਿਖਾ ਵਿਚ ਫੂਕੋ ਜਿਉਂਦੀ ਜਾਨ ਓਥੇ
 ਸਾਹਬੋ ਪੱਧਰੀ ਦੀ ਹੁਕਮ ਪਾਇ ਗੁਰਦਾ ਪੇਸ਼ ਹੋਈ ਜੱਟੀ ਨਿਸਚਾਵਾਨ ਓਥੇ
 ਗੁਰਾਂ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਬੈਠ ਚਿਤਾ ਉਤੇ ਤੇਰਾ ਅੱਸ ਕਰਨਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਓਥੇ
 ਤੇਰੀ ਜਾਨ ਜਿਉਂਦੀ ਤੇਰੇ ਸਣੇ ਪੁਤ੍ਰ ਫੂਕ ਦੇਵਨੀ ਸਰੇ ਮੈਦਾਨ ਓਥੇ
 ਜੇ ਕੁਛ ਅੰਤ ਦਾ ਬੋਲਣਾ ਚੱਲਣਾ ਹੈ ਜਲਦੀ ਬੋਲ ਖਾਂ ਵਿਚ ਦੀਵਾਨ ਓਥੇ
 ਹੱਥ ਜੋੜਕੇ ਗਲੇ ਮੇ ਪਾਇ ਪੱਲੂ ਜੱਟੀ ਆਖਦੀ ਸੁਣੋਂ ਭਗਵਾਨ ਓਥੇ
 ਜਿਸ ਰੋਜ਼ ਤੇ ਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੰਘ ਸਜਦੈ ਬੰਦਾ ਖਾਕ ਨ ਪਾਕ ਇਨਸਾਨ ਓਥੇ
 ਓਸੇ ਰੋਜ਼ ਤੇ ਸਭੀ ਕੁਛ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਮਨ ਤਨ ਤੇ ਧਨ ਪਰਾਨ ਓਥੇ
 ਸਿਕਣ ਚਾਹੇਂ ਤੂੰ ਕਰੀਂ ਕਰਤਾਰ ਦੂਲੇ ਸਾਡਾ ਕੁਛ ਹੈਨੀ ਜੋਰ ਤਾਨ ਓਥੇ
 ਗੈਰ ਕੌਮ ਦੇ ਲੋਕ ਫਕੀਰ ਸਾਧੂ ਸਿਦਕ ਦੇਖਕੇ ਹੋਏ ਹੈਰਾਨ ਓਥੇ
 ਚਿਤ ਵਿਚ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ ਉਤੇ ਬੋਲਦੇ ਕੜਕ ਬਲਵਾਨ ਓਥੇ
 ਚੱਲ ਚਿਖਾ ਉਤੇ ਬਾਤਾਂ ਫੇਰ ਮਾਰੀਂ ਸ਼ੈਦ ਰੱਬ ਹੋਵੇ ਮੇਹਰਬਾਨ ਓਥੇ
 ਜੱਟੀ ਓਸ ਉਤੇ ਕੰਬਲ ਏਕ ਕਾਲੀ ਹਥੀਂ ਆਪਣੀ ਗੁਰੂ ਉੜ੍ਹਾਨ ਓਥੇ
 ਚਿਤਾ ਵਿਚ ਬੈਠੀ ਜੱਟੀ ਸਣੇ ਬੱਚੇ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਥਾ ਕੁਲ ਜਹਾਨ ਓਥੇ
 ਲਾਂਬੂ ਲਾਇ ਦਿਤੇ ਚਾਰੇਂ ਤਰਫ ਸੇ ਹੀ ਲੋਕੀ ਦੇਖਦੇ ਲਾਇ ਧਿਆਨ ਓਥੇ
 ਭਾਂਬੜ ਮੱਚੇ ਭਾਰੇ ਉਚੀ ਲਾਟ ਨਿਕਲੀ ਧੁੰਏ ਧਾਰ ਹੋਗਏ ਅਸਮਾਨ ਓਥੇ
 ਲਕੜ ਸੈਂਕੜੇ ਮਣਾ ਥੀ ਚਿਖਾ ਉਤੇ ਜਲਦੇ ਦੇਖਕੇ ਲੋਕ ਘਬਰਾਨ ਓਥੇ
 ਡਰਦੇ ਭੱਜ ਗਏ ਲੋਕ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਭੈ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਖਾਨ ਓਥੇ

ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਜ਼ਾਹਰੀ ਕਰਾਮਾਤ

ਲਕੜਚਿਤਾ ਦਾ ਜਲਗਿਆਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਭਖਦੇ ਅਗਨ ਦੇ ਪਏ ਅੰਗਯਾਰ ਸੀਗੇ
 ਜਿਉਂ ਕੀ ਤਿਉਂ ਬੈਠੀ ਜੱਟੀ ਅਗਨ ਅੰਦਰ ਕਰੇ ਸ਼ਬਦ ਕਰਤਾਰ ੨ ਸੀਗੇ
 ਲੁੰਈ ਸੜੀ ਨ ਇੱਕ ਭੀ ਕੰਬਲੀ ਦੀ ਬਸਤੁ ਬਰਫ ਵਾਂਗੂ ਠੰਢੇ ਠਾਰ ਸੀਗੇ
 ਅਗਨ ਵਿੱਚ ਬੈਠੀ ਜੱਟੀ ਭਜਨ ਕਰਦੀ ਲੋਕ ਦੇਖਕੇ ਪਏ ਸੰਸਾਰ ਸੀਗੇ

ਲੜਕਾ ਵਿੱਚ ਕੁਛੜ ਪਿਆ ਖੇਡਦਾ ਸੀ, ਕੋਈ ਕਸੂ ਨਾ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੀਰੋ
ਧੰਨ ੨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਕਹੇ ਦੁਨੀਆਂ, ਚਾਰੋਂ ਤਰਫ ਹੁੰਦੇ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਸੀਰੋ
'ਉੱਠ ਜੱਟਾਏਚਿਤਾ ਚੋਂ ਬਾਹਰਆਜਾ' ਕਹੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਬਚਨ ਉਚਾਰ ਸੀਰੋ
ਰਾਮ ਰਾਮ ਕਰਦੀ ਜੱਟੀ ਉਠ ਆਈ, ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਕਰਦੇ ਨਮਸਕਾਰ ਸੀਰੋ
ਸਾਹਬ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਚਰਨ ਆਣਪਕੜੇ, ਪਾਏ ਗੁਰੂ ਘਰਤੋਂ ਫਲ ਚਾਰ ਸੀਰੋ
ਏਸ ਲੀਲਾ ਨੂੰ ਦੇਖ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ, ਸਾਰੇ ਭੇਖ ਬਣਗੈ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸੀਰੋ

ਕਵੀਸ਼ਰ

ਸਤਿਗੁਰਰਾਮਸਿੰਘਜੋਤਅਕਾਲ ਦੀ ਥੀ, ਪੂਰਣਸਤਿਗੁਰੂ ਬਰਕਤਾਂਨਾਲ ਜਾਣੋਂ
ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇਉਨੂੰ ਦਿਨਾਂਅੰਦਰ, ਮਸਤੀਵਿੱਚਮਸਤਾਨੜੇ ਖਿਆਲ ਜਾਣੋਂ
ਕਦੇ ੨ ਸਤਿਗੁਰ ਐਸੀ ਕਰਾਮਾਤੀ, ਲੀਲਾ ਖੇਲਦੇ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਜਾਣੋਂ
ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਓਹ ਜੋਹਰ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ, ਰੰਗ ਕੁਰਦਤੀ ਦੇਣ ਦਿਖਾਲ ਜਾਣੋਂ

ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਪੁਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਸਚਾ ਹੋਣਾਂ

ਮੁਸਲਮਾਨ ਹਿੰਦੂ ਭੇਖਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ, ਚਰਨੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਣ ਡਿੱਗੇ
ਰਾਜੇ ਰਾਣੇ ਯੋਗੀ ਚਰਨੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ, ਸਾਧੂ ਸੰਤ ਮਹੰਤ ਨਿਰਬਾਨ ਡਿੱਗੇ
ਵੱਡੇ ੨ ਰਈਸ ਸ਼੍ਰਦਾਰ ਬਾਂਕੇ, ਰਾਜ ਪੂਤ ਚਰਨੀ ਖਾਨ ਦਾਨ ਡਿੱਗੇ
ਖਲਕਤ ਨਿਵੀਂ ਤਮਾਮ ਹਰਨਾਮਸਿੰਘਾ, ਵੱਡੇ ਚਰਨੀਆਕੜ ਖਾਨ ਡਿੱਗੇ

ਇਕ ਹੋਰ ਖੇਲ ਕਰਾਮਾਤੀ

ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗੋਲੀਸਾਲ ਦੀ ਥੀ ਜਿਸਦਾ ਵਾਂਗਲੋਹੇ ਬਹੁਤ ਭਾਰ ਵੀਰੋ
ਹਮਨ ਕਰਦਿਆਂ ਓਸਨੂੰ ਅਗਨ ਲੱਗੀ ਗੁਰੂ ਮੁਖ ਥੋਂ ਕਹਿਣ ਉਚਾਰ ਵੀਰੋ
ਚੁੱਕੇ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਗੋਲੀ ਏਕਤਰਫੋਂ ਇਸਨੂੰ ਸੁੱਟ ਆਈਏ ਗੰਗਾਧਾਰ ਵੀਰੋ
ਕਲੇ ਗੁਰੂ ਚੁੱਕਣ ਲਗੇ ਏਕਤਰਫੋਂ ਦੂਜੀ ਤਰਫ ਸੰਗਤ ਬੇਸੁਮਾਰ ਵੀਰੋ
ਪਾਸਾ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਚੁੱਕ ਦਿੱਤਾ ਦੇਕੇ ਹੱਥ ਦਾ ਜਰਾ ਸਹਾਰ ਵੀਰੋ
ਦੂਜੇ ਤਰਫ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਪਈ ਕਿੱਲ੍ਹੇ ਇੱਕ ਇੱਚ ਨਾ ਸੱਕੇ ਉਭਾਰ ਵੀਰੋ
ਅਸਚਰਜ ਲੀਲਾ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦੀ ਲੋਕ ਦੇਖ ਦੇ ਪਏ ਸੰਸਾਰ ਵੀਰੋ
ਤਿਲ ਭਰ ਭੀ ਜਦੋਂ ਨਾਂ ਚੁੱਕ ਸੱਕੇ ਗੁਰੂ ਕਹਿਣ ਲਗੇ ਆਖਰਕਾਰ ਵੀਰੋ
ਛੋਟੇ ਭਾਈਅਪਣੇ ਬੁੱਧ ਸਿੰਘ ਤਾਈਂ ਕਹਿੰਦੇਸਤਿਗੁਰੂ ਮੇਹਰਦਿਲਧਾਰ ਵੀਰੋ

ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੰਮ ਨ ਚੁਕਣੇ ਦਾ ਤੇਰੀ ਸਾਡੀ ਹੀ ਭਾਈ ਏਹ ਕਾਰ ਵੀਰੋ
ਛੋਟੇ ਭਾਈ ਪਾਕੇ ਹੁਕਮ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਹੋਏ ਚੁਕਣੇ ਨੂੰ ਕੱਲੇ ਤਿਆਰ ਵੀਰੋ
ਇਕ ਓਸ ਪਾਸੇ ਦੂਜਾ ਓਸ ਪਾਸੇ ਦੋਨੋਂ ਮੂਰਤੀ ਰੂਪ ਕਰਤਾਰ ਵੀਰੋ
ਗੋਲੀ ਚੁਕਕੇ ਲੈਗਏ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈ ਲੋਕ ਦੇਖਕੇ ਹੋਏ ਬਲਿਹਾਰ ਵੀਰੋ
ਕਰਾਮਾਤੀ ਏਹ ਖੇਲ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਖੇਲੇ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਹਰੀ ਦੁਆਰ ਵੀਰੋ

ਕਵੀਸ਼ਰ

ਕਲਾਵਾਨ ਭਾਰੇ ਵਡੀ ਸ਼ਕਤ ਵਾਲੇ ਸਾਰੀ ਬਰਕਤਾਂ ਵਿਚ ਭਰਪੂਰ ਸਤਿਗੁਰ
ਕਰਾਮਾਤ ਛਪਾਇਕੇ ਸਦਾ ਰਖਦੇ ਹੁੰਦੇ ਜਾਹਰ ਨਾ ਆਮ ਹਜ਼ੂਰ ਸਤਿਗੁਰ
ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਮਸਤਾਨੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਕੁਸ਼ਕੁ ਦਸਭੀ ਦੇਣ ਜਰੂਰ ਸਤਿਗੁਰ
ਕਰਾਮਾਤੀ ਉਤਾਰ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਸਚੇਸਾਈਂ ਦਾ ਅਸਲਸੀ ਨੂਰ ਸਤਿਗੁਰ

ਕਵੀਸ਼ਰ

ਦੋਰਾ ਕਰ ਸਾਰੇ ਗੰਗਾ ਪਾਰ ਤੋੜੀਂ, ਮੁੜੇ ਪਿਛਾਂ ਨੂੰ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਦੂਲੋ
ਦਰਾਰੀਡ ਇੰਮਲੀ ਮੋਹਣ ਘਾਟ ਤੋੜੀਂ, ਕੀਤਾ ਕੁਛਕੁ ਦੋਰਾ ਕੋਹ ਸਮਾਲ ਦੂਲੋ
ਲਾਗ ੨ ਪਹਾੜਾਂ ਦੇ ਚਲੇ ਆਏ, ਕਰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਏ ਨਿਹਾਲ ਦੂਲੋ
ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਆ ਗਏ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ, ਹੁਣ ਸੁਣੋ ਅਗਲਾ ਸਾਰਾ ਹਾਲ ਦੂਲੋ

ਕਵੀਸ਼ਰ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸੁਧ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਦਰਬਾਰ ਯ ਨੇ
ਮੇਲਾ ਅਪਨੇ ਪਿੰਡ ਬਗੁਲੀ ਕਰਵੇਣਾ ਅਤੇ ਚਾਲੀ ਘਰਾਂ ਨੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸਜਣਾ

ਹੱਥ ਜੋੜ ਖੜਕੇ ਕਿਹਾ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੇ, ਅਰਜ ਸੁਣੇ ਸਾਡੀ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਪ੍ਰਭੂ
ਸਣੇ ਸੰਗਤੀਂ ਸਾਡੇ ਗ੍ਰੰਥ ਖਾਨੇ, ਬਗੁਲੀ ਚਲਕੇ ਦਿਓ ਦਿਦਾਰ ਪ੍ਰਭੂ
ਜਿਵੇਂ ਤਾਰ ਦਿਤੇ ਤੁਸੀਂ ਹੋਰ ਨਗਰ, ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਭੀ ਦਿਓ ਤਾਰ ਪ੍ਰਭੂ
ਖੁਸ਼ੀ ਬਹੁਤ ਹੋਏ ਸਤਿਗੁਰ ਪਿਤਾ ਜੀ ਤੇ, ਕੀਤੀ ਅਰਜ ਮਨਜੂਰ ਕਰਤਾਰ ਪ੍ਰਭੂ
ਬਗੁਲੀ ਪਿੰਡ ਆਏ ਸਣੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ, ਭਾਰੇ ਅਣ ਕੇ ਲਾਏ ਦਰਬਾਰ ਪ੍ਰਭੂ
ਸੇ ਕੁ ਸਿੰਘ ਸਜਿਆ ਪਕਾ ਨਾਮਧਾਰੀ, ਕੀਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਬੜੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਭੂ
ਪਾਕੇ ਚਰਨ ਸਾਡੇ ਘਰੀਂ ਦੀਨ ਬੰਧੂ, ਬਖਸ਼ ਗਏ ਸਾਨੂੰ ਫਲ ਚਾਰ ਪ੍ਰਭੂ
ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਕਹੇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ, ਦੁਸ਼ਨ ਫੇਰ ਦੇ ਗਏ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਪ੍ਰਭੂ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਪਿੰਡ ਬਿਸ਼ਨ ਪੁਰੇ ਜਾਕੇ ਚਾਰ ਘੰਟੇ ਅਲੇਪ ਹੋਣਾ ।
 ਬਿਸ਼ਨ ਪੁਰੇ ਯਾਨੇ ਨਵੇਂ ਪਿੰਡ ਪਹੁੰਚੇ, ਏਸੇ ਜਗਾ ਤੇ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਜਾਣੇ
 ਮੇਹਰ ਧਾਰ ਸਤਿਗੁਰ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ, ਸਾਡੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਲੈ ਗਏ ਨਾਲ ਜਾਣੇ
 ਇੱਕ ਕੋਠੇ ਮੈਂ ਹੋਏ ਅਲੇਪ ਓਥੇ, ਪੈਹਰੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਬਿਠਾਲ ਜਾਣੇ
 ਕੋਠੇ ਬਹੁਤ ਹੋਏ ਓਥੇ ਲੋਕ ਆਕੇ, ਕਈ ਤ੍ਰਾਂ ਦਾ ਧਾਰਕੇ ਖਿਆਲ ਜਾਣੇ
 ਰੋਕੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ਬਾਹਰ ਲੋਕ ਸਾਰੇ, ਦਸਿਆ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਹੁਕਮਪਾਲ ਜਾਣੇ
 ਲੋਕ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿਆ ਏਹ ਹਈ ਰਾਜਾ, ਪਹਿਰੇਵਾਂਗ ਰਾਜੇ ਬੈਠਾ ਡਾਲ ਜਾਣੇ
 ਮੈਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਰਾਜਾ ਉਤੋਂ ਬਚਨ ਆਯਾ, ਪਰ ਮੈਂ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਕਰੂੰ ਦਾਲ ਜਾਣੇ
 ਖੁਦੇਖੀਆਂ ਪਿਤਾ ਨੇ ਆਪ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ, ਕਈ ਹੋਰ ਸ਼ਕਤਾਂ ਏਸੇ ਸਾਲ ਜਾਣੇ
 ੧੯੧੯ ਬਿ: ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਮੁਖਤਸਰ ਜੀ ਜਾਣਾ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨੇ ਬਦ ਸਲੂਕ ਕਰਨਾ
 ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਸੁਪ ਦੇਣਾ

ਮੇਲੇ ਮਾਘੀ ਦੇ ਨੂੰ ਮੁਖਸਰ ਗੁਰੂ ਪਹੁੰਚੇ ਨਾਲ ਸੇਗਤਾਂ ਬਿਨਾ ਸਮਾਰ ਭਾਈ
 ਜਿਵੇਂ ਕਰੀ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਮੁਖਸਰ ਮੈ ਏਵੇਂ ਕਿਵੇਂ ਹੋਤੀ ਓਥੇ ਕਾਰ ਭਾਈ
 ਖਤ ਲਿਖਾ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਸੁਧਾਸਰ ਤੋਂ ਚਿਤ ਵਿਚ ਖਾਕੇ ਭਾਰੀ ਖਾਰ ਭਾਈ
 ਕੂਕੇ ਵੜਨ ਨਾ ਵਿਚ ਦਰਬਾਰ ਦੇਣੇ ਖਤ ਫੇਰ ਦਿਤੇ ਤਖਤੀ ਚਾਰ ਭਾਈ
 ਭੈੜੇ ਬੋਲਕੇ ਬੋਲ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਰੀ ਏਥੇ ਭੀ ਬਹੁਤ ਤਕਰਾਰ ਭਾਈ
 ਸੋਧੀ ਨਹੀਂ ਅਰਦਾਸ ਸੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਦਿਤੇ ਚੜਨ ਨਾ ਖਾਸ ਦਰਬਾਰ ਭਾਈ
 ਸੱਚੇ ਬੋਲਕੇ ਬੋਲ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਈ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਬਹੁਤ ਧਿਰਕਾਰ ਭਾਈ
 ਝੂਠੇ ਤੁਸੀਂ ਪਨਖਾਹੀਏ ਹੋ ਪੁਜਾਰੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਸਾਰੇ ਗੁਨਾਗਾਰ ਭਾਈ
 ਸਜਾ ਮਿਲੂ ਬੋਨੂੰ ਭਾਰਾ ਡੰਨ ਲਗੂ ਕਡੂ ਪੰਥ ਬੋਨੂ ਧਕੇ ਮਾਰ ਭਾਈ
 ਲੈਹਰ ਚਲੂਗੀ ਪੰਥ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੀ ਬੈੜੇ ਸਮੇ ਦੀ ਹੈ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਭਾਈ
 ਮਾੜੇ ਸੰਤ ਮਹੰਤ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਦਾ ਪੰਥ ਕਰੂਗਾ ਫੇਰ ਸੁਧਾਰ ਭਾਈ
 ਗੁਰਾਂ ਆਪੇ ਹੀ ਸੋਧ ਅਰਦਾਸ ਲਈ ਦੇਗ ਵੰਡਦਿਤੀ ਇਕੋ ਸਾਰ ਭਾਈ
 ਲੋਕ ਦੇਖ ਜਲਦੇ ਰਹੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਪਾਪੀ ਸਕੇ ਨਾ ਤੇਜ ਸਹਾਰ ਭਾਈ

ਸਾਡੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰ ਹੀ ਰਹਾ ਕਰਦੇ ਥੇ ਹਰ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਅਚਾਨਕ ਕਰਾਮਾਤ ਨਕਲ ਜਾਂਦੀ ਬੀ
 ਮਹਾਰਾਜ ਜਹਰ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਚਹੁੰਦੇ ਸਨ ਬਾਪੂ ਜੀ ਨੂੰ ਭੀ ਹੁਕਮ ਥਾ ਕਿ ਏਹ ਥਾਤਾਂ ਆਮ ਜਾਹਰ ਨਾਂ ਕਰੇ ਸਾਰੇ ਹਾਲ ਏਥੇ ਲਿਖ
 ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ

ਨਾਮ ਦਾਨ ਭਗਤੀ ਬਖਸ਼ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਪਾਪੀ ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਕੀਅ ਉਧਾਰ ਭਾਈ
ਵਡੇ ਵਡੇ ਪਾਪੀ ਆਕੜ ਖਾਨ ਭਾਰੀ ਜਪਣ ਲਾਦੀਏ ਨਾਮ ਕਰਤਾਰ ਭਾਈ
ਸਾਰਾ ਮਾਲਵਾ ਦੇਸ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬਾਂ ਨੇ ਦਿਤਾ ਤਾਰ ਭਾਈ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਉਪਕਾਰ

ਜਿਥੇ ਜਿਥੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਉਪਦੇਸ ਕੀਤਾ ਚੋਰੀ ਯਾਰੀ ਤੇ ਲੋਕ ਹਟਾਇ ਦਿਤੇ
ਠੱਗੀ ਝੂਠ ਕੁਰੈਤੀਆਂ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਰਸਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਲੋਕ ਚਲਾਇ ਦਿਤੇ
ਡਾਕੂ ਧਾੜਵੀ ਜ਼ੁਲਮ ਦੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੰਤ ਖਾਲਸੇ ਲੋਕ ਬਣਾਇ ਦਿਤੇ
ਮਹਾ ਘੋਰ ਕਲਜੁਗ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅੰਦ ਸਮੇਂ ਸਤਿਜੁਗੀ ਗੁਰਾਂ ਵਰਤਾਇ ਦਿਤੇ
ਮੜ੍ਹੀਆਂ ਬੁਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਜਣਾਂ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਜਪਾਇ ਦਿਤੇ
ਭਵਜਲ ਤਰਨ ਨੂੰ ਲੋਕ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾਂ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜਹਾਜ ਚੜ੍ਹਾਇ ਦਿਤੇ

੧੯੨੩ ਬਿ: ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਅਨੰਦਪੁਰ ਦਾ ਹੋਲਾ ਦੇਖਣਾ ਅਤੇ
ਪੁਜਾਰੀਆ ਦੀ ਸ਼ਰਾਰਤ

ਮੁੜਕੇ ਕਿਲਾ ਅਨੰਦਪੁਰ ਦੇਖਣੇ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਬਾਰੂਵੇਂ ਜਾਮੇ ਨੂੰ ਧਾਰ ਚੱਲੇ
ਸਜ ਧਜ ਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਸਤਿਗੁਰ ਉਤੇ ਘੋੜਿਆਂ ਹੋਇ ਅਸਵਾਰ ਚੱਲੇ
ਭੀੜ ਭਾੜ ਭਾਰੀ ਸੰਗਤ ਪੈਦਲਾਂ ਦੀ ਘੋੜ ਚੜ੍ਹੇ ਭੀ ਕਈ ਹਜ਼ਾਰ ਚੱਲੇ
ਵੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਥੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਹੋਰ ਲੋਕ ਬਾਕੀ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਚੱਲੇ
ਲਖਨ ਪੁਰ ਵਿਚੀਂ ਦਰਸ਼ਨ ਗਏ ਦਿੰਦੇ ਡੋਹਰ ਮੂੰਡੀਆਂ ਸਿੰਧਵਾਂ ਤਾਰ ਚੱਲੇ
ਇੰਦ੍ਰ ਪੁਰਾ ਬ੍ਰਹਮਾ ਪੁਰ ਨਗਾਂ ਚੀਂ ਰੋਪੜ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ ਦਿਦਾਰ ਚੱਲੇ
ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਵਾਂਗੂ ਸ਼ਾਨ ਸ਼ਕਤ ਭਾਰੀ ਅਰਦਲ ਵਿਚ ਥੇ ਕਈ ਸ੍ਰਦਾਰ ਚੱਲੇ
ਜਸ ਜੈ ਸੁਣਕੇ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਿੰਦਕ ਲੋਕ ਪਾਪੀ ਡਰਧਾਰ ਚੱਲੇ
ਸੇਵੀ ਸਾਹਿਬ ਮਹੰਤ ਅਨੰਦਪੁਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦੇਵਣੇ ਤਾਰ ਚੱਲੇ
ਕੂਕੇ ਚਲੇ ਅਉਂਦੇ ਕਿਲਾ ਲੁਟਣੇ ਨੂੰ ਬਾਗੀ ਲੋਕ ਚਲੇਣ ਹਥਿਆਰ ਚੱਲੇ
ਡਿਪਟੀ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬਾਲੇ ਤੋਂ ਫੌਜ ਲੈਕੇ ਬੰਦੇ ਬਸਤ ਦੇ ਲੀਏ ਸ਼ਕਾਰ ਚੱਲੇ
ਲੈਕੇ ਫੌਜਾਂ ਦੇ ਜਥੇ ਅਨੰਦਪੁਰ ਨੂੰ ਪੁਲਸ ਫੌਜ ਦੇ ਸਿਪਾਹ ਸਲਾਰ ਚੱਲੇ
ਝੂਠੀ ਸਚੀਆਂ ਗਲਤ ਇਤਲਾਹ ਦੇਕੇ ਨਿੰਦਕ ਲੋਕ ਪਾਪੀ ਝਖ ਮਾਰ ਚੱਲੇ
ਮਿਲਕੇ ਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਅਫਸਰ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਝੂਠੀ ਸੱਚੀ ਇਤਲਾਹ ਨਿਤਾਰ ਚੱਲੇ

ਅੰਗੇਜ਼ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ

ਅਫਸਰ ਲੋਕਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਬ ਜੀ ਕਹਾਂ ਸਮਾਨ ਥੋਡਾ
ਕਿਥੇ ਹੈਨ ਸਸਤ੍ਰ ਜੰਗੀ ਸਾਜਕਿਥੇ ਕਿਧਰ ਜਥਾ ਜੰਗੀ ਬਲੀਵਾਨ ਥੋਡਾ
ਸਾਨੂੰ ਸਦਯਾ ਸਭ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਾਰਾ ਦਸ ਸਾਨੂੰ ਦਾਸਤਾਨ ਥੋਡਾ
ਕਬਲਾ ਤੁਸੀਂ ਕਰਨਾ ਚੌਹਦੇ ਕਿਲੇ ਉਤੇ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁਦੇ ਅਸੀਂ ਬਜਾਨ ਥੋਡਾ
ਗੁਰਾਂ ਹੱਸਕੇ ਮੁਖ ਥੋਂ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਗਲਤ ਕੁਲ ਦਾ ਕੁਲ ਫੁਰਮਾਨ ਥੋਡਾ
ਦਿਤੀ ਗਲਤ ਰਪੋਟ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨੇ ਐਵੇਂ ਮੁਫਤ ਮੈਂ ਕੀਆ ਨੁਕਸਾਨ ਥੋਡਾ
ਸੰਤ ਖਾਲਸਾ ਦੇਵਤੇ ਰੂਪ ਸਾਰੇ ਮਤ ਵੈਸ਼ਨੋ ਦਾ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਸਾਡਾ
ਸਸਤ੍ਰ ਇਕ ਨਾ ਹੈ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਦੇ ਭੀ ਦੇਖਲਵੇ ਕੱਲਾ ਕੱਲਾ ਜੁਆਨ ਸਾਡਾ
ਕੀੜੀ ਮਾਰਨਾ ਤਕ ਹੈ ਪਾਪ ਸਾਨੂੰ ਸੰਤ ਖਾਲਸਾ ਹੈ ਦਇਆਵਾਨ ਸਾਡਾ
ਸਾਡੀ ਨਹੀਂ ਤਾਲੀਮ ਤਸੰਦਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਦਾ ਹਈ ਐਲਾਨ ਸਾਡਾ
ਕਬਲੇ ਕਰਨੇਕੀਦਿਤੇਨੇ ਛੱਡਕਬਜੇਦੁਨੀਆਂਆਵਨਾ ਵਾਂਗ ਮਹਿਮਾਨ ਸਾਡਾ
ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਨਾਫਰਲ ਤਸੰਦਤਾਂ ਦਾ ਫਰਜਇਕ ਹੈ ਭਗਤ ਭਗਵਾਨ ਸਾਡਾ
ਸਸਤ੍ਰ ਛਡ ਦਿਤੇ ਸੰਤ ਖਾਲਸੇ ਨੇ ਸਸਤ੍ਰ ਚਲਦਾ ਹੈ ਨਾਮਬਾਨ ਸਾਡਾ
ਮਾਲਾ ਤੋਪ ਹੈ ਸਾਡੀ ਹਰਨਾਮਸਿੰਘਾਜਿਸਦਾ ਉਕਦਾ ਨਹੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਡਾ

ਅੰਗੇਜ਼ ਅਫਸਰਾਂ ਦਾ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਪੁਰ ਭਰੋਸਾ ਹੋਣਾ

ਖੁਸ਼ੀ ਬਹੁਤ ਹੋਇਆ ਡਿਪਟੀ ਸਾਹਬਮਿਲਕੇ ਝੂਠੇਸਮਝ ਮਹੰਤ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨੂੰ
ਨਿਮਸ਼ਕਾਰ ਕੀਤੀ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬਾਂ ਨੂੰ ਲਾਨਤ ਪਾਈ ਤਮਾਮ ਹੰਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ
ਨਿਸਚਾ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਤੇ ਮੁੜਗਏ ਲੋਕੇ ਫੌਜਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਨੂੰ
ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ ਯਕੀਨ ਹਰਨਾਮਸਿੰਘਾ ਨਿੰਦਕਲੋਕ ਝੂਠੇ ਖਾਂਦੇ ਖਾਰੀਆਂ ਨੂੰ

ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਨੰਦਪੁਰ ਮੇਂ ਜਗਾ ੨ ਦੀਵਾਨ

ਖੁਲ੍ਹੇ ਕਿਲੇ ਅੰਦਰ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਦੇ ਜਗਾ ੨ ਤੇ ਕਈ ਦੀਵਾਨ ਹੋਏ
ਸੁਣੀ ਵੇਰ ਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅਫਸਰ ਲੋਕ ਸਾਰੇ ਮੇਹਰਬਾਨ ਹੋਏ
ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਏ ਸਤਿਗੁਰ ਏਸਵਾਰੀ ਨਿੰਦਕ ਲੋਕ ਪਾਪੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਏ
ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਤਮਾਮ ਜਹਾਨ ਹੋਏ
ਸਿੰਘ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਸਜੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਬੇਸੁਮਾਰ ਓਥੇ ਨਾਮ ਦਾਨ ਹੋਏ

ਸਾਡੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਭੀ ਅਪਣੇ ਸਮੇਂ ਅੰਦਰ ਭਾਰੇ ਸੂਰਮੇ ਬੀਰ ਬਲਵਾਨ ਹੋਏ
ਕੂਕਾ ਦੇਖ ਨਿਹੰਗ ਮਹੰਤ ਸਾਰੇ ਸੋਟੇ ਪਕੜ ਸਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਨ ਹੋਏ*
ਅਗੋਂ ਸਿੰਘ ਕੂਕੇ ਖੱਪੇ ਖੋਹਲ ਦਿਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਵਾਰ ਬੇ ਵਿਚ ਮੈਦਾਨ ਹੋਏ
ਕੱਲੇ ਕੂਕੇ ਨੇ ਤੀਸ ਮਹੰਤ ਕੁਟੇ ਆਖਰ ਆਪ ਭੀ ਲਹੂ ਲੁਹਾਨ ਹੋਏ
ਪਿਛੋਂ ਹੋਈ ਏਹ ਝਪਟ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਸਤਿਗੁਰ ਭੈਣੀਨੂੰ ਜਦੋਂ ਰਵਾਨ ਹੋਏ

ਸੱਚੇ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦੇ ਉਪਕਾਰ

ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬਾ ਅਕੇਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਿੰਦੇ ਧਰਮ ਦਾਰ ਹਿਣ ਉਪਦੇਸ਼ ਸਾਰਾ
ਚਰਨ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਤੇ ਨਿਸਚਾ ਧਾਰ ਕਰਕੇ ਨਿਵਰਿਗਿਆ ਕੁਲ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਦੇਸ ਸਾਰਾ
ਰਾਕਸ਼ ਬੁੱਧ ਮਲੇਛਾਂ ਦੀ ਛੱਡ ਕਰਕੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਖਾਲਸਾ ਸੰਤ ਦਰਵੇਸ਼ ਸਾਰਾ
ਕਰਕੇ ਕਾਗਾਂ ਤੇ ਹੰਸ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਦਿਤਾ ਬਦਲ ਤਮਾਮ ਹੀ ਭੇਸ ਸਾਰਾ
ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਬ ਜੀ ਦੇ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਰਾਇ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਮੌਤ ਦੇ
ਮੂੰਹੋਂ ਕੱਢਣਾ

ਅਬ ਚਲਨਗ੍ਰ ਜੀਨੂੰ ਚਲਾ ਜਾਰਿਹਾ ਥੀ ਸਿਦਕੀ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸਿੰਘ ਰਾਇ ਬੇਲੀ
ਇਕ ਹੋਰ ਸਾਥੀ ਅਪਣੇ ਨਾਲ ਹਿੰਦੂ ਰਾਇ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਿਆ ਮਿਲਾਇ ਬੇਲੀ
ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਬ ਤੋੜੀਂ ਪੈਦਲ ਚਲਨੇ ਦਾ ਮਤਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਿਆ ਪਕਾਇ ਬੇਲੀ
ਕਿਸੇ ਵਿਚ ਜੰਗਲ ਇੱਕ ਸ਼ੇਰ ਵੱਡਾ ਘਾਇਲ ਹੋਇ ਕਿਧਰੋਂ ਗਿਆ ਆਇ ਬੇਲੀ
ਰਾਇ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਪਾੜ ਦਿਤਾ ਓਸ ਸ਼ੇਰ ਨੇ ਝਪਟ ਚਲਾਇ ਬੇਲੀ
ਡਰਕੇ ਓਸ ਔਖੇ ਵੇਲੇ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਲਿਆ ਧਿਆਇ ਬੇਲੀ
ਪਹੁੰਚ ਮੌਕੇ ਉਤੇ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰਾਇ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲਿਆ ਬਚਾਇ ਬੇਲੀ
ਕਿਹਾ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਠੈਹਰ ਸ਼ੇਰ ਮਰਦਾ ਹੋਲਾ ਸਿੰਘ ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰਾਇ ਬੇਲੀ
ਗਿਰਾ ਸ਼ੇਰ ਚਰਨੀ ਸਚੇ ਸਾਹਬਾਂ ਦੀ ਹੁਕਮ ਮੰਨ ਸਿਰ ਦੀਆ ਝੁਕਾਇ ਬੇਲੀ
ਵਾਪਸ ਆਣ ਪਹੁੰਚੇ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰ ਜੀ ਰਾਤੋਰਾ ਤਹੀ ਸਫਰ ਮੁਕਾਇ ਬੇਲੀ
ਓਧਰ ਸਿੰਘ ਭੀ ਮਜਲ ਮਕਸੂਦ ਪਹੁੰਚਾ ਕਰਦਾ ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰ ਅਦਾਇ ਬੇਲੀ

* ਸਾਡੇ ਪਿਤਾ ਸੁਧ ਸਿੰਘ ਦਾ ਏਹ ਖਿਆਲ ਥਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਸੀਰ ਵਿਚ ਪਾਨ ਹੋਨ ਧੜ ਪਰ ਸਿਰ ਹੈ ਓਨਾਂ ਚਿਰ ਅਸੀਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਆਪਣੇ ਕੰਨਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣ ਸਕਦੇ ਨਿਹੰਗਾਂ ਮਹੰਤਾਂ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਥੀ ਬਾਪੂ ਜੀ ਦੀ ਮਨਸਾ ਥੀ ਕਿਸਾਡਾ ਸਰੀਰ ਏਥੇ ਲਗਾਵੇ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿੰਦਾ ਦਾ ਫਲ ਭੁਗਤਾ ਕੇ ਕੱਲੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਓਹ ਖੁਦ ਗਲ ਆਪਣੇ ਬਾਪੂ ਜੀ ਏਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੀ ਥੀ।

*ਲੰਬਾ ਹਾਲ ਏਹ ਹਰੀ ਹਰਨਾਮਸਿੰਘਾਮੈਂ ਸੰਖੇਪ ਹੀ ਦੀਆ ਸੁਨਾਇ ਬੇਲੀ

ਇਕ ਸਾਧ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ

ਬਿਜਲੀਪੁਰੇ ਦੇ ਵਿੱਚਇਕ ਸਿਤ ਰੈਂਹਦਾ ਕੱਟੜਸਾਧਹਿੰਦੂ ਖਬਰਦਾਰ ਚੰਗਾ
ਸਾਮਲ ਤਕ ਉਸਨੂੰ ਅਧੀ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਮਿਲਯਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਚੀਨ ਸਵਾਰ ਚੰਗਾ
ਦੁਸ਼ਨ ਕਰਦਿਆਂਸਾਰਨਿਹਾਲ ਹੋਕੇ ਤਪਦਾ ਰਿਦਹੋਇਆ ਠੰਡਾਠਾਰ ਚੰਗਾ
ਮਾਘਾ ਸਿੰਘ ਮਹੰਤ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾਕੇ ਹਾਲ ਦਸਿਆ ਕੁਝ ਉਚਾਰ ਚੰਗਾ
ਪਤਾ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਉਸਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂਦਾਕੀਤਾ ਸਾਧ ਨੇ ਨਹੀਂ ਇਤਬਾਰ ਚੰਗਾ
ਚੀਨੀ ਜਾ ਪਛਾਣੀਜਦੋਂਰਾਤ ਵਾਲੀ ਚਰਨੀ ਡਿਗਾਸਾਧੂਨਿਸਚਾ ਧਾਰ ਚੰਗਾ
ਸਜਕੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਕੱਟੜਸਾਧ ਹਿੰਦੂਹੋਇਆਖਾਲਸਾਤਿਆਰਪ੍ਰਤਿਆਰ ਚੰਗਾ
ਬਹੁਤਾ ਵਧਣ ਤੇ ਗ੍ਰੰਥ ਹਰਨਾਮਸਿੰਘਾ ਮੁਖਸਰ ਦਸਿਆ ਮੈ ਸਮਾਚਾਰ ਚੰਗਾ

ਮਾਨਾਂ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹੋਲੇ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਜਾਹਰੀ ਕਰਾਮਾਤ

ਮਾਨਾਂ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹੋਲੇ ਦਾ ਹਾਲ ਬੋੜਾਏਹ ਭੀ ਸੁਣੇਲਾਕੇ ਜਰਾ ਧਿਆਨ ਵੀਰੇ
ਕੱਠ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਹੋਇਆ ਓਸਥਾਂ ਤੇ ਭੀੜ ਭਾੜ ਦੇ ਮਚੇ ਘਮਸਾਨ ਵੀਰੇ
ਘੋੜ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਬੇ ਸਿੰਘਸਰਦਾਰ ਸਾਥੀ ਹਾਥੀ ਉਤੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕਲਾਵਾਨ ਵੀਰੇ
ਖਲਕਤ ਹੋਰ ਭਾਰੀ ਪੈਦਲ ਤਰਫ ਚਾਰੋਂ ਸਜੀਬਹੁਤ ਜਲੂਸ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਵੀਰੇ
ਗਿਆਨੀਸਿੰਘਦੇ ਘੋੜੇ ਦੀ ਫੇਟਖਾਕੇਲੜਕਾ ਮਰਗਿਆ ਇਕ ਨਿਦਾਨ ਵੀਰੇ
ਰੰਗ ਵਿਚ ਹੀ ਆਣਕੇ ਭੰਗ ਪੈਗਯਾ ਭਾਨਾ ਵਰਤਿਆ ਆਨ ਭਗਵਾਨ ਵੀਰੇ
ਸੁੰਬ ਖਾਇਕੇ ਘੋੜੇ ਦਾ ਵਿਚ ਛਾਤੀ ਲੜਕਾ ਛਡਗਿਆ ਤੁਰਤ ਪ੍ਰਾਨ ਵੀਰੇ

*ਏਹ ਭੇਣੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਸੁਭਾ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਦੀ ਚੀਨੀ ਘੋੜੀ ਦੇਖੀ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਨਾਲ ਪਾਣੀ
੨ ਹੋ ਰਹੀ ਥੀ ਤਲਬ ਹੋਕੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਪਾਸ ਅਰਜ ਜਾ ਕੀਤੀ ਹਜ਼ੂਰ ਚੀਨੀ ਘੋੜੀ ਨੇ ਰਾਤੋ ਰਾਤ ਭਾਰੀ ਸਫਰ ਕਰਿਆ
੧ ਪੁੰਤੂ ਅਸੀਂ ਪਹਿਰੇ ਦਾਰਾਂ ਨੇ ਕਿਤੇ ਜਾਂਦੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀ ਸਭ ਦਵਾਜ਼ੇ ਬੰਦ ਬੇ ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਏਹ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਬਚਨ
ਹੋਯਾ ਪਯਾਰੇ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਏਹ ਬਾਤ ਰਾਇ ਸਿੰਘ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਆਕੇ ਦਸੇਗੇ ਬਸ ਏਹ ਕੋਹਕੇ ਚੁਪ ਹੋਗਏ ਸੰਗਤ
ਹੋਰਾਨ ਹੋਰੇ ਰਾਇ ਸਿੰਘ ਦਾ ਇਤਿਸ਼ਾਰ ਕਰਨੇ ਲੱਗੇ ਰਾਇ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਆਕੇ ਸਾਰਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸ਼ੇਰ ਤੋਂ
ਬਚਨ ਦਾ ਸਨੇ ਚੀਨੀ ਪਹੁੰਚਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਦਸਯਾ ਸੰਗਤ ਪੱਠ ਪੱਠ ਕੋਹਕੇ ਗੁਰੂ ਅਗੇ ਸੀਸ ਝੁਕੇਨੇ ਲੱਗ ਪਈ ।
ਮਾਘਾ ਸਿੰਘ ਲੱਲਾਂ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਗੁਰੂਸਰ ਦਾ ਮਹੰਤ ਸੀ ਮੈਂ ਉਨਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਦਵਾ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਹਨ ਓਹ ਦਸਯਾ
ਕਰਦੇ ਸੀ ਕਿ ਭੇਣੀ ਸਾਹਿਬੋਂ ਸੋਝਕੇ ਮੀਠਾਂ ਦੇ ਫਾਸਲੇ ਪਰ ਬਿਜਲੀ ਪੁਰ ਦੇ ਸਾਧ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੁਸ਼ਨ ਦਿਤੇ ਰਾਤੋ
ਰਾਤ ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਣੀ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਸਾਧ ਰੋਤ ਵਿਚ ਆਇਆ ਐਂਦੇਸ਼ਾਰ ਭੇਣੀ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚ ਪਤਾ ਲਗਾ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰ ਤਾਂ ਬਹੁਤ
ਰੇਜ ਤੇ ਏਥੇ ਹੀ ਹਨ ਓਸਨੇ ਜੋ ਰਾਤ ਨੂੰ ਚੀਨੀ ਘੋੜੀ ਦੇਖੀ ਥੀ ਓਹ ਪੋਹਦਾਨ ਲਈ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਕਰਾਮਾਤੀ ਲੀਲਾ
ਦੇਖਕੇ ਚਰਨੀ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ਅਤੇ ਪਕਾ ਸਿੰਘ ਸਜਗਿਆ ।

ਏਸ ਮਾਨਾ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹੋਲੇ ਦਾ ਤੇ ਏਸ ਦੇਰੇ ਦਾ ਬੜਾ ਲੰਬਾ ਰੋੜਾ ਪਸੰਗ ਹੈ ਜੀਵਾਲਨ ਹਾਰ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇ ਦਬਾਰ ਵਿਚ ਸਾ
ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਓਹ ਸੋ ਸਾਖੀ ਪੇਸ਼ ਕਰੀ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਦੇ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਦਿਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਤਗੁਰ
ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਨ ਬਾਬਤ ਸਾਫ ਸਾਫ ਲਿਖਯਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਓਹ ਸਾਖੀ
ਨੂੰ ਵੇਖਕੇ ਵੇਰਾਕ ਵਿਚ ਹੋਗਏ ਪਹੁੰਚੇ ਭਵਿਸ਼ਤੀ ਬਚਨ ਸੁਣਕੇ ਆਪ ਭੀ ਭਵਿਸ਼ਤ ਬਚਨ ਉਚਰੇ ਰੂਸ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਆਉਣਾ
ਆਦ ਬਹੁਤ ਬਚਨ ਹਨ ਜੋ ਪੁਸਤਕ ਵਧਨ ਦੇ ਸਬਬ ਲਿਖ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ।

ਮਾਈ ਬਾਪ ਉਸ ਬਚੇ ਦੇ ਆਣ ਓਥੇ ਲਗੇ ਮਛੀਆਂ ਵਾਂਗ ਤੜਫਾਨ ਵੀਰੋ
ਤੁਹਮਤ ਥੱਪਕੇ ਬਚੇ ਦੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਤੇ ਨਿੰਦਕ ਲੋਕ ਲੱਗੇ ਜੱਲੀ ਪਾਨ ਵੀਰੋ
ਕਿਸੇ ਦਸਯਾ ਜਾਇਕੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁੰਡੇ ਮਰੇਦਾ ਕੁਲ ਬਿਆਨ ਵੀਰੋ
ਸਤਿਗੁਰ ਛੇੜ ਹਾਥੀ ਪਹੁੰਚੇ ਤੁਰਤਓਥੇ ਮੁੰਡਾ ਪਿਆ ਸੀ ਜਹਾਂ ਬੇਜਾਨ ਵੀਰੋ
ਉਠ ਬਚਿਆ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਚਰਨ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਛੁਹਾਨ ਵੀਰੋ
ਮੁੰਡਾ ਉਠਕੇ ਭੱਜਯਾ ਮਾਉਂ ਵੰਨੀ ਖੜਾ ਦੇਖਦਾ ਕੁਲ ਜਹਾਨ ਵੀਰੋ
ਮੋਇਆ ਹੋਇਆ ਜੀਵਾਲਿਆ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਹੋਕੇ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਮੇਹਰਵਾਨ ਵੀਰੋ
ਪੁਸਤਕ ਵਧਨਕਰਕੇ ਸਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਖਦਾ ਹੋਏ ਹਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਦਾਸਤਾਨ ਵੀਰੋ
ਸਾਰਾ ਲਿਖੂਗਾ ਫੇਰ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਹਾਲੇ ਬੋੜਾ ਹੀ ਕਰੋ ਪ੍ਰਵਾਨ ਵੀਰੋ

ਝਨਾਂ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਹੇਠ ਥਲਾਹੋ ਜਾਣਾ
ਹਜ਼ਰੋਂ ਸਾਹਬ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਆਰਹੇ ਸੀ ਪਹੁੰਚੇ ਜਦੋਂ ਦਰਯਾਇ ਝਨਾਓ ਉਤੇ
ਕਿਸਤੀ ਚੜ੍ਹਨ ਮਲਾਹਾਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਦਿਤੇ ਪੂਰ ਭਰ ਚੁਕਾਈ ਕਿਸਤੀ ਨਾਓ ਉਤੇ
ਬੋੜੀ ਉਤੇ ਬੋੜਾ ਜਿਹਾ ਖੜਨ ਨੂੰ ਭੀ ਦਿਤਾ ਨਹੀਂ ਮਲਾਹਾਂ ਨੇ ਥਾਓ ਉਤੇ
ਭਾਰੀ ਕਾਂਗ ਝਨਾਓ ਦੇ ਵਿਚ ਆਈ ਬੋੜਾ ਕੰਬਦਾ ਨਦੀ ਬਹਾਓ ਉਤੇ
ਸਤਿਗੁਰਕਰਮਾਤੀ ਠਿੱਲੇ ਨਦੀ ਅੰਦ੍ਰ ਜਿਮੀ ਵਾਂਗ ਹੀ ਤੂਰੇ ਦਰਯਾਓ ਉਤੇ
*ਧਰਤੀ ਸੜਕਦੇ ਵਾਂਗ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਟੱਪ ਗਏ ਦੁਆਵਾਂ ਦੇ ਰਾਓ ਉਤੇ

੧ ਹਾੜ ੧੯੨੭ ਬਿ: ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰ ਵਿਚ ਬੁੱਚੜ ਬੱਧ
ਕੁਛ ਕੁ ਮਾਝੇ ਦੇ ਸਿੰਘ ਸੁਦਾਰ ਕੂਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰ ਦਾ ਕਰਨ ਦੀਦਾਰ ਗਏ
ਗਊਆਂ ਕਤਲ ਹੋਵਣ ਪੈ ਅਰਾਟ ਰਹੇ ਬੁੱਚੜ ਖਾਨੇ ਵੰਨੀ ਨਿਗਹ ਮਾਰ ਗਏ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਵਿਚ ਨਗਰੀ ਏਹ ਜੁਲਮ ਹੁੰਦੇ ਨ ਸਹਾਰ ਗਏ
ਚਾਰ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਏਹ ਸਲਾਹ ਕੀਤੀ ਯਾਂ ਤਾਂ ਧਰਮ ਖਾਤ੍ਰ ਸੀਸ ਵਾਰ ਗਏ
ਯਾਂ ਫਿਰ ਮਾਰ ਬੁੱਚੜ ਪਾਪੀ ਲਏ ਜ਼ਾਲਮ ਏਹ ਗੁਰਮਤਾ ਕਰ ਦਰਬਾਰ ਗਏ
ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਬੁੱਚੜਾਂ ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਤੇ ਸਿੰਘ ਵਾਂਗ ਬਿਜਲੀ ਛਾਲਾਂ ਮਾਰ ਪਏ
ਮਾਰ ਮਾਰ ਕੇ ਬੁੱਚੜਾਂ ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਨੂੰ ਸਿੰਘ ਕਰ ਭਾਰਾ ਘਲੂ ਘਾਰ ਗਏ

*ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀਆਂ ਸਾਡੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੇ ਅੱਖੀਂ ਡਿਠੀਆਂ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਕਰਮਾਤਾਂ ਹਨ ਜੋਕਿ ਸੋਹਜ ਸੁਭਾਓਹੀ
ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਗੁੱਥ ਵਧਨ ਦੇ ਸਬਬ ਸਾਰੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਖੇਲ ਨਹੀਂ ਲਿਖੇ ਜਾਂਦੇ ਏਸ ਵਕਤਦੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਝਨਾਓ ਦਰਯਾ ਟਪਣ
ਦੇ ਨਜ਼ਾਰੇ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਵਰਯਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੁਸਵਰ ਨੇ ਬੜੀ ਖੁਬਸੂਰਤੀ ਸੇ ਦਖਾਏ ਹਨ ਦੂਜੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਜੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਬਾਰ ਕਰਾਵਾਂਗੇ

ਲਹਿਣਾਂਸਿੰਘ ਬੀਹਲਾਂਸਿੰਘ ਸਿੰਘਹਾਕਮ § ਫਤੇ ਸਿੰਘਜੀ ਫਤੇ ਪੁਕਾਰ ਗਏ
ਰਾਤੋ ਰਾਤ ਓਸੇ ਬੁਚੜ ਕਤਲ ਕਰਕੇ ਸਿੰਘ ਬਿਆਸ ਦਰਿਆ ਤੇ ਪਾਰ ਗਏ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰ ਲਹੌਰ ਗੁਰਦਾਸ ਪੁਰ ਦੇ ਚਾਰੇ ਸਿੰਘ ਸਾਰੀ ਕਰ ਕਾਰ ਗਏ
ਹੋਰ ਹੋਰ ਹੀ ਪਕੜ ਲੈ ਪੁਲਸੀਆਂ ਨੇ ਕਾਤਲ ਖਾਲਸੇ ਹੋਇ ਫਾਰ ਗਏ
ਦੂਰ ਨੇੜੇ ਹੀ ਕਿਤੇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਇਕ ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਗੁਜ਼ਾਰ ਗਏ

ਬੁਚੜ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਨਾ

ਦੁਸਨਕਰਨ ਦੇ ਲੀਏ ਏਹ ਸਿੰਘਚਰੇ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚੇ ਇਕ ਸਾਲ ਪਿਛੋਂ
ਹਾਲ ਸਮਝ ਕਰਕੇ ਅੰਤ੍ਰਜਾਮਤਾ ਸੇ ਬੋਲੇ ਮੁਖ ਤੋਂ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਪਿਛੋਂ
ਖਿਸਕ ਗਏ ਬਹਾਦਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਧਰੇ ਕਰਕੇ ਬੁਚੜਾਂ ਦਾ ਘਲੂਘਾਲ ਪਿਛੋਂ
ਛੜੇ ਗਏ ਨਿਹੰਗ ਮਲੰਗ ਸਾਧੂ ਬੇਕਸੂਰ ਗ੍ਰੰਥ ਕੰਗਾਲ ਪਿਛੋਂ
ਤੁਸੀਂ ਬੁਚੜਾਂ ਨੂੰ ਨਾਂ ਸੀ ਕਤਲ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਤਮਈ ਤੁਮਨੇ ਦਿਤੀ ਟਾਲ ਪਿਛੋਂ
ਜੇਕਰ ਕੀਤੇ ਸੀ ਕਤਲ ਤਾਂ ਆਪ ਹੁੰਦੇ ਕਰਦੇ ਜਾਇ ਬਜਾਨ ਅਕਬਾਲ ਪਿਛੋਂ
ਬੁਚੜ ਮਾਰ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਹੀਦ ਹੁੰਦੇ ਫਾਂਸੀ ਗਲੀਂ ਪੈਦੇ ਖੁਸੀ ਨਾਲ ਪਿਛੋਂ
ਹੁਣ ਭੀ ਜਾਓ ਬਹਾਦਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਦੇਉ ਦੱਸ ਸਰਕਾਰਨੂੰ ਹਾਲ ਪਿਛੋਂ
ਅਪਣੇ ਆਪ ਜਾ ਕੁਲ ਕਸੂਰ ਮੰਨੋ ਕਰੋ ਧਰਮ ਦੀ ਕੈਮ ਮਿਸਾਲ ਪਿਛੋਂ
ਤੁਸੀਂ ਸੁਰਗ ਅੰਦ੍ਰ ਜਾਕੇ ਜਗਾ ਮਲੇ ਔਣ ਹੋਰ ਭੀ ਗੁਰੂ ਦੇ ਲਾਲ ਪਿਛੋਂ
ਪੈਹਲੇ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਹੀਦ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਵੋ ਅਸੀਂ ਸਿੰਘ ਹੋਵਨ ਬਲੀਦਾਨ ਪਿਛੋਂ
ਬੋਨੂੰ ਦੇਖਾਂਗੇ ਵਹਾਂ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਏਹ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਨਿਕਾਲ ਪਿਛੋਂ

ਧਰਮਵਾਨ ਸਿਦਕੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਅਪਣੇ ਅਪ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸ ਜਾ ਕੇ ਕਸੂਰ ਮੰਨਣਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪਹੁੰਚੇ ਸਿੰਘ ਵਕਤ ਓਸੇ ਬਚਨ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਜਦੋਂ ਸੁਨਾਇ ਦਿਤੇ

ਭੁਗਤੀਦਾ ਦੇ ਸਤਦਾਰ ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਉਚ ਘਰਾਣੇ ਦੇ ਪਟਵਾਰੀ ਥੀ ਜਿਸ ਦਿਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿ: ਲੋਹਣਾ ਸਿੰਘ
ਬੁਚੜਾਂ ਦੇ ਸਾਕੇ ਬਾਬਤ ਲੰਗਿਯਾ ਸੀ ਓਸੇ ਦਿਨ ਏਹ ਆਪਣਾ ਵਯਾਹ ਮੁਕਲਾਵਾ ਲੈਕੇ ਆਏ ਸੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿੰਘਣੀ ਦੀ
ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਦੀ ਯਾਕ ਸਾਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਸੀ ਸੁਹਾਗ ਦੀ ਪੋਹਲੀ ਰਾਤ ਦੇ ਦਸ ਬਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਧੂਮ ਪੱਤਨੀ
ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਖੇ ਥੇ ਜਿਨਕਾ ਮੁਖ ਚੰਦਮਾਂ ਸਮਾਨ ਅਵਲ ਦਰਜੇ ਖੂਬਸੂਰਤ ਥੀ ਅੰਨ ਓਸੇ ਵਕਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸਤ
ਲੋਹਣਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਹਾਕ ਮਾਰੀ ਪੋਹਲੇ ਬਚਨ ਪੱਕੇ ਹੋ ਚੁਕੇ ਥੇ ਲੋਹਣਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਚੱਲ ਭਾਈ ਅੱਜ ਰਾਤ
ਨੂੰ ਹੀ ਧਰਮ ਖਾਤ ਗਊ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਰਖਯਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰੀਰਾਂ ਦਾ ਬਲੀ ਦਾਨ ਕਰੀਏ ਓਸੇ ਵਕਤ ਬਹਾਦਰ ਸ: ਹਾਕਮ
ਸਿੰਘ ਅੱਜ ਹਦ ਖੂਬ ਸੂਰਤ ਬਜਾਹਤਾ ਲਾੜੀ ਨੂੰ ਛਤਕੇ ਰੰਗ ਮੇਹਲ ਵਿਚੋਂ ਮੋਤ ਲਾੜੀ ਨੂੰ ਵਿਆਹੁਣ ਤੁਰਪਿਆ ਜਾਲਮਾਂ
ਬੁਚੜਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨੀ ਦੀ ਸਜਾ ਭੁਗਤਾਕੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਹਸੀ ਹਸੀ ਕਰਦਾ ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਤਖਤ ਪਰ ਚੜਕੇ
ਸ਼ਹੀਦ ਹੁਆ ਓਸੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਵਕਤ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮੰਨਨੀ ਨਿਹਾਯਤ ਦਿਲਾਵਰ ਸਖੀ ਮਰਦ ਮਹਾਸੂਰਬੀਰ ਦਾ
ਕਰਮ ਹੈ।

“ਸੁਦਸ਼ਨ”

ਜਾਂਦੀ ਸਾਰ ਹੀ ਸ਼ਿਸ਼ਨ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਕੇ ਬਜਾਨ ਆਪਣੇ ਸਹੀ ਲਿਖਾਇ ਦਿਤੇ
 ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਬੁਚੜ ਹਮ ਨੇ ਕਤਲ ਕੀਤੇ ਸਸਤੂ ਲਹੂ ਦੇ ਭਰੇ ਦਿਖਾਇ ਦਿਤੇ
 ਗਊ ਘਾਂਤੀਆਂ ਪਾਪੀਆਂ ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਨੂੰ ਮਜੇ ਤੇਗ ਦੇ ਅਸੀਂ ਚਿਖਾਇ ਦਿਤੇ
 ਅਸੀਂ ਜੁਲਮ ਹੁੰਦਾ ਝੱਲ ਨਹੀ ਸਕੇ ਬੁਚੜ ਯਹਾਂ ਕੇਤਤਤ ਕਰਾਇ ਦਿਤੇ
 ਕਾਤਲ ਅਸੀਂ ਚਾਰੇ ਜਾਣੇ ਬੁਚੜਾਂ ਦੇ ਸ ਰੇਸਚ ਦੇ ਬਿਆਨ ਬਤਾਇ ਦਿਤੇ
 ਬਾਬਤਬੁਚੜਾਂ ਦੇ ਫਾਂਸੀ ਦਿਓ ਸਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਹਮ ਸੀਸਝੁਕਾਇ ਦਿਤੇ
 ਆਪ ਫੜੇ ਗਏ ਸਿੰਘ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਹੋਰਲੋਕ ਤਮਾਮ ਛੁਡਾਇ ਦਿਤੇ

ਸ਼ਿਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਕੇ ਖਾਲਸੇ ਪੰਥ ਦੀ ਤਾਰੀਫ ਕਰਨੀ
 ਸੁਣਕੇ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਬਜਾਨ ਅਕਬਾਲ ਹੁੰਦੇ ਸ਼ਿਸ਼ਨ ਜੱਜਭੀਬਹੁਤਹੈਰਾਨ ਹੋਇਆ
 ਭਰਮ ਭਾਂਵਾਨਾਇਨਾਂ ਤੇਕਿਸੇ ਦਾਬਾਅਪਨੇਆਪ ਅਕਬਾਲਬਜਾਨ ਹੋਇਆ
 ਸਿਖ ਕੋਮ ਬਾਝੋਂ ਐਸਾ ਕੋਨਕੋਈ ਮਰਨਾ ਖੁਸ਼ੀ ਸੇ ਜੀਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ
 ਧਰਮੀ ਖਾਲਸੇਸਮਝ ਹਰਨਾਮਸਿੰਘਾ ਜੱਜ ਬਹੁਤਭਾਰੀ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਇਆ
 ਸ਼ਿਸ਼ਨ ਨੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣਾ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਤਕਰਾਰ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ
 ਗਲੀਂ ਫਾਂਸੀ ਪਾਏਣੀ

ਜੱਜ ਕੈਹਣ ਲਗਾ ਸਿੰਘ ਹੈਨ ਪਾਗਲ ਐਸਾ ਕੋਣ ਹੈਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ਕਈ
 ਅਪਣੇ ਆਪ ਜੋ ਕਹੇ ਮੈ ਈਨ ਕੀਤੇ ਭਰਮ ਮਾਸਾ ਨਾ ਕਰੇ ਸਰਕਾਰ ਕੋਈ
 ਅਪਣੇ ਆਪ ਕੈਹੰਦੇ ਸਾਨੂੰ ਦਿਉ ਫਾਂਸੀ ਹੋਕੇ ਨਹੀ ਆਏ ਗਿਫਤਾਰ ਕੋਈ
 ਚਲੇ ਜਾਉ ਨਾਂ ਠੀਕ ਦਮਾਗ ਥੋਡੇ ਤੁਸਾਂ ਉਤੇ ਨਾਂਹੀ ਦਾਵੇਦਾਰ ਕੋਈ
 ਸਿੰਘਫੇਰ ਕੈਹੰਦੇ ਸ਼ਿਸ਼ਨ ਜੱਜ ਤਾਂਈਂ ਕਰਦੇ ਕਿਉ ਨਹੀ ਤੁਸਾਂ ਇਤਬਾਰ ਕੋਈ
 ਅਸੀਂ ਖਾਸ ਮੁਲਜ਼ਮ ਬੁਚ : ਮਾਰਨੇਦੇਸਾਨੂੰ ਨਹੀ ਫੜਦਾ ਠਾਨੇਦਾਰ ਕੋਈ
 ਫਾਂਸੀ ਅਸਾਂ ਹਜ਼ੂਰ ਜ਼ਰੂਰ ਚੜ੍ਹਨਾ ਸਾਕਾ ਦੇਵਣਾ ਅਸਾਂ ਗੁਜ਼ਾਰ ਕੋਈ
 ਸਾਡੇ ਠੀਕ ਦਮਾਗ ਨਾ ਅਸਾਂ ਪਾਗਲ ਤੁਸਾਂ ਕਰੋ ਇਨਸਾਫ ਬਿਚਾਰ ਕੋਈ
 ਬਚਨ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਫਾਂਸੀ ਚੜ੍ਹਨ ਦਾ ਹੈਏਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਨਾਸਕੇ ਟਾਰ ਕੋਈ
 ਸਾਨੂੰ ਮਰਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਤੁਸੀਂ ਐਵੇਂ ਨਾ ਕਰੋ ਤਕਰਾਰ ਕੋਈ

ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਬੇਮਸਾਲ ਕੁਰਬਾਨੀ

ਸ਼ਿਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤੇਗ ਆਕੇ ਕੀਤੀ ਸਿੰਘਾਂਦੀ ਫਾਂਸੀ ਮਨਜ਼ੂਰਓਥੇ
 ਏਹੋ ਜਿਹੀ ਮਸਾਲ ਨਾ ਕਿਤੇ ਮਿਲਦੀ ਮੰਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕਸੂਰ ਓਥੇ

ਅਪਨੇ ਆਪ ਸ਼ਹੀਦ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਏ ਕਰਕੇ ਅਫਸਰਾਂ ਤਾਈਂ ਮਜਬੂਰ ਓਥੇ
ਕਹੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਧਰਮੀ ਸੂਲੀ ਚੜ੍ਹ ਗਏ ਵਾਂਗ ਮਨਸੂਰ ਓਥੇ
ਏਸ ਬੇ ਮਿਸਾਲ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇ ਜਸ ਫੈਲ ਗਏ ਸੀ ਦੂਰ ਦੂਰ ਓਥੇ
ਹੋ ਗਏ ਚਾਰੇ ਸ਼ਹੀਦ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਚ ਖੰਡ ਮੈਂ ਹੋਏ ਹਜ਼ੂਰ ਓਥੇ

ਜਿੰਦਾ ਦਿਲ ਇਨਸਾਨ

ਮਰਨਾ ਆਪ ਦੁਸ਼ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਸੂਰਮੇ ਪੁਰਸ਼ ਦਾ ਕਰਮ ਹੈ ਜੀ
ਜਿਉਂਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਵਹੀ ਸਕਦਾ ਲਹੂ ਸੂਰਮਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗਰਮ ਹੈ ਜੀ
ਧਰਮ ਵਾਸਤੇ ਜਾਨ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਨੀ ਏਹ ਛਤ੍ਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਦਾ ਧਰਮ ਹੈ ਜੀ
ਡਰਕੇ ਵਕਤ ਲਘੋਣਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੂਰ ਬੀਰਾਂ ਦੇ ਲੀਏ ਏਹ ਸ਼ਰਮ ਹੈ ਜੀ

ਰਾਇਕੋਟ ਵਿੱਚ ਬੁਚੜ ਬਧ ਦਾ ਸਾਕਾ

ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਤਰਫ ਨੂੰ ਆ ਰਹੇ ਥੇ ਜਥੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਦਯਾਵਾਨ ਸੋਹਣੇ
ਰਾਇਕੋਟ ਦੇ ਪਾਸ ਦੀ ਜਦੋਂ ਗੁਜਰੇ ਜਥੇ ਮਾਲਵੇ ਦੇ ਧਰਮ ਵਾਨ ਸੋਹਣੇ
ਗਰੀਬਾਂ ਕਤਲ ਹੋਵਣ ਉਤੇ ਰਸਤਿਆਂ ਦੇ ਕੁਸ਼ਕ ਸਿੰਘ ਲਗੇ ਜੋਸ਼ਵਾਨ ਸੋਹਣੇ
ਓਸ ਵਕਤ ਤਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਰੋਕ ਦਿੱਤੇ ਐਪ ਕਦੋਂ ਟਲਦੇ ਬਲੀਵਾਨ ਸੋਹਣੇ
ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਨਿਤ ਉਠੇ ਤੀਜੇ ਰਲੇ ਸੀ ਸਿੰਘ ਮਸਤਾਨ ਸੋਹਣੇ
ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਗਜਾਨੀ ਸਿੰਘ ਬੀਰ ਬਾਂਕੇ ਬਹੁਤ ਖੂਬ ਸੂਟਤ ਕੱਦਾਵਾਨ ਸੋਹਣੇ
ਉਤਲੇ ਸਿੰਘ ਤਿਨੇ ਪਿਥੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸੀ ਮੁਲਖ ਮਾਲਵੇ ਦੇ ਬੜੇ ਜੁਆਨ ਸੋਹਣੇ
ਪੰਜੇ ਸਿੰਘ ਏਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੂਰਮੇ ਥੇ ਬਲੀ ਬੀਰ ਭਾਰੇ ਜੋਸ਼ਵਾਨ ਸੋਹਣੇ
ਝੱਲ ਸਕੇ ਨਾਂ ਗਰੀਬਾਂ ਦਾ ਪਾਪ ਹੁੰਦਾ ਪਏ ਬੁਚੜਾਂ ਤੇ ਬਲੀ ਆਨ ਸੋਹਣੇ
ਬਿਜਲੀ ਵਾਂਗ ਕੜਕੇਗਾਇ ਦੇ ਕੋਟ ਉਤੇਪਲਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਘਲੂਘਾਨ ਸੋਹਣੇ
ਜਿਥੇ ਗਰੀਬਾਂ ਦਾ ਡੁਲਦਾ ਖੂਨ ਸੀਗਾ ਓਥੇ ਕਤਲ ਕੀਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸੋਹਣੇ
ਰਾਇਕੋਟ ਨੂੰ ਪਕੜ ਕੇ ਝੂਠ ਦਿਤਾ ਜਾਲਮ ਨਿਤ ਲਏ ਤੇਗ ਦੇ ਤਾਨ ਸੋਹਣੇ
ਆਮ ਖਾਸਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਹਥ ਲਾਇਆ ਜਾਲਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਰੇ ਨੁਕਸਾਨ ਸੋਹਣੇ
ਨਿਕਲ ਗਏ ਚਾਰੇ ਰਾਇਕੋਟ ਵਿੱਚੋਂ ਚੋਟ ਫੋਟ ਬਿਨ ਅਮਨ ਅਮਾਨ ਸੋਹਣੇ

ਪੁਲਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਲਏ ਪਕੜ ਪੰਜੇ† ਦਲੂ ਕਾਣੇ ਵਰਗੇ ਮੁਖਬਾਨ ਸੋਹਣੇ
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਾਲਿਆਂ ਵਾਂਗੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭੀ ਕੀਤੇ ਜਾਇ ਅਕਬਾਲ ਬਖਾਨ ਸੋਹਣੇ
ਅਖਰ ਗਲ ਕਾਦੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਾਂਗੂੰ ਹੋਏ ਖਾਲਸੇ ਬੀਰ ਕੁਰਬਾਨ ਸੋਹਣੇ
ਪੰਜੇ ਸਿੰਘ ਸਿਦਕੀ ਭਾਰੇ ਬ੍ਰਹਮਗਾਨੀ ਸੂਰ ਬੀਰ ਤੇ ਭਗਤ ਭਗਵਾਨ ਸੋਹਣੇ
ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਸਾਕੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਗਾਇਨ ਮੁਫਤ ਹੀ ਦੀਏ ਪੁਰਾਨ ਸੋਹਣੇ
ਹੋਏ ਪੰਜੇ ਸ਼ਹੀਦ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਜੱਸ ਛੱਡ ਗਏ ਵਿਚ ਜਹਾਨ ਸੋਹਣੇ

ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ

ਆਪ ਹੋਏ ਸ਼ਹੀਦ ਬਲਵਾਨ ਜੋਧੇ ਐਪ ਜਾਲਮਾਂ ਦਾ ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਕਰ ਗਏ
ਗੋਊਆਂ ਵਾਸਤੇ ਆਪ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਕੇ ਵੀਰ ਧਰਮ ਦੀ ਕੈਮ ਮਿਸਾਲ ਕਰ ਗਏ
ਚਾਰੇ ਸ਼ੇਰ ਹਜਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲੜਕੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਵੜਕੇ ਘਲੂਘਾਲ ਕਰ ਗਏ
ਯਾਦ ਰਹਿਣਗੇ ਬਲੀਹਰਨ ਮਸਿੰਘਾ ਸਾਕੇ ਧਰਮਖਤ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਕਰ ਗਏ

† ਦਲੂ ਕਾਣਾ ਵਗੇਰਾ ਮੁਖਬਾਨਾਂ ਪਤਾ ਦੇਣਾ ਤੇ ਪੁਲਸ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ
ਹੀ ਬਾਤ ਪੁਰਲਤ ਹੈ ਸਾਨੂੰ ਭੀ ਮਾਲੇਰ ਕੋਟਲੇ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਕੁਛ
ਨਹੀਂ ਦਸਿਆ। ਇਕ ਬ੍ਰਿਥ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਪਿਥੋਦਾ ਥੀ ਭੋਣੀ
ਸਾਹਿਬ ਤਬੇਲੇ ਉਪਰ ਬਗਲੀ ਵਾਲਿਆ ਦੇ ਚਬਾਰੇ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਉਹ ਚਛਮ ਦੀਦ
ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਸਦਾ ਥੀ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਤਿੰਨੇ ਸ਼ਹੀਦ ਖੁਸ਼ੀ ਖੁਸ਼ੀ ਅਪਣੇ ਆਪ ਗ੍ਰਿਫ-
ਤਾਰ ਹੋਏ ਹੈਨ ਬਾਕੀ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਬਾਬਤ ਇਕ ਸਾਧੂ ੧੯੧੧ ਵਿਚ ਜਦ ਮੈਂ ਕਲ-
ਕਤੇ ਤੇ ਦਿਲੀ ਦੁਬਾਰ ਵਾਸਤੇ ਮੋਟੂ ਲਈ ਆ ਰਿਹਾ ਥੀ ਉਸਨੇ ਚਛਮ ਦੀਦ ਸ਼ਹਾਦਤ
ਦਿੱਤੀ। ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਖੁਸ਼ੀ ੨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਹੋਏ ਸੀ ਤੇ ੧੯੨੮ ਬਿ: ੧੨ ਮਾਘ
ਨੂੰ ਲੁਦਿਹਾਣੇ ਜਕਾਰੇ ਬਲੋਂ ਦੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਮਨੋਂ ਦੇ ਫਾਂਸੀ ਚੜ੍ਹੇ ਉਪਰਲੇ ਤਿੰਨ ਸ਼ਹੀਦ ੪
ਕਤਕ ੧੯੨੮ ਨੂੰ ਏਵੇਂ ਕਿਵੇਂ ਮੌਤ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾਕਾਂ ਕਰਦੇ ਬਸੀਆਂ ਪਿੰਡ ਫਾਂਸੀ ਚੜ੍ਹੇ ਇਕ ਅਖ-
ਬਾਰ ਨਵੀਸ ਦੇਹ ਬਾਤ ਦਸਦਾ ਹੈ ਕੇ ਸ਼ਿਸ਼ਨ ਜਜ ਉਸਨੂੰ ਛੱਡਦਾ ਥੀ ਬੇ ਕਸੂਰ ਸਮਝਕੇ ਤੇ
ਉਸਨੂੰ ਆਖਦਾ ਸੀ ਠੀਕ ਬਖਾਨ ਦੇਹ ਉਹ ਸ਼ਹੀਦ ਆਖਦਾ ਸੀ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਾ ਨਾਲੋਂ
ਮਰਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਮੈਂ ਸਾਕੇ ਵਿਚ ਜਰੂਰ ਸੀ ਜਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਮਰਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ
ਥੀ ਤਾਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਭੀ ਜਰੂਰ ਉਹ ਅਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਹੋਏ ਹੋਣਗੇ ਲਿਖਨ ਵਾਲੇ ਯਾਂ ਐਵੇਂ
ਰਵਾਜਨ ਦਸਨ ਵਾਲੇ ਦਲੂ ਕਾਣੇ ਵਗੇਰਾ ਪਰ ਫੜੇਣ ਦੀ ਕਾਲਖ ਐਵੇਂ ਲਾ ਰਹੇ ਹੈਨ।
ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਲੁਕਨ ਦਾ ਕਲਕ ਭੀ ਝੂਠਾ ਲਾ ਰਹੇ ਹੈਨ ਬਹਾਦ੍ਰ ਲੋਕ ਮਾਰਨ
ਦੀ ਬਹਾਦ੍ਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਅਪਣੇ ਆਪ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਣ ਨੂੰ ਬਹਾਦ੍ਰੀ ਸਮਝਦਾ ਕਰਦੇ
ਹੈਨ। ਦੋ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਮੈਨੂੰ ਭੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਏਹ ਤਸੱਲੀ ਨਾ ਕਰਾਈ ਕੇ ਉਹ ਖੁਦ
ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਹੁੰਦੇ ਨਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕੋਟਲੇ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਦਸਿਆ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਅਸੀਂ ਭੀ ਦਲੂ
ਵਗੇਰਾ ਯਾਂ ਪੁਲਸ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨਾ ਹੀ ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਗੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਖੋਜ ਕਰਾਂਗੇ।

੧੯੨੭ ਬਿ: ਮਾਹ ਕਤਕ ਵਿਚ ਮਾਤਾ ਜਸਾਂ ਜੀ ਨੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਗਵਨ ਕਰਨਾਂ ੧ ਮਾਘ

੧੯੨੮ ਨੂੰ ਮਾਤਾ ਜੀ ਦੇ ਭੋਗ ਪਰ ਸੰਗਤ ਦਾ ਭਾਰੀ ਕੱਠ

ਮੈਹਲ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸੁਰਗ ਵਾਸ ਹੋਏ ਵਡੇ ਸਮਝ ਵਾਲੇ ਭਾਗ ਦਾਰ ਵੀਰੋ
ਮਾਤਾ ਸਾਹਬ ਦੇ ਭੋਗ ਪਰ ਦੂਰ ਦੂਰੋਂ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਦਿਲ ਧਾਰ ਵੀਰੋ
ਮੈਨ ਦੁਆਬ ਢਾਹ ਸਾਰਾ ਦੇਸ ਆਇਆ ਮਾਝਾ ਮਾਲਵਾ ਤੇ ਪੋਣੇ ਹਾਰ ਵੀਰੋ
ਬਾਂਗਰ ਬਲੀ ਦੁਆਬਾ ਕੰਢੀ ਦੇਸ ਨੱਕਾ ਲਾਕਾ ਮੱਜਕੀ ਬਯਾਸ ਉਰਾਰ ਵੀਰੋ
ਰੋੜੇ ਸਿਖ ਅਫਗਾਨ ਤੇ ਬਹੁਤ ਆਏ ਕਾਬਲ ਗਾਜਨੀਓ ਲਾਇ ਕੰਧਾਰ ਵੀਰੋ
ਬਨੂੰ ਟਾਂਕ ਪਸ਼ੋਰ ਕੁਹਾਟ ਤਰਫੋਂ ਕੁਰਮ ਸੈਹਰ ਤੇ ਪਾਰਾ ਚਨਾਰ ਵੀਰੋ
ਦਿਲੀ ਆਗਰਾਐਧਦੇ ਸੈਹਰ ਆਏ ਜੂ.ਪੀ. ਦੇਸ ਆਇਆ ਗੰਗਾ ਪਾਰ ਵੀਰੋ
ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਸੇ ਸੰਗਤਾਂ ਚਲੀ ਆਈਆਂ ਜੇਕਰ ਲਿਖਾਂ ਮੈ ਨਾਲ ਵਿਸਥਾਰ ਵੀਰੋ
ਸਾਰੇ ਸੈਹਰਾਂ ਦਾ ਅਗਰ ਮੈ ਨਾਮ ਦਸਾਂ ਪੰਨਾਂ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਬਣੂ ਹਜਾਰ ਵੀਰੋ
ਕਾਫੀ ਦਸਣਾਂ ਏਤਨਾਂ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਬਿਨਾ ਸੁਮਾਰ ਵੀਰੋ
ਏਨਾਂ ਕੱਠ ਨਾਂ ਕਦੇ ਭੀ ਕਿਤੇ ਹੋਇਆ ਲਖੋ ਵਧ ਦਸਦੇ ਦੇਖਣ ਹਾਰ ਵੀਰੋ
ਭੋਗ ਪਏ ਪਿਛੋਂ ਮਾਤਾ ਸਾਹਬ ਜੀ ਦੇ ਖਿੜੀ ਹੋਰ ਹੀ ਇਕ ਗੁਲਸ਼ਾਰ ਵੀਰੋ
ਕਠੇ ਹੋਇ ਮਸਤਾਨੜੇ ਜੋਸ ਖਾਕੇ ਲਗੇ ਨਵੀ ਹੀ ਕਰਨ ਵਿਚਾਰ ਵੀਰੋ
ਖੇਲ ਬਿਚਲ ਗਈ ਜਿਮੇਂ ਹਰ ਨਾਮ ਸਿੰਘ ਓਹ ਭੀ ਸੁਨੋ ਅਗਲਾ ਸਮਾਚਾਰ ਵੀਰੋ

ਮਸਤਾਨਿਆਂ ਦੀਵਾਨਿਆਂ ਦੇ ਜੋਸ ਭਰੇ ਲੋਕਚਰ

ਦੇਸਾਂ ਦੇਸਾਂ ਦੇ ਮਸਤ ਮਸਤਾਨੜੇ ਜੋ ਕੱਠੇ ਕੁਲ ਹੋਏ ਏਥੇ ਆਨ ਸਿੰਘੇ
ਰੋਇ ਰੋਇ ਕਰਕੇ ਭੁਬਾਂ ਮਾਰ ਉਚੀ ਲਗੇ ਜੋਸ ਮਸਤਾਨੜੇ ਖਾਨ ਸਿੰਘੇ
ਕੈਹੰਦੇ ਜੁਲਮ ਦੀ ਵੀਰਨੋਹਦ ਹੋਗਈ ਬੁਚੜ ਬਹੁਤ ਪਾਪੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸਿੰਘੇ
ਗਊਆ ਮਾਰਦੇ ਕੋਸਕੇ ਸੋਹੇਂ ਥੋਡੇ ਜਿਉਂਦੇ ਕਾਸਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਜਹਾਨ ਸਿੰਘੇ
ਮਰ ਗਏ ਕਿਉਨਾਂ ਸਿੰਘੀ ਧਰਮ ਤਜਕੇ ਮੁਰਦੇ ਲਈ ਕਿਉਂ ਫਿਰੋਂ ਪਾਨ ਸਿੰਘੇ
ਦੁਸਟ ਮਾਰਨੀ ਸੰਤ ਉਬਾਰਨੀ ਜੋ ਕਿਥੇ ਤੁਸਾਂ ਦੀ ਗਤੀ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਸਿੰਘੇ
ਸੂਰ ਬੀਰ ਜੋਧੇ ਸਿੰਘ ਕੂਚ ਕਰ ਗਏ ਰਹੇ ਸੂਰਮੇਂ ਨਹੀਂ ਜਵਾਨ ਸਿੰਘੇ
ਰਛੜਾ ਗਊ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਥੇ ਖਾਲਸੇ ਗਏ ਬਲਵਾਨ ਸਿੰਘੇ
ਮਾਰ ਮਾਰ ਤੁਗਾਂ ਬੁਚੜ ਪਾਪੀਆਂ ਦਾ ਕਰ ਦਿਓ ਭਾਰੇ ਘਲੂ ਘਾਨ ਸਿੰਘੇ
ਆਗਿਆ ਗੁਰਾਂ ਤੇ ਲੈਕੇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਸਭਾ ਚੱਟਕਰ ਦਿਓ ਮਦਨ ਸਿੰਘੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ।

ਸਾਕਾ ਮਾਲੇਰ ਕੋਦਲਾ

ਦੇਗ, ਤੇਗ, ਫਤਹ

ਜੇ ਤਉ ਪ੍ਰੇਮ ਖੇਲਨ ਕਾ ਚਾਉ । ਸਿਰ ਧਰ ਤਲੀ ਗਲੀ ਮੋਰੀ ਆਉ ।
 ਇਤ ਮਾਰਗ ਪੈਰ ਧਰੀਜੈ । ਸਿਰ ਦੀਜੈ ਕਾਣ ਨ ਕੀਜੈ ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਰਾਮ ਸਿੰਘਜੀ ਪਾਸ ਮਸਤਾਨਿਆਂ ਦੀ ਅਰਜ

ਕੇਸ ਕੇਸ ਗਉਆਂ ਸੋਂਹੇ ਮਾਰਦੇ ਨੇ ਨਾਲੇ ਦੁਖੀ ਕਰਦੇ ਘੂਰ ਘੂਰ ਸਤਿਗੁਰ
 ਹੁਣਤਾਂ ਜ਼ੁਲਮਦੀ ਗੁਰੂਜੀ ਹਦਹੋਕੇ ਪਿਆਲੀਪਾਪਦੀਹੋਈ ਭਰਪੂਰ ਸਤਿਗੁਰ
 ਜਾਲਮ ਜੁਲਮਕਰਨੇਵਾਲੇ ਪਾਪੀਆਂਦਾ ਬੇੜਾਅਸਾਂਕਰਨਾਂ ਚੂਰਚੂਰ ਸਤਿਗੁਰ
 ਗਉਗੀਬਦੀ ਰਛਿਆ ਅਸਾਂਕਰਨੀ ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਾਲਮਾਂਕੀਆ ਮਜ਼ਬੂਰ ਸਤਿਗੁਰ
 ਅਸਾਂ ਕਤਲ ਕਰਨੇ ਬੁਚੜਕੋਟਲੇ ਦੇ ਦੇਉ ਅਸਾਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਹਜੂਰ ਸਤਿਗੁਰ
 ਤੇਗਾਂ ਬਰਛਿਆਂ ਨਾਲ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਬੁਚੜਮਾਰਨੇ ਹੈਨ ਜਰੂਰ ਸਤਿਗੁਰ
 ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜੀ ਨੇ ਮਸਤਾਨਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਚਲੋਣ ਦੀ ਨਸੀਹਤ ਕਰਨੀ
 ਜੇਹੜੀ ਕਹਾਂ ਮੈ ਏਸ ਮਸ਼ੀਨਗਨ ਦੀ ਪਹੁੰਚੁ ਗੋਲੀ ਸਮੁੰਦਰੋਂ ਪਾਰ ਥੋਡੀ
 ਏਹ ਅਠੋਤੀ ਮਾਲਾ ਬੰਦੂਕ ਜੇਹੜੀ ਦੇਸਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਮੈ ਕਰੂ ਮਾਰ ਥੋਡੀ
 ਮਣਕਾ ਮਾਲਾਦਾ ਗੋਲੀ ਮਸ਼ੀਨਗਨ ਦੀ ਚਲੂ ਲੂਸਗਨ ਤੇਜ ਰਫਤਾਰ ਥੋਡੀ
 ਗੋਲਾ ਮੁਕੂ ਨਾਂ ਮੁਕੂ ਬਰੂਦ ਥੋਡਾ ਭਾਰੀ ਤੋਪ ਕਰਦੂ ਧੰਦੂਕਾਰ ਥੋਡੀ
 ਏਸਤ੍ਰਾਂ ਮਲੇਛਾਂ ਦਾ ਨਾਸ ਕਰਕੇ ਸੰਤ ਖਾਲਸਾ ਲਗੂ ਦਰਬਾਰ ਥੋਡੀ
 ਕਲਜੁਗ ਵਿਚਵਰਤੂ ਸਤਿਜੁਗ ਆਣਏਥੇ ਸਾਰਾਕਰੂਗਾ ਸਿਫਤ ਸੰਸਾਰ ਥੋਡੀ

ਹਾਲੇ ਨਹੀਂ ਮੋਕਾਸਿਘੈਠੈਹਰ ਜਾਵੇ ਹੁਨ ਏਹ ਗੁਫਤਗੂ ਹਈ ਬੇਕਾਰ ਥੋਡੀ
 ਸਾਡਾ ਬਚਨ ਮੰਨੋ ਠੈਹਰੇਖਾਲਸਾ ਜੀ ਬਹੁਤ ਬੁਰੀ ਏਹ ਹਈ ਬਿਚਾਰ ਥੋਡੀ
 ਠੈਹਰੇ ਠੈਹਰੇ ਠੈਹਰੇ ਮੋਕਾ ਨਹੀਂ ਹਾਲੇ ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਪਉ ਦਰਕਾਰ ਥੋਡੀ
 ਜੰਗੀ ਜੋਸ਼ ਦੀ ਪਾਣ ਉਤਾਰ ਦੇਵੇ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਦੀ ਚਾਹੀਏ ਹਥਿਆਰ ਥੋਡੀ
 ਸੂਰ ਬੀਰ ਬਹਾਦਰੇ ਬਚਨ ਮੰਨੋ ਹਾਲੇ ਚਾਹੀਏ ਮਯਾਨ ਤਲਵਾਰ ਥੋਡੀ
 ਫਤੇ ਪਾਵੇਂ ਗੇ ਨਾ ਬਚਨ ਉਲਟ ਸਾਡਾ ਜਲਦੀ ਕਰੇਗੇ ਹੋਉਗੀ ਹਾਰ ਥੋਡੀ
 ਚੁਪ ਚੁਪ ਮਸਤਾਨਿ ਜੋ ਬਕੋ ਨਾਹੀ ਲਈ ਖਬਰ ਜਾਉ ਖਬਦਾਰ ਥੋਡੀ
 ਜੁਲਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਜਾ ਆਪ ਪਾਸਨ ਉਨਾਂ ਉਤੇ ਕੀ ਹੈ ਜੁਮੇਵਾਰ ਥੋਡੀ
 ਜੋ ਕੋਈ ਕਰੂਗਾ ਭਰੂਗਾ ਸਜਾ ਓਹੀ ਬੇਕਾਰ ਸਾਰੀ ਹਾ ਹਾ ਕਾਰ ਥੋਡੀ
 ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹਾਲੇ ਹਰ ਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਸੁਣ ਲਈ ਮੈਂ ਕੁਲ ਪੁਕਾਰ ਥੋਡੀ

ਮਸਤਾਨਿਆਂ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਰੇ ਹੋਕੇ ਚਾਲੇ ਪੈਣੇ

ਰੋਕੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਿੰਘ ਰੁਕੇ ਨਾਂਸੀ ਉਚੀ ਬੋਲਕੇ ਫਤੇ ਬਲਵਾਨ ਤੁਰਪਏ
 ਮੂਹੇ ਸਬਦ ਅਕਾਲ ਅਕਾਲ ਕਰਕੇ ਮੂਹਰੇ ਇਕ ਤੋਂ ਇਕ ਜਵਾਨ ਤੁਰਪਏ
 ਗਾਨੇ ਮੋਤ ਸਹੀਦੀ ਦੇ ਬੰਨ ਹਥੀਂ ਮੂਹਰੇ ਝੁਲਦਾ ਛੱਡ ਨਿਛਾਨ ਤੁਰਪਏ
 ਸਾਰਾ ਦਸ ਤੇ ਹਾਲ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਕਿਕਣ ਖਾਲਸੇ ਹੋਣ ਕੁਤਬਾਨ ਤੁਰਪਏ

ਵਾਕ ਕਵੀਸ਼ਰ

ਭਾਵੀ ਟਲੀ ਨਾਂ ਪੀਰ ਪਕੰਬਰਾਂ ਤੋਂ ਮਿਟਦੀ ਨਹੀਂ ਮੇਟੀ ਹੋਣ ਹਾਰ ਲੋਕੋ
 ਲੁਕਾ ਜਾਇ ਮੁਚਕੰਦ ਦੇਘਰਾਂ ਅੰਦ੍ਰ ਮਾਰਜਾਭਾਵੀ ਦਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਵਤਾਰ ਲੋਕੋ
 ਮਾਰਿਆ ਭਾਵੀ ਦਾ ਬਚਰਾਜਾ ਦੁਸਮਨਾਂ ਤੋਂ ਸਿਵ ਜੀ ਝੋਟਜਾਂ ਦੁ ਰੂਪਧਾਰ ਲੋਕੋ
 ਮਿੱਟੀ ਮੇਲ ਦਿਤਾ ਕੋਰੇ ਪਾਡਵਾਂ ਨੂੰ ਭਾਵੀ ਸਮਝਲੇ ਦੁਰੋਪਤੀ ਨਾਰ ਲੋਕੋ
 ਮਲੀਆ ਮੇਟ ਕੀਤਾ ਭਾਵੀ ਚੰਦਰੀਨੇ ਰਾਜਾ ਰੋਣ ਵਰਗਾ ਸਮਝਦਾਰ ਲੋਕੋ
 ਛਿਪੀਜਾ ਕੂੜ ਜਾਦੋ ਬਲੀ ਬੀਰ ਜੋਧੇ ਮਾਰ ਭਾਵੀ ਨੇ ਕਰੇ ਖਵਾਰ ਲੋਕੋ
 ਚੁਹੜੇ ਬਣੇ ਰਾਜੇ ਹਰੀਚੰਦ ਵਰਗੇ ਵਿਕੀਆਂ ਰਾਣੀਆਂ ਵਿਚ ਬਜਾਰ ਲੋਕੋ
 ਦਰ ਦਰ ਭੀਖ ਮੰਗਦੇ ਰਾਜੇ ਚਕ੍ਰਵਰਤੀ ਭਾਵੀ ਤੋੜਦੀ ਕੁਲ ਹੰਕਾਰ ਲੋਕੋ
 ਮਾਰੇ ਸਿਖ ਭੀ ਭਾਵੀ ਨੇ ਮੁਦਕੀ ਮੈਂ ਜੰਗ ਜਿਤ ਕਰਕੇ ਗਏ ਹਾਰ ਲੋਕੋ
 ਭਾਵੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਚੰਦ ਕੋਰਾਂ ਜਿਸਤੇ ਗਿਆ ਲਾਹੌਰ ਦਰਬਾਰ ਲੋਕੋ

ਚੜਦੀ ਕਲਾ ਉਤੇ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਦੇ ਭਾਵੀ ਵਰਤ ਗਈ ਅਣ ਕਰਤਾਰ ਲੋਕੋ
ਮਸਤ ਟਾਲੇ ਨਾਂ ਟਲੇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਹੋਏ ਕੋਟਲੇ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਤਿਆਰ ਲੋਕੋ

ਕਵੀਸ਼ਰ

ਕਿਹਾ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਸੀਗਾ ਬਹੁਤ ਅਛਾ ਆਖਾ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀ ਮਸਤਾਨਿਆਂ ਨੇ
ਬਿਨਾ ਸਮੇ ਭੈੜੀ ਛੇੜੀ ਛੇੜ ਖਾਨੀ ਵਕਤ ਸੋਚਿਆ ਨਹੀ ਨਿਦਾਨਿਆਂ ਨੇ
ਸਮਾ ਧਰਮ ਤੇ ਜਲਨ ਪਤੰਗ ਚੱਲੇ ਪੁਛੀ ਬਾਤ ਨਾ ਫੇਰ ਪ੍ਰਵਾਨਿਆਂ ਨੇ
ਬੁਚੜ ਮਾਰਨੇ ਲੀਏ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਕਮਰਕੱਸੇ ਕਰ ਲਏ ਦੀਵਾਨਿਆਂ ਨੇ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਏਸ ਮਸਤਾਨੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਜ਼ਬੇ ਦੀ ਇਤਲਾਹ ਗੋਰਮਿੰਦਾ ਨੂੰ ਦੇਵੀ
ਕੁਛਕ ਮਸਤ ਮਸਤਾਨੜੇ ਸਿੱਖ ਸਾਡੇ ਚਾਂਹਦੇ ਅਮਨ ਅਮਾਨ ਹੈ ਭੰਗ ਕਰਨਾ
ਸਾਡੇ ਕਹਿਣ ਤੇ ਭੀ ਫੌਜਾਂ ਨਹੀ ਰੁਕੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਬੁਚੜਾਂ ਸੇ ਸਿਰਫ ਜੰਗ ਕਰਨਾ
ਥੋਨੂੰ ਖਬਰ ਦਿਤੀ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਥਾ ਰੋਕਣੇ ਦਾ ਕੋਈ ਢੰਗ ਕਰਨਾ
ਨਰਮ ਗਰਮ ਹੋਕੇ ਜਥਾ ਰੋਕਣੇ ਦਾ ਨਾਲ ਉਨਾਂ ਸਲੂਕ ਨਿਸੰਗ ਕਰਨਾ
ਜੁਮੇਵਾਰ ਨਾ ਅਸੀ ਹੁਣ ਉਨਾਂ ਦੇ ਹਾਂ ਤੁਸੀ ਫੇਰ ਨਾ ਅਸਾਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰਨਾ
ਅਸਾਂ ਕੁਲ ਬਿਦੋਸ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਅਸਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾ ਸੰਗ ਕਰਨਾ

ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਐਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਚੋਰੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾ ਕਰਨਾ

ਬਚਨ ਜਦੋਂ ਮਸਤਾਨਿਆਂ ਮੰਨਿਆਂ ਨਾਂ ਤੁਰ ਗਏ ਅਰਦਾਸ ਸੁਧਾ ਕਰਕੇ
ਸਮਝ ਗਏ ਸਤਿਗੁਰ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅੰਤ੍ਰਯਾਮਤਾ ਧਿਆਨ ਲਗਾ ਕਰਕੇ
ਝਟ ਪਟ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਓਸੀ ਵੇਲੇ ਇਕ ਖਾਸ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾ ਕਰਕੇ
ਸਾਰੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਉਚੀ ਹੁਕਮ ਦਿਤਾ ਸੁਣੋ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਕੰਨ ਲਾ ਕਰਕੇ
ਏਥੇ ਵਰਤਣਾਂ ਹੈ ਭਾਣਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਭੈਜਲ ਆ ਰਿਹੈ ਕਦਖ ਉਠਾ ਕਰਕੇ
ਤੁਸੀਂ ਚਲੇ ਜਾਵੋ ਏਥੋਂ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਘਰੇ ਘਰੀ ਪਹੁੰਚੋ ਛੇਤੀ ਜਾ ਕਰਕੇ
ਬਿਦਾ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਹੋਵੋ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਬੁਲਾ ਕਰਕੇ
ਬਚਨ ਭੰਗ ਕੀਤਾ ਸਿੰਘਾਂ ਜਿਨਾਂ ਸਾਡਾ ਸਾਰੇ ਤੋਪਦੇ ਮੂੰਹ ਉਡਾ ਕਰਕੇ
ਥੋਨੂੰ ਦੇਉਗੀ ਦੁਖ ਸਰਕਾਰ ਭਾਰੀ ਸਾਨੂੰ ਦੇਸ ਪ੍ਰਦੇਸ ਪੁਚਾ ਕਰਕੇ
ਵਿਛੜਸੰਗਤਾਂ ਜਾਓ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਆਪਸ ਵਿਚ ਸਭ ਮਿਲ ਮਿਲਾ ਕਰਕੇ

ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ

ਸੁਣਕੇ ਬਚਨ ਵੈਰਾਗ ਦੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਤੋਂ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਅਖੀਂ ਨੀਰ ਚੱਲੇ

ਧਾਹਾਂ ਮਾਰਕੇ ਮੰਨਕੇ ਬਚਨ ਗੁਰ ਦਾ ਸਾਰੇ ਖਾਲਸੇ ਪਾਇ ਵਹੀਰ ਚੱਲੇ
ਭਾਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਥਾ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਰੋਇ ਰੋਇਕੇ ਵਿਦਾ ਹੋ ਬੀਰ ਚੱਲੇ
ਜਥੇਦਾਰ ਸਰਦਾਰ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਤੇਰ ਸੰਗਤਾਂ ਆਪ ਅਖੀਰ ਚੱਲੇ

ਰਿਆਸਤ ਮਾਲੋਰ ਕੋਟਲੇ ਦਾ ਬਿਕਰ ਤੇ ਸਾਕੇ ਦਾ ਮੁੱਢ

ਮੁਲਕ ਮਾਲਵਾ ਦੇਸਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਰਿਆਸਤ ਚੋਣਕ ਦਾਰ ਜਾਣੇ
ਬਹੁਤ ਰਾਮ ਚੋਣੇ ਏਸ ਰਾਜ ਅੰਦਰ ਗਊਆਂ ਬਛੜੇ ਬਿਨਾਂ ਸੁਮਾਰ ਜਾਣੇ
ਗਊਆਂ ਬਛੜੇ ਬਛੜੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਸੇ ਮਾਰ ਦਿਤੀਆਂ ਖੇਲ ਸ਼ਕਾਰ ਜਾਣੇ
ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਪਕਾ ਨਾਮਧਾਰੀਆ ਸੀ ਫਰਵਾਹੀ ਦਾ ਸੀ ਨੰਬਦਾਰ ਜਾਣੇ
ਓਧੇ ਅਖਾਂ ਸੋਹੇਂ ਗਊਆਂ ਕਤਲ ਕਰਕੇ ਮਾਰ ਦਿਤੀਆਂ ਸਰੇ ਬਜ਼ਾਰ ਜਾਣੇ
ਸਾਕੇ ਕੋਟਲੇ ਦਾ ਅਗਰ ਅਸਲ ਪੁਛੇ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਹਥੋਂ ਛਿੜੀਕਾਰ ਜਾਣੇ
ਰੋਇ ਰੋਇ ਕੇ ਏਸਨੇ ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ ਦਸੇ ਕੋਟਲੇ ਦੇ ਸਮਾਚਾਰ ਜਾਣੇ
ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਥਾ ਹੀਲਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਭਾਣਾ ਵਰਤਨਾ ਬਾਪੂਵਦਗਾਰ ਜਾਣੇ
੨ ਮਾਘ ੧੯੨੮ ਬਿ: ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਚਾਲੇ ਪਾਕੇ ਮਸਤਾਨਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ

ਜਥੇ ਨੇ ਰੱਬੋਂ ਪਿੰਡ ਪਹੁੰਚਣਾ

ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਕਈ ਕੋਹ ਦੂਰ ਆਕੇ ਜਥਾ ਫੇਰ ਅਰਦਾਸ ਸੁਧਾਂਵਦਾ ਸੀ
ਸਿੱਧੇ ਮੱਥੇ ਮਰੀਏ ਮੋਤੋਂ ਨਹੀਂ ਡਰੀਏ ਵਾਰ ੨ ਇਹ ਅਰਜ ਕਰਾਂਵਦਾ ਸੀ
ਮਨੋਂ ਤਨੋਂ ਬਿਰਤੀ ਸਤਿਗੁਰ ਵੱਲ ਲਾਕੇ ਜਥਾ ਫਤੇ ਪਰ ਫਤੇ ਬੁਲਾਂਵਦਾ ਸੀ
ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਰਾਈਸ ਸਕਰੋਦੀਆਂ ਦਾ ਫਤੇ ਬੋਲ ਨਿਸ਼ਾਨ ਉਠਾਂਵਦਾ ਸੀ
ਪਿੰਡਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਥਾਣੀਂ ਜਥਾ ਸ਼ਬਦ ਪੜ੍ਹਦਾ ਰੱਬੋਂ ਪਿੰਡ ਜਾਕੇ ਡੇਰੇ ਲਾਂਵਦਾ ਸੀ
ਸੁੱਚ ਸੋਧ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਲਾਕੇ ਲੰਗਰ ਗੁਰੂ ਕਾ ਜਥਾ ਸਜਾਂਵਦਾ ਸੀ
ਛਕਿਆ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾਣਾਂ ਅੰਤ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੈਂ ਜਾਂਵਦਾ ਸੀ
ਏਸੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਿਚ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਜਥਾ ਅਪਣੀ ਚੋਗ ਮੁਕਾਂਵਦਾ ਸੀ

੩ ਮਾਘ ੧੯੨੮ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦੀ ਜਥੇ ਨੇ ਮਲੋਦ ਨੂੰ ਚਾਲੇ ਪੈਣੇ

ਏਸੇ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਤੁਰੇ ਮਲੋਦ ਨੂੰ ਸੀ ਸੈ ਕੁ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਜਥਾ ਤਿਆਰ ਹੋਕੇ
ਮੂਰ੍ਹੇ ਚੱਲਿਆ ਜਥੇ ਦਾ ਬੜਾ ਆਗੂ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਰਾਈਸ ਸੂਦਾਰ ਹੋਕੇ
ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਪੈਣ ਖਾਤ੍ਰ ਜਥਾ ਚੱਲਯਾ ਤੇਜ ਰਫਤਾਰ ਹੋਕੇ
ਧਰਮੀ ਸੂਰਮੇ ਤੁਰੇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਮੂਹਰੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਲਦਾਰ ਹੋਕੇ

ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਦਾ ਹੁਕਮ

ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਸਦਾਰ ਨੇ ਜਥੇ ਅੰਗੇਦਿਤ ਤੇਗ ਸੇ ਖਿੱਚ ਨਿਸ਼ਾਨ ਕੋਈ
ਓਹ ਵੀਰ ਏਹ ਲੀਕ ਨਾਂ ਮੂਤ ਟੱਪੇ ਮੈਤੋਂ ਡਰਨ ਵਾਲਾ ਮੇਹਰਬਾਨ ਕੋਈ
ਟੱਪੇ ਲੀਕ ਓਹੀ ਜਿਸਨੇ ਸੀਸ ਦੇਣਾਂ ਪਿਆਰੇ ਕਰੇ ਨਾਂ ਮੂਲ ਪਰਾਨ ਕੋਈ
ਸਾਰੇ ਟੱਪ ਗੈ ਲੀਕ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਪਿਛੇ ਰਿਹਾ ਨ ਸਿੰਘ ਬਲਵਾਨ ਕੋਈ

ਪਿੰਡ ਮਲੋਦ ਤੋਂ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਲੈਣੇ

ਪਾਸ ਕੋਟਲੇ ਦੇ ਚੰਗਾ ਖਾਨਦਾਨੀ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਮਲੋਦ ਸਦਾਰ ਸੀ ਜੀ
ਚੰਗਾ ਏਸ ਰਾਈਸ ਮਲੋਦ ਦੇ ਦਾ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਪਯਾਰ ਸੀ ਜੀ
ਇੱਕ ਵੇਰ ਇਸਨੇ ਭੈਣੀਸਾਹਿਬਜਾਕੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੀਆ ਇਕ੍ਕਾਰ ਸੀ ਜੀ
ਜਥੇ ਏਸ ਦੀ ਏਸ ਸਦਾਰ ਪਾਸੋਂ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਲੈਣਦੀ ਕੁਝਕੁ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਜੀ
ਏਸ ਸਿੱਖ ਸਦਾਰ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾਕੇ ਮੰਗੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਕੁਝਕੁ ਹਥਯਾਰ ਸੀ ਜੀ
ਗੁੱਸੇ ਬਹੁਤ ਹੋਕੇ ਏਧਰ ਨੌਕਤਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤਕ੍ਕਾਰ ਸੀ ਜੀ
ਕੱਢ ਲਓ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਸਿੰਘੋ ਕਿਲੇ ਵਿਚੋਂ ਆਖੋ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਥੇਦਾਰ ਸੀ ਜੀ
ਤੇਗਾਂਦਸਕੁਲੈ ਗਏਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਘੋੜੇ ਦੇ ਲੈ ਗਏ ਸ਼ਕਲਦਾਰ ਸੀ ਜੀ

ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਧਰਮ

ਧਰਮੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਪਿੰਡ ਜਾਂ ਕਿਲੇ ਵਿਚੋਂ ਚੀਜ਼ ਕਿਸੇ ਦੀ ਭੀ ਛੇੜੀ ਮੂਲ ਨਾਹੀ
ਜੋ ਅੜੇ ਸੋ ਝੜੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਮਾਰਿਆ ਕੁਟਿਆ ਕੋਈ ਫਜ਼ੂਲ ਨਾਹੀ
ਮਾਇਆ ਧਨ ਜਰੀ ਜੇਵਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨੂੰ ਹੱਥ ਤੱਕ ਲਾਯਾ ਸਿੰਘਾਂ ਭੂਲ ਨਾਹੀ
ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਘੋੜੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਚੀਜ਼ ਇਕ ਭੀ ਲੈਣੀ ਕਬੂਲ ਨਾਹੀ

ਕੋਟਲੇ ਪਰ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨਦੇਵਕਤ ਸਦਾਰ ਹੀਰਾਸਿੰਘ ਜਥੇਦਾਰ ਦਾ ਹੁਕਮ

ਉਚੀ ਬੋਲਕੇ ਜਥੇਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲਗਾ ਬਚਨ ਸੁਣੋ ਸਾਡਾ ਕਰਕੇ ਖਿਜਾਲ ਸਿੰਘੋ
ਜਾਲਮ ਜੁਲਮ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕੋਟਲੇ ਦੇ ਬੁਚੜ ਮਾਰਨੇ ਅਸਾਂ ਚੰਡਾਲ ਸਿੰਘੋ
ਚੀਜ਼ ਚੁਕਣੀ ਲੁਟਣੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਾ ਗਾਇਦੀ ਰੱਤ ਸਾਨੂੰ ਧਨ ਤੇ ਮਾਲ ਸਿੰਘੋ
ਮਾਂ ਤੇ ਭੈਣ ਸਮਝੋ ਨਾਰੀ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੀ ਦੇਣੀ ਮੂਹੋਂ ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਗਾਲ ਸਿੰਘੋ
ਮੁਸਲਮਾਨ ਹਿੰਦੂ ਇਕੋ ਜਹੇ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡਾ ਵੈਰ ਨਾ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿੰਘੋ
ਅਸੀਂ ਜੁਲਮ ਦੇ ਵੈਰੀ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਜਾਲਮ ਮਾਰਨੇ ਅਸਾਂ ਹਰ ਹਾਲਸਿੰਘੋ

੪ ਮਾਘ ੧੯੨੮ ਨੂੰ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਬੁਚੜਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣਾ

ਤੜਕੇ ਸਾਰ ਹੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਕੋਟਲੇ ਤੇ ਝਪਟ ਸ਼ੇਰਾਂ ਦੇ ਵਾਂਗ ਚਲਾਇ ਦਿਤੀ
ਚੋਰ ਮਾਰਾਂ ਦੇ ਕੂਚੜਾਂ ਵਿਚ ਵੜਕੇ ਜਾਂਦੀ ਸਾਰ ਤਲਵਾਰ ਖੜਕਾਇ ਦਿਤੀ
ਅਚਨ ਚੇਤ ਤਲਵਾਰਾਂ ਦੇ ਵਾਰ ਕਰਕੇ ਬਿਪਤਾ ਬੁਚੜਾਂ ਨੂੰ ਸਿੰਘਾਂ ਪਾਇ ਦਿਤੀ
ਰੋਸ ਬੁਚੜਾਂ ਨੂੰ ਛਾਂਟ ਛਾਂਟ ਕਰਕੇ ਤੇਗ ਧਾਰ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਵਾਇ ਦਿਤੀ
ਜੇਹੜੇ ਅੜੇ ਸੋ ਝੜੇ ਤਲਵਾਰ ਅਗੇ ਸਰਨ ਪਿਆਂ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਇ ਦਿਤੀ
ਛੋਟੇ ਮੋਟੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਈ ਹੋਏ ਸਿੰਘਾਂ ਜੋਰਸੇ ਪਰੇ ਭਜਾਇ ਦਿਤੀ
ਗਊ ਘਾਤੀਆਂ ਪਾਪੀਆਂ ਬੁਚੜਾਂ ਨੂੰ ਹਥੇ ਹਥ ਹੀ ਸਜਾ ਭੁਗਤਾਇ ਦਿਤੀ
ਟੋਲ ਟੋਲਕੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਲਏ ਬਦਲੇ ਪਾਪੀ ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਦੇਖ ਸਜਾਇ ਦਿਤੀ
ਧਨ ਦੌਲਤਾਂ ਮਾਲ ਖਜਾਨਿਆਂ ਨੂੰ ਹਥ ਤਕ ਨਾ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਲਾਇ ਦਿਤੀ
ਪਰੀਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਨਾਰੀਆਂ ਸੋਹਨੀਆਂ ਦੇਵਲ ਅੱਖ ਨਾ ਸਿੰਘਾਂ ਉਠਾਇ ਦਿਤੀ
ਕੰਮ ਸਿਧ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਖਾਲਸੇ ਦਾ ਤਦੋਂ ਫਤੇ ਪਰ ਫਤੇ ਬੁਲਾਇ ਦਿਤੀ
ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਸ੍ਵਦਾਰਨੇ ਨਾਲ ਜਲਦੀ ਪਿਛੇ ਮੁੜਨ ਦੀ ਬਿਗਲ ਬਜਾਇ ਦਿਤੀ
ਨਿਕਲ ਕੋਟਲੇ ਤੇ ਸਿੰਘ ਹਰਨ ਹੋਏ ਰੜ ਪਿਡ ਨੂੰ ਵਾਂਗ ਭਵਾਇ ਦਿਤੀ
ਮੈਨੇ ਬਿਰਧਾਂ ਤੋਂ ਸੁਣੀ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਜੈਸੀ ਸੁਣੀ ਮੈਂ ਤੁਮੈਂ ਸੁਣਾਇ ਦਿਤੀ

ਏਸ ਜਥੇ ਦੀ ਤਾਰੀਫ

ਸ਼ੇਹਰ ਕੋਟਲੇ ਚੋਂ ਸਿੰਘਾਂ ਧਰਮੀਆਂ ਨੇ ਚੀਜ ਕਿਸੇ ਦੀ ਇਕ ਹਿਲਾਈ ਨਾਂ ਸੀ
ਸੋਨਾ ਚਾਂਦੀ ਜਰੀ ਜੇਵਰ ਟਕਾ ਪੈਸਾ ਚੁਕਲਿਐਣ ਦੀ ਨੀਤ ਬਣਾਈ ਨਾਂ ਸੀ
ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਦੌਲਤ ਪਈ ਛੱਡ ਆਏ ਨੀਤ ਲੋਭ ਅੰਦਰ ਮਾਸਾ ਆਈ ਨਾਂ ਸੀ
ਪਰੀਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਨਾਰਾਂ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਵਲ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਅੱਖ ਉਠਾਈ ਨਾਂ ਸੀ

ਜਥੇਦਾਰ ਨੇ ਜਥੇ ਨੂੰ ਆਖਣਾ

ਸੀਸ ਲੈਚੁਕੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸੀਸ ਭੀ ਦੇਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੋਈਏ
ਗੋਰਮਿੰਟ ਦੇ ਪਾਸ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਕੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਹੋਈਏ
ਆਪਣੇ ਆਪ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹਾਲ ਦਸੋ ਗੋਰਮਿੰਟ ਤੇ ਨਹੀਂ ਫਰਾਰ ਹੋਈਏ
ਦੇਕੇ ਧਰਮ ਤੇ ਸੀਸ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਭਵਜਲ ਏਸ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਪਾਰ ਹੋਈਏ

ਸ਼ਹੀਦੀ ਜਥੇ ਦੇ ਰੜ ਪਿੰਡ ਡੇਰੇ

ਸਿਧਾ ਜਥਾ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦਾ ਕੋਟਲੇ ਤੋਂ ਰੜ ਪਿੰਡ ਪਹੁੰਚਾ ਸਾਰਾ ਆਨ ਵੀਰੋ
ਕੋਈ ਭੱਜਿਆ ਨੱਠਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀਗਾ ਧਰਮੀ ਤਿਆਰ ਥੇ ਦੇਣਨੂੰ ਜਾਨ ਵੀਰੋ
ਤਰਸ ਰਹੇ ਕਦ ਮਿਲੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਬਾਟਾ ਏਹ ਸਰੀਰ ਜਹਾਨ ਮੈਹਮਾਨ ਵੀਰੋ
ਉਤਮ ਸਿੰਘ ਜੈਮਲ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਜਾਕੇ ਦਿਤੇ ਕੁਲ ਲਿਖਾਇ ਬਜਾਨ ਵੀਰੋ
ਬਾਬਤ ਕੋਟਲੇ ਦੇ ਪੁਛੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਅਸੀਂ ਹਾਂ ਸਭੀ ਜਵਾਨ ਵੀਰੋ
ਪਕੜਾ ਗਿਆ ਸਭ ਜਥਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਹੋਊ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਬਲੀਦਾਨ ਵੀਰੋ

ਏਸ ਜਥੇ ਦੇ ਗਿਫਤਾਰ ਹੋਣ ਬਾਬਤ ਓਸ ਵਕਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ

ਫੜੇ ਜਾਣ ਬਾਬਤ ਏਹ ਸ਼ਹੀਦ ਵੀਰਨ ਕਈ ਤਰਾਂ ਦਸਦੇ ਦਸਨਹਾਰ ਬੇਲੀ
ਕਈ ਆਖਦੇ ਫੌਜ ਨੇ ਫੜੇ ਆਕੇ ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਸੇ ਘੇਰਾ ਡਾਰ ਬੇਲੀ
ਕਈ ਮੁਖਬਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਦਸਦੇ ਧੌਖੇ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਿਫਤਾਰ ਬੇਲੀ
ਕਈ ਹੋਰ ਹੀ ਹੋਰ ਪ੍ਰਸੰਗ ਦਸਦੇ ਐਪ੍ਰ ਕਾਬਲੇ ਨਹੀ ਇਤਬਾਰ ਬੇਲੀ
ਜੇਹੜੇ ਓਸ ਵੇਲੇ ਵੀਰਨ ਵਹਾਂ ਸੀਗੇ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸੇ ਸਮਾਚਾਰ ਬੇਲੀ
ਅਪਣੇ ਆਪ ਠਾਣੇ ਜਾਣਾ ਦਸਦਾ ਥਾ * ਨਾਨੂੰ ਸਿੰਘ ਰਈਸ ਸਰਦਾਰ ਬੇਲੀ
ਏਵੇਂ ਕਿਵੇਂ ਨਾਹਣ ਵਾਲਾ ਦਸਦਾ ਥਾ ਦੇਵਾ ਸਿੰਘ ਕੂਕਾ ਨੰਬਰਦਾਰ ਬੇਲੀ
ਲੈਹਣਾ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਏਵੇਂ ਪੈਂਟੇ ਸਾਹਬ ਦਾ ਬਿਸਵੇਦਾਰ ਬੇਲੀ
ਏਵੇਂ ਕਿਵੇਂ ਸਾਡੇ ਬ੍ਰਹਮਣਗਏ ਦਸਦੇ ਦੇਵੀ ਦਿਆਲ ਵਰਗੇ ਸਮਝਦਾਰ ਬੇਲੀ
ਸਾਡੇ ਪਾਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਬੂਤ ਭਾਰੇ ਨਹੀ ਲਿਖਣ ਦੀ ਹੋਰ ਦਰਕਾਰ ਬੇਲੀ
ਜੇਕਰ ਭੱਜਣਾ ਨੱਠਣਾ ਸਿੰਘ ਚਾਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਨੱਠ ਜਾਂਦੇ ਤਰਫਚਾਰ ਬੇਲੀ
ਰੜ ਪਿੰਡ ਕਿਉਂ ਬੈਠਦਾ ਜਥਾ ਕਠਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਜੇ ਅਗਰ ਫ਼ਾਰ ਬੇਲੀ
ਜੈਮਲ ਸਿੰਘ ਉਤਮ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਲੈਕੇ ਜਥਾ ਪਹੁੰਚਾ ਪਾਸ ਸ਼ਕਾਰ ਬੇਲੀ
ਲੈਲਿਆ ਏਨਾਂ ਇਨਾਮ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਕਰਕੇ ਜਥੇ ਦੇ ਨਾਲ ਪਯਾਰ ਬੇਲੀ

* ਸ਼: ਨਾਨੂੰ ਸਿੰਘ ਰਈਸ ਤੇ ਜਾਗੀਰਦਾਰ ਕਚੇ ਕਿਲੇ ਸਢੌਰੇ ਦਾ ਸੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸੀ ਬਾਪੂ ਜੀ ਦਾ ਪਕਾ ਦੋਸਤ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਅਪਣੀ ਜਬਾਨੀ
ਦਸਿਆ ਥਾ ਕੇ ਜਥਾ ਖੁਦ ਹੀ ਗਿਫਤਾਰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮਹਿਤ ਲੈਹਣਾ ਸਿੰਘ ਜੋ ਮੁਅੱਜ਼ਬ
ਸਚੇ ਮਹਾਂ ਪੁਰਸ਼ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੀ ਏਹੋ ਦਸਿਆ ਦੇਵਾ ਸਿੰਘ ਨੰਬਰਦਾਰ ਬਾਲ ਰਿਆਸਤ

ਨਾਹਣ ਗੰਥ ਕਰਤੇ ਦਾ ਸੋਹਰਾ ਪੁਨ ਦਾਨ ਭਜਨ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗਿ੍ਸਤੀ ਸਚਾ
 ਕਿਰਸਾਣ ਸੀ ਓਹ ਭੀ ਏਹੀ ਦਸਿਆ ਕਰਦੇ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਬਗਲੀ ਦਾ ਰਾਮ ਸਹਾਈ
 ਤੇ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਜੋ ਓਸ ਵਕਤ ਰੜ ਪਿੰਡ ਗਏ ਹੋਏ ਥੇ ਓਹ ਅਖੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹਾਲ
 ਦਸਦੇ ਥੇ ਕੇ ਜਥਾ ਸਲਾਹ ਕਰਦਾ ਥਾ ਕੇ ਜਲਦੀ ਸੁਕਾਰ ਪਾਸ ਚਲੇ ਤੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪਾਪਤ
 ਕਰੇ। ਪਿੰਡਤ ਦੇਵੀ ਦਯਾਲ ਦੇ ਓਹ ਲੋਕ ਦੋਸਤ ਥੇ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਵਾਕੇ ਅਖੀਂ ਦੇਖੇ ਯਾਂ ਸ਼ੇਦ
 ਓਹ ਲੋਕ ਵਿਚ ਭੀ ਹੋਨ ਓਹ ਭੀ ਆਪੇ ਹੋਣਾ ਗਿਫਤਾਰ ਦਸਦੇ ਸੀ ਬਿ: ੧੯੫੫ ਵਿਚ
 ਮੇਰੀ ਸ਼ਾਦੀ ਪਿੰਡ ਬੁਲ ਰਿਆਸਤ ਨਾਹਣ ਵਿਚ ਹੋਈ ਓਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਓਥੇ ਕਈ ਬਿਰਧ
 ਸਿੰਘ ਸਾਧੂ ਪੰਜਾਬੀ ਰਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸੀ ਕਦੇ ਕਦੇ ਓਹ ਬਾਤਾਂ ਕਰਦੇ ੨ ਰੋ ਪਿਆ ਕਰਦੇ ਸੀ।
 ਓਸ ਸੇ ਮਾਲੂਮ ਹੁੰਦਾ ਥਾ ਕੇ ਕੋਈ ਓਹ ਦੁਖੀਆ ਹੋਣਗੇ ਓਨਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਸੁਣਿਆ ਸੀ ਕੇ
 ਕੋਟਲੇ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਜਥੇ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਬੁਰੜ ਮਾਰਕੇ ਆਪ ਮਰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਓਹ ਆਪਣੇ
 ਮਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਆਪ ਗਿਫਤਾਰ ਹੋਏ ਸੀ। ਦਸਣ ਵਾਲੇ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਰਪੋਟ ਭੀ ਜਥੇ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
 ੧੨੫ ਦੇ ਕ੍ਰੀਬਦਸਦੀ ਹੈ ਮਾਸਟ ਹਰੀਸ਼ਚੰਦ ਜੀ ਨੇ ੯੧ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਲਿਸਟ ਮਿੰਦਸਿਆ
 ਹੈ ਬਾਕੀ ਪਚੀ ਤੀਸ ਸਿੰਘ ਏਸ ਜਥੇ ਦੇ ਸਾਧ ਸੰਤ ਬਣਕੇ ਪਹਾੜਾਂ ਵਿਚ ਏਧਰ ਓਧਰ
 ਫਿਰਕੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਤਾ ਗਏ ਹੈਨ ਉਪਰ ਲਿਖੇ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਦ ਓਸ ਜਥੇ ਦੇ ਬਚੇ ਖੁਚੇ ਹੋਣਗੇ
 ਇਨਾਮ ਸ੍ਰ: ਉਤਮ ਸਿੰਘ ਜੈਮਲ ਸਿੰਘ ਵਗੈਰਾ ਨੂੰ ਜਰੂਰ ਮਿਲਿਆ ਜੋ ਜਥੇ ਨਾਲ ਠਾਣੇ
 ਜਰੂਰ ਗਏ ਇਨਾਮ ਹਜ਼ਮ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਓਨਾਂ ਏਹੀ ਜਾਹਰ ਕੀਤਾ ਕੇ ਜਥਾ ਅਸੀਂ ਖੁਦ
 ਕੋਸ਼ਸ਼ ਨਾਲ ਫੜਾਇਆ ਹੈ। ਯਾਂ ਜਥੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਿੰਘ ਨੇ ਭੀ ਕੋਹ ਦਿਤਾ। ਹੋਊ ਕੇ
 ਇਨਾਮ ਜਸ ਤੁਸੀਂ ਖਟ ਲਿਓ। ਨੌਮੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਆਗਰੇ ਦੇ ਦਰੋਗੇ ਨੂੰ
 ਇਨਾਮ ਦਵੇਣਾ ਚਾਹੜਾ ਲੋਕਨ ਗਿਫਤਾਰ ਤਾਂ ਓਹ ਖੁਦ ਹੋਏ ਆਪ ਆਗਰੇ ਜਾਕੇ ਓਸ
 ਵਕਤ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਭੀ ਏਹੀ ਉਡਾਈ ਕੇ ਆਗਰੇ ਦੇ ਦੋਗੇ ਨੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ
 ਪੀਰ ਫੜ ਲਿਆ ਹੈ, ਏਹ ਸਰਾਸਰ ਝੂਠ ਹੀ ਥਾ ਕਿਥੇ ਆਗਰਾ ਕਿਥੇ ਅਨੰਦ ਪੁਰ ਹੋਰ
 ਬਹੁਤ ਵਾਕੇ ਐਸੇ ਇਨਾਮ ਮਿਲਨ ਦੇ ਹੈਨ ਅਸੀਂ ਪੁਸਤਕ ਵਧਨ ਦੇ ਖਜਾਲ ਸੇ ਲਿਖ
 ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਉਪਰ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਸੇ ਸਿਧ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜਥਾ ਅਪਣ ਆਪ ਠਾਣੇ
 ਵਿਚ ਜਾਕੇ ਗਿਫਤਾਰ ਹੋਇਆ ਸਰਦਾਰ ਉਤਮ ਸਿੰਘ ਜੈਮਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਜਰੂਰ
 ਮਿਲਾ ਏਹ ਰੜ ਤੇ ਜਥੇ ਨਾਲ ਸ਼ੇਰ ਪੁਰੇ ਜਰੂਰ ਗਏ।

ਏਸ ਸ਼ਹੀਦੀ ਜਥੇ ਨੇ ਰੜ ਪਿੰਡ ਆਕੇ ਕੂਕਾਂ ਮਾਰ ਮਾਰ ਕੇ ਆਖਿਆ ਓਏ
 ਲੋਕੋ ਅਸੀਂ ਮਰਨਾਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਸਜਨ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸ ਲੈ ਚਲੋ ਅਸੀਂ
 ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਬਹਾਦੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਬਲਕਿ ਖੁਦ ਮਰਨ ਨੂੰ ਬਹਾਦਰੀ
 ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਜਦ ਓਨਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦਾ ਇਹ ਕਿਆਲ ਥਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਮਰਨਾਂ
 ਹੀ ਬਹਾਦਰੀ ਹੈ ਆਪਣੇ ਮਰਨ ਖਾਤਰ ਹੀ ਅਰਦਾਸੇ ਸੋਧੜਾ ਕਰਦੇ ਥੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇ
 ਚਾਹਵੰਦ ਥੇ ਕੇ ਕਦ ਸ਼ਹੀਦੀ ਮਿਲੇ ਫੇਰ ਓਹਨਾਂ ਨੂੰ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਕਿਸਨੇ ਫੜੇਨਾਂ
 ਸੀ ਓਨਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਮਰਨ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਏਕ ਸਫਰੀ ਯੂਰਪੀਨ ਅਖੀਂ ਦੇਖੀ
 ਇਉਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕੇ "ਮੈਂ ਈਸੇ ਵਾਂਗ ਖੁਸ਼ੀ ਖੁਸ਼ੀ ਕੁਰਬਾਨ ਹੁੰਦੇ ਸਿੰਘ ਅਖੀਂ ਦੇਖੇ"
 ਕਿਸੇ ਨੇ ਰੋਹਮ ਯਾਂ ਜਾਨ ਬਖਸ਼ੀ ਦੀ ਦਰਖਾਸਤ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਬਲਕੇ ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰ

ਕਾਰ ਨੇ ਆਪਨੇ ਆਪ ਛੱਡ ਦਿਤਾ ਸਾ ਉਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਬਾਤ ਪਰ ਗੁਸਾ ਕੀਤਾ
ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਛੱਡਦੇ ਕਿਉਂ ਹੋ ਅਸੀਂ ਜ਼ਰੂਰ ਮਰਨਾਂ ਹੈ ਸਾਨੂੰ ਮਰਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ
ਏਹ ਦੂਜੀ ਗਵਾਹੀ ਆਮ ਅਖਬਾਰਾਂ ਕਤਾਬਾਂ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਹੋਨ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ
ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਦੋਨੋਂ ਮਾਈਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦਸ ਦਸ ਕੇ ਫੇਰ ਮੇਰੇ ਵੀਰ ਗਿਫਤਾਰ
ਹੋਨ ਬਾਬਤ ਉਨਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਪਰ ਕਿਉਂ ਦਾਗ ਲਾਉਂਦੇ ਹੋਨ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ਸ੍ਰ:
ਉਤਮ ਸਿੰਘ ਜੈਮਲ ਸਿੰਘ ਵਗੇਰਾ ਪਰ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਫੜੇਣ ਦੀ ਕਾਲਖ ਥਪਦੇ
ਹੋਨ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਫੜਾਏ ਸਾਨੂੰ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦਸਯਾ ਏਵੇਂ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨਾਂ
ਨੇ ਏਹ ਸੁਣ ਲਿਆ ਕਿ ਜਥਾ ਗਿਫਤਾਰ ਹੋਨਾਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਬੇਹਤਰ ਹੈ ਅਸੀਂ ਸਾਬ
ਚਲੀਏ ਜਥੇ ਨੇ ਭੀ ਕੋਹ ਦਿਤਾ ਥਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਚਲੋ ਇਨਾਮ ਲੈ ਲਯੋ
ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੇ ਜਥਾ ਆਪ ਗਿਫਤਾਰ ਹੋਣਾ ਦਸਿਆ ਹੈ ਪਾਠਕ ਜਨ ਜਿਸਤਾਂ
ਜੀ ਚਾਹੇ ਮੰਨ ਲੈਣ।

ਇਕ ਦੋ ਲਿਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕੇ ਜਥਾ ਠਾਨੇਦਾਰ ਦੇ ਧੋਖੇ ਵਿਚ ਆਕੇ ਓਧੇ
ਨਾਲ ਠਾਨੇ ਚਲਾ ਗਿਆ ਓਥੇ ਓਹ ਪੰਜਾਂ ਪੰਜਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਹਾਨੇ
ਅੰਦ੍ਰ ਲਿਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਤੇ ਫੜਦਾ ਰਿਹਾ, ਪਾਠਕ ਖੁਦ ਸੋਚ ਸਕਦੇ ਹੋਨ ਕਿ ਸ੍ਰ:
ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਲੋਹਣਾ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਅਕਲਵੰਦ ਜੋ ਪਟਯਾਲੇ ਵਿਚ ਅਵਲ ਦਰਜੇ ਅਫਸਰ
ਰੋਹ ਚੁਕੇ ਹੋਣ ਫੇਰ ਓਹ ਐਨੇ ਖੂਨ ਖਾਥੇ ਕਰਕੇ ਆਏ ਹੋਏ ਹੋਣ ਫੇਰ ਜਾਣਦੇ ਭੀ ਹੋਣ ਕਿ
ਸ਼ੇਰਪੁਰੇ ਠਾਣਾ ਭੀ ਹੈ ਫੇਰ ਓਹ ਠਾਨੇਦਾਰ ਦੇ ਰੋਟੀ ਖਾਣ ਦੇ ਲਾਲਚ ਵਿਚ ਯਾਂ ਕਸਮਾਂ ਖਾਨ
ਦੇ ਇਤਬਾਰ ਪਰ ਕਿੱਕਣ ਠਾਣੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸੀ ਇਸ ਬਾਤ ਨੂੰ ਤਾਂ ਇਕ ਨਿਦਾਨ ਮੂਰਖ
ਬਚਾ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਠਾਨੇਦਾਰ ਕਾਤਲ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਛਕਾਇਆ
ਕਰਦੇ ਹੋਨ ਕਯਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਜਥੇ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਏਨੇ ਅਨਜਾਣ ਥੇ ਜੇ ਠਾਨੇਦਾਰ ਦੇ ਰੋਟੀ
ਖਾਨ ਜਾਂਦੇ ਫੇਰ ਕੋਟਲੇ ਦੇ ਬੁਚੜ ਕਤਲ ਕਰਕੇ ਏਨਾਂ ਲੇਖਾਂ ਪਰ ਗੈਰ ਕੌਮ ਦੇ ਲੋਕ ਭੀ
ਨੁਕਤਾ ਚੀਨੀ ਕਰਦੇ ਹੋਨ ਯਾ ਤਾਂ ਓਹ ਏਨਾਂ ਲੇਖਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਮਝਦੇ ਹੋਨ ਜੇ ਲੇਖਾਂ
ਨੂੰ ਸਚੇ ਸਮਝਣ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸ਼ਹੀਦੀ ਜਥੇ ਨੂੰ ਹੀ ਬੁਧੂ ਸਮਝਦੇ ਹੋਨ ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਜੋ ਬਜ਼ੁ-
ਰਗਾਂ ਦਸਿਆ ਹੈ ਓਹੀ ਦਸ ਦਿਤਾ ਹੈ ਜੇ ਲਿਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਓਹ ਭੀ
ਲਿਖ ਦਿਤਾ ਹੈ ਪਾਠਕ ਜਿੱਕਣ ਜੀ ਚਾਹੇ ਓਕਣ ਮੰਨ ਲੈਣ।

ਜਥੇ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਵਾਸਤੇ ਤਿਆਰੀ

ਸ਼ੇਰਪੁਰੇ ਦੇ ਠਾਣੇ ਤੇ ਕੋਟਲੇ ਨੂੰ ਸਿੰਘ ਹੋਇ ਸਾਰੇ ਗਿਫਤਾਰ ਚੱਲੇ
ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸ਼ਹੀਦ ਬਲਵਾਨ ਜੋਧੇ ਬਲੀ ਦਾਨ ਨੂੰ ਹੋਇ ਤਿਆਰ ਚੱਲੇ
ਮਰਨਾਸਚਜਿਉਣਾ ਝੂਠ ਵਿਚ ਦੁਨੀਆਂ ਮਿਥਯਾ ਸਮਝ ਤਮਾਮ ਸੰਸਾਰ ਚੱਲੇ
ਪਹੁੰਚ ਕੋਟਲੇ ਗਏ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਕਰਨ ਮੌਤ ਦਾ ਥਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਚੱਲੇ

ਐਲ ਕਾਵਨ ਸਾਹਬ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਲੁਦਿਹਾਣੇ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਜਥਾ ਦੇਖਣਾ

ਕਾਵਨ ਸਾਹਬ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਅੰਤ ਤੋੜੀਂ ਜਥਾ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਗੈਰ ਨਾਲ ਸਾਰਾ
ਕੱਲੇ ਕੱਲੇ ਸਰਦਾਰ ਨੂੰ ਆਪ ਅਪਣੇ ਪੁਛਦਾ ਕੋਟਲੇ ਦਾ ਰਿਹਾ ਹਾਲ ਸਾਰਾ

ਕੋਈ ਸਿੰਘ ਭੀਨਹੀਂ ਇਨਕਾਰ ਹੋਇਆ ਸਚ ਦੱਸ ਦਿਤਾ ਹਾਲ ਚਾਲ ਸਾਰਾ
ਦੂਜੀ ਵੇਰ ਭੀ ਫੇਰ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਕਾਵਨ ਸਾਹਬ ਨੇ ਕੀਆ ਖਿਆਲ ਸਾਰਾ
ਸ਼ਹੀਦੀ ਜਥੇ ਦੀ ਸਚੀ ਅਵਾਜ਼

ਫਰਜ ਛੱਤ੍ਰੀ ਧਰਮ ਦਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਬੁਚੜ ਕਤਲ ਹਮ ਕਰੇ ਜਰੂਰ ਸਾਹਬ
ਬਾਬਤ ਕੋਟਲੇ ਦੇ ਬੁਚੜ ਮਾਰਨੇ ਦਾ ਸਾਡਾ ਅਜ਼ਰ ਜੇ ਹਈ ਕਸੂਰ ਸਾਹਬ
ਕੈਦ ਕਾਲੇ ਪਾਣੀ ਹਮਨੇ ਨਹੀ ਹੋਣਾ ਸਾਨੂੰ ਮੋਤ ਦੀ ਸਜਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸਾਹਬ
ਹਮ ਕਰ ਚੁਕੇ ਕਾਮ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਤੁਮ ਆਪਣਾ ਕਰੋ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਬ
ਬਲਵਾਨਾਂ ਦੀ ਤਰੀਫ

ਹਾਥੀਮਸਤ ਜਿਉਂ ਮਸਤ ਮਸਤਾਨੜੇ ਥੇ ਬਹੁਤ ਖੂਬਸੂਰਤ ਉਚੇ ਜੁਆਨ ਸੋਹਣੇ
ਸਾਹਬ ਦੇਖਦੇ ਸਾਰ ਪੈ ਗਿਆ ਰੋਲਾ ਬੋਹੜਾਂ ਮਾਰਦੇ ਸਿੰਘ ਬਲਵਾਨ ਸੋਹਣੇ
ਭਾਰੇ ਬਹੁਤ ਨੂਰੇ ਮਾਰੇ ਖਾਲਸੇ ਨੇ ਉਠੇ ਗੁੰਜ ਥੇ ਜਿਮੀ ਅਸਮਾਨ ਸੋਹਣੇ
ਕੰਨ ਪਾਈਨਾਂ ਸੁਣੇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਮੋਤਦੀਆਂ ਸਿੰਘਮਨਾਨ ਸੋਹਣੇ
*ਸਿ: ਐਲ ਕਾਵਨ ਸਾਹਬ ਦਾ ਹੁਕਮ

ਦੋਵੇਂ ਬਚਿਆਂ ਤੇ ਦੋਵੇਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬੇੜੀ ਕੱਟਕੇ ਦੇਉ ਛੁਡਾਇ ਜਲਦੀ
ਚਾਰ ਆਦਮੀ ਜੋ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਦੇ ਨੇ ਕਾਲੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇਉ ਪੁਚਾਇ ਜਲਦੀ
ਬਾਕੀ ਜਥਾ ਬਲਵਾਨ ਤਮਾਮ ਸਾਰਾ ਤੋਪਾਂ ਮਾਰਕੇ ਦੇਉ ਉਡਾਇ ਜਲਦੀ
ਖਤਰਾ ਮੈਨੂੰ ਹੈ ਬਹੁਤ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਏਹ ਰੇੜਕਾ ਦੇਉ ਮੁਕਾਇ ਜਲਦੀ
ਮਾਈ ਇੰਦੂ ਕੌਰ ਹੰਢਿਆਏਵਾਲੀ ਅਤੇ ਮਾਈ ਖੇਮ ਕੌਰ ਰੜ ਵਾਲੀ ਨੇ ਬਰੀ ਹੋਣ ਪਰ
ਰੰਜਸ਼ ਹੋਕੇ ਕਾਵਨ ਸਾਹਬ ਨੂੰ ਆਖਣਾ

ਖੇਮ ਕੌਰ ਇੰਦੂ ਕੌਰ ਕੈਹਣ ਲੱਗੀ ਕਾਵਨ ਸਾਹਬ ਤੈਂ ਹਮੇ ਛੁਡਾਇਆ ਕਿਉਂ
ਕਿਉਂ ਤੈਂ ਜੁਲਮ ਏਡਾ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸਾਨੂੰ ਵੀਰਾਂ ਤੇ ਦੂਰ ਕਰਾਇਆ ਕਿਉਂ
ਜੋ ਕੁਛ ਜਥੇ ਕੀਤਾ ਸੋਈ ਅਸਾਂ ਕੀਤਾ ਸਾਨੂੰ ਮੋਤ ਤੇ ਤੁਸਾਂ ਬਚਾਇਆ ਕਿਉਂ

*ਕਾਵਨ ਸਾਹਬ ਦ ਹੁਕਮ ਬਾਬਤ ਹਰੀਸ਼ ਚੰਟ ਜੀ ਇਉਂ ਲਿਖਦੇ ਹਨ 'ਭਾਵੇਂ ਉਸਨੂੰ
ਰਿਆਸਤ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਖਤਿਆਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ੪੯
ਕੂਕਯਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਦਮਾਂ ਚਲਾਏ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਤੋਪਾਂ ਅਗੇ ਧਰਕੇ ਉਡਾ ਦਿਤੇ
ਇਕ ਬਚੇ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਕਟਵਾ ਦਿਤਾ' 'ਟੈ' ਜ਼ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਪਤ੍ਰ ਪਰ-
ਰਕ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ ਕਿ ਏਹ ਆਦਮੀ ਉਸ ਨੇ ਕੂਕਯਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਚੁਣ
ਲਏ ਸਨ ।

ਸਾਨੂੰ ਮਰਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਸਾਨੂੰ ਛੱਡਤੈਂ ਜੁਲਮ ਕਮਾਇਆ ਕਿਉਂ

ਮਹਾਂ ਸੂਰ ਬੀਰਾਂ ਦਾ ਜਿਕਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਿੰਘ ਹਰਨਾਮ ਦੂਜਾ ਰੜੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਬਸਨਹਾਰ ਸੀਗੇ
ਬਚੇ ਸ਼ੇਰਾਂ ਦੇ ਸੂਰਮੇ ਬਲੀ ਦੇਨੇਂ ਮਾਸਾ ਮੋਤ ਤੋਂ ਨਾਂ ਡਰਦਾਰ ਸੀਗੇ
ਏਸ ਬਾਤ ਪਰ ਅਸਾਂ ਨੂੰ ਛਡਿਆ ਕਿਉਂ ਕੀਤੇ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਤਕਰਾਰ ਸੀਗੇ
ਮਰਨਾਂ ਅਸਾਂ ਜਰੂਰ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਦੇਨੇਂ ਬੀਰ ਕੈਂਹਦੇ ਵਾਰ ਵਾਰ ਸੀਗੇ
ਸ੍ਰ: ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਾਵਨ ਸਾਹਬ ਦੀ ਦਾੜੀ ਫੜਨੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਬਗੈਰ ਨਾਂ ਛਡਣੀ
ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਹਬ ਦੇ ਕੋਲ ਖੜਕੇ ਦਾੜੀ ਸਾਹਬ ਦੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਛੱਡੀ
ਛਾਲ ਮਾਰਕੇ ਜੇਰ ਸੇ ਫੜੀ ਦਾੜੀ ਕਰਕੇ ਸਾਹਬ ਦੀ ਖੁਸ਼ਕ ਪਰਾਨ ਛੱਡੀ
ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਦਾੜੀ ਛੁਡੇਨ ਖਾਤ੍ਰ ਉਤੇ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਛੱਡੀ
ਏਸ ਸੂਰਮੇ ਪੁਰਸ਼ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਪਿਛੋਂ ਹਥ ਛਡੇ ਪੈਹਲੇ ਜਾਨ ਛੱਡੀ

ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਜਾਹਰੀ ਕਰਾਮਾਤ ਦਿਖੋਣੀ ਤੋਪਾਂ ਨੇ ਸਿੰਘਾਂ ਪਰ ਨਾ ਚਲਨਾਂ

ਕਾਵਨ ਸਾਹਬ ਨੇ ਜਦੋਂ ਸੀ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਤੋਪਾਂ ਹੋਗਈਆਂ ਤੁਰਤਤਿਆਰ ਓਥੇ
ਗੋਲਾ ਭਰੀ ਪੱਕਾ ਖਲੇ ਤੋਪਚੀ ਥੇਫ਼ਰ ਕਹਿਣ ਦੇ ਥੇ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਓਥੇ
ਪੈਹਲੇ ਪੈਹਲ ਪਟਿਆਲੇ ਦੀ ਤੋਪ ਮੂਰੇ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਆ ਖੜਾ ਸਰਦਾਰ ਓਥੇ
ਕੱਲੇ ੨ ਆਵੇ ਏਹੀ ਹੁਕਮ ਸੀਗਾ ਤੋਪਾਂ ਬੀੜੀਆਂ ਸੀ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਓਥੇ
ਸਿੰਘਾਂ ਗੋਰ ਸੇ ਫੇਰ ਅਰਦਾਸ ਸੋਧੀ ਆਪਣਾਂ ਅੰਤ ਦਾ ਵਕਤ ਵਿਚਾਰ ਓਥੇ
ਐਨ ਅੰਤ ਵੇਲੇ ਸੂਖਮ ਰੂਪ ਅੰਦਰ ਦਿਤਾ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਆਣ ਦੀਦਾਰ ਓਥੇ
ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਲਵੇ ਵੀਰੋਨਾਲੇ ਕਿਹਾ ਬਲਿਹਾਰ ਬਲਿਹਾਰ ਓਥੇ
ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਦੀ ਓਡਾ ਸੁਰਗ ਭੂਮੀ, ਖੜੇ ਦੇਵਤੇ ਲਈ ਨੇ ਹਾਰ ਓਥੇ
ਤੁਸੀਂ ਅਮਰ ਅਟੱਲ ਹੋ ਸਦਾ ਖਾਤ੍ਰ ਤੁਸੀਂ ਮਰੋਗੇ ਨਹੀਂ ਸੰਸਾਰ ਓਥੇ
ਜਦੋਂ ਆਣ ਦਿਤੀਧੀਰਜ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸਿੰਘ ਕਰਦੇ ਨਮਸਕਾਰ ਓਥੇ
ਇਤਨੀ ਦੇਰ ਨੂੰ ਫ਼ੈਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੋਯਾ ਠੈਹਰੇ ਤੋਪ ਕਹਿੰਦੀ ਜਥੇਦਾਰ ਓਥੇ
ਚੱਟ ਗਈ ਪਲੀਤੇ ਨੂੰ ਤੋਪ ਚੰਡੀ ਹੁਕਮ ਸਿੰਘ ਦਾਂ ਨਾਂ ਸਕੀ ਟਾਰ ਓਥੇ
ਦੂਜੀ ਤੋਪ ਨੂੰ ਫ਼ੈਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੋਯਾ ਓਹਭੀ ਨਹੀਂ ਚੱਲੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਓਥੇ
ਤਜਬ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਯਾ ਬਹੁਤ ਭਾਰਾ ਮਿਸਫ਼ੈਰ ਹੋਏ ਲਗਾ ਤਾਰ ਓਥੇ
ਸ਼ਕਤੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਦੇਖ ਹੈਰਾਨ ਹੋਏ ਸਣੇ ਸਾਹਬ ਸਾਰੇ ਐਹਲਕਾਰ ਓਥੇ

ਠਹਿਰ ਗਿਆ ਜਦ ਫੈਰ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਹੀਰਾਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਉਚਾਰ ਓਥੇ
 ਜਥੇਦਾਰ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਤੋਪ ਦੇ ਮੂਰੇ ਖੜ੍ਹਕੇ ਉਚੀ ਅਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਆਖਣਾ
 ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਾਰ ਜਦ ਫੈਰ ਉਕੇ ਮਾਰ ਸੱਕਦੇ ਨਾਂ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਸਾਨੂੰ
 ਮਰਨਾਂ ਸਾਹਬ ਜੇਕਰ ਅਸਾਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਏ ਤੁਸੀਂ ਸੱਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੇ ਮਾਰ ਸਾਨੂੰ
 ਕੱਲਰ ਏਸਦੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਣੇ ਧੁਰੋਂ ਹੁਕਮ ਦੇ ਗਿਐ ਕਟਤਾਰ ਸਾਨੂੰ
 ਕਰੋ ਫੈਰ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਚਲੂ ਤੋਪ ਅਬ ਕੇ ਕਰੂ ਪਾਰ ਸਾਨੂੰ
 ਜਥੇਦਾਰ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਤੋਪਾਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦੇਣਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਚਲੋ ਔਰ ਸਾਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰੋ
 ਲਹਿਣਾਂ ਸਿੰਘ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਬੀਰ ਬਾਂਕੇ ਦੋਨੋਂ ਤੋਪ ਅਗੇ ਛਾਤੀ ਤਾਨ ਖੜ੍ਹ ਗਏ
 ਨਾਲੇ ਹੁਕਮ ਦਿਤਾ ਚਲ ਚੰਡੀਏ ਨੀ ਫਤੇ ਬੋਲਕੇ ਬੀਰ ਬਲਵਾਨ ਖੜ੍ਹ ਗਏ
 ਹੋਇਆ ਫੈਰ ਸ਼ਹੀਦ ਸਰਦਾਰ ਹੋਏ ਲੈਕੇ ਦੇਵਤੇ ਫੁੱਲ ਅਸਮਾਨ ਖੜ੍ਹ ਗਏ
 ਏਵੇਂ ਕਿਵੇਂ ਤੂੰ ਸਮਝ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਤਮਾਮ ਜਵਾਨ ਖੜ੍ਹ ਗਏ

ਤੋਪਾਂ ਨਾਲ ਉਡਣ ਦੀ ਹਾਲਤ

ਚੱਲੇ ਤੋਪ ਨਜ਼ਦੀਕ ਤੇ ਬਹੁਤ ਕੜਕੇ ਤੂੰਬੇ ਤੂੰਬੇ ਸ਼ੀਰ ਉਡਾਇ ਦੇਵੇ
 ਧੜ ਲਕ ਤੇ ਮੋਢਿਆਂ ਤਕ ਸਾਰਾ ਗੋਲਾ ਲਗ ਕੇ ਦੂਰ ਪੁਚਾਇ ਦੇਵੇ
 ਕੋਈ ਫੈਰ ਉਚਾ ਲਗੇ ਸੀਸ ਉਡ ਜੈ ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਸਾ ਤੋਪ ਬਣਾਇ ਦੇਵੇ
 ਲਤਾਂ ਬਾਹਾਂ ਸਿਰ ਰਹੇ ਮੋਸੂਦ ਓਥੇ ਗੋਲਾ ਤਿੱਗ ਨੂੰ ਖਾਕ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵੇ
 ਤੋਪ ਹੱਡਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਚਿਕਨਾਂ ਚੂਰ ਕਰਕੇ ਮਾਸ ਰੂਈ ਦੇ ਵਾਂਗ ਪਿੰਜਾਇ ਦੇਵੇ
 ਚਿਕੜ ਲਹੂ ਦਾ ਤੋਪ ਕਰਦਏ ਕਿਧਰੇ ਕਿਧਰੇ ਹੱਡਾਂ ਦੇ ਵੇਰ ਲਗਾਇ ਦੇਵੇ
 ਏਵੇਂ ਕਿਵੇਂ ਉਣੰਜਾ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਕੇ ਸਾਹਿਬ ਤੋਪ ਨੂੰ ਖੰਦ ਕਰਾਇ ਦੇਵੇ
 ਸਕੜਾ ਝੱਲ ਨਾ ਤੂਸ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਸੂਰਜ ਦੇਵਤਾ ਮੂੰਹ ਛੁਪਾਇ ਦੇਵੇ

ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਸੋਲਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੇਣੀ

ਫੈਰ ਨਹੀ ਚੱਲਦਾ ਸੂਰਜ ਛਿਪੇ ਪਿਛੋਂ ਏਹ ਕਾਨੂੰਨ ਭੀ ਹਈ ਸੁਕਾਰ ਕੋਈ
 ਬਚੇ ਸਿੰਘ ਸੋਲਾਂ ਓਦਣ ਤੋਪ ਸੇਥੇ ਸੂਰਜ ਲੈਣੇ ਥੇ ਹੋਰ ਸਿੰਘ ਕੋਈ
 ਅਗਲੇ ਰੋਜ ਸੋਲਾਂ ਦਿਤੇ ਏਹ ਫਾਂਸੀ ਕੀ ਮੈ ਹੋਰ ਲਿਖਣੇ ਸਮਾਚਾਰ ਕੋਈ
 ਲਿਖਣਾ ਜਾਵੇ ਨਾ ਮੈਥੋਂ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਕੋਮੀ ਚਿੱਤ ਮੇਰਾ ਤਰਸਦਾਰ ਕੋਈ

ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਤਾਦਾਦ

ਉਣੀਸ ਸਿੰਘ ਸਿਦਕੀ ਵਿਚਕੋਟਲੇ ਦੇ ਧਰਕੇ ਤੋਪਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਡਾਇ ਦਿਤੇ
ਸੋਭਾਂ ਸਿੰਘ ਦੂਜੇ ਰੋਜ ਬੀਰ ਬਾਂਕੇ ਗੋਰਮਿੰਟ ਨੇ ਫਾਂਸੀ ਲਗਾਇ ਦਿਤੇ
ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸੂਰੇ ਰੜ ਪਿੰਡ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਤੇਗ ਦੇ ਕਤਲ ਕਰਾਇ ਦਿਤੇ
ਸੱਤ ਸਿੰਘ ਬਲਵੇ ਵਿਚ ਗਏ ਮਾਰੇ ਕਾਲੇ ਪਾਣੀਆਂ ਚਾਰ ਪੁਚਾਇ ਦਿਤੇ
ਇਕ ਸਿੰਘ ਮਲੋਦ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਇਆ ਠੱਤੂ ਵੀਰਨੋਂ ਕੁਲ ਗਿਣਾਇ ਦਿਤੇ
ਹੋਏ ਗੁੰਮ ਭੀ ਬਹੁਤ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾਂ ਨਾਂ ਓਹ ਕਿਸੀ ਨੇ ਦੂਡ ਦੂਡਾਇ ਦਿਤੇ

ਭਾਰੀ ਬਲੀਦਾਨ

*ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਲਲਕਾਰ ਕੇ ਮੈਂ ਤਾਈਂ ਕਰ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਬਲੀਦਾਨ ਗਏ
ਰੱਛਿਆ ਗਤੀ ਖਾਤਰ ਸਿੰਘ ਬਲੀ ਜੋਧੇ ਧਰਮ ਵਾਸਤੇ ਹੋਇ ਕੁਰਬਾਨ ਗਏ
ਭੱਜ ੨ ਤੋਪਾਂ ਮੂਰੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਕੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਜਾਨ ਗਏ
ਬੇਮਿਸਾਲ ਕੁਰਬਾਨੀ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾਂ ਛੱਡ ਸੂਰਮੇ ਵਿਚ ਜਹਾਨ ਗਏ
ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਗਵਨ ਯਾਨੇ ਗਵਰਨਮੇਂਟ ਨੇ ਜ਼ਿਲਾ ਵਤਨ ਕਰਨੇ
ਏਹਤਾਂਹਾਲ ਸੁਣ ਚੁਕੇਹੋ ਕੋਟਲੇ ਦਾ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਭੀ ਸਮਾਚਾਰ ਸੁਣ ਲੋ
ਰਾਮਸਿੰਘ ਸਤਿਗੁਰਵੰਨੀ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਨਿਗ੍ਹਾਗਰਮਹੈਸੀਖਯਾਲ ਧਾਰ ਸੁਣ ਲੋ
ਹਾਲਾਂ ਰਬਟ ਪਹਿਲਾਂ ਚੁਕੇ ਭੇਜ ਸੀਗੇ ਅਸੀਂ ਜਥੇ ਦੇ ਨਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮੇਂ ਵਾਰ ਸੁਣ ਲੋ
ਰੋਕ ਸਕਦੇ ਥੇ ਜਥਾ ਕੋਟਲੇ ਤੇ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰਕੇ ਐਧੇਦਾਰ ਸੁਣ ਲੋ
ਜੱਥੇ ਕਸੂਰ ਮਹਾਰਾਜ ਥੇ ਓਸ ਵੇਲੇ ਕੀਤਾ ਨਹੀ ਇਨਸਾਫ ਸੁਕਾਰ ਸੁਣ ਲੋ

*ਏਨਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ਹੀਦੀ ਲੈਣ ਬਾਬਤ ਮਸ਼ਹੂਰ ਲਿਖਾਰੀ ਭਾਈ
ਪਰਮਾਨੰਦ ਜੀ ਐਮ. ਏ. ਅਪਣੀ ਤੁਾਰੀਖ ਹਿੰਦ ਵਿਚ ਇਉਂ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਏਸ ਨਜ਼ਾਰੇ
ਨੂੰ ਕੋਟਲੇ ਵਿਚ ਇਕ ਸਫਰੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਨੇ ਅੱਖੀਂ ਦੇਖਿਆ ਥਾ ਓਸਨੇ ਅਪਣੇ ਸਫਰਨਾਮੇ ਵਿਚ
ਇਉਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰਾ ਯੂਤਪ ਇਕ ਈਸੇ ਤ ਨਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਏ ਮੇ ਅੱਜ ਦੇਥੇ ਕਈ
ਈਸੇ ਮੈਂਤ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾਕਾਂ ਕਰਦੇ ਸੂਲੀ ਚੜ੍ਹਦੇ ਦੇਖੇ॥

*ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ. ਹਰੀਸ਼ ਚੰਦ ਜੀ ਏਥੋਂ ਤਕ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ "ਕੂਕਿਆਂ ਨੂੰ ਦਬਾਨ ਵਾਸਤੇ ਸੁਕਾਰ
ਬਹਾਨੇ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿਚ ਸੀ ਓਹ ਬਹਾਨਾਂ ਮਾਲੇਰ ਕੋਟਲੇ ਨੇਬਣਾ ਦਿਤਾ" ਅਗੇ ਜਾਕੇ ਫੇਰ
ਲਿਖਦੇ ਹਨ "ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੇ ਸਾਰੇ ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਪਕੜ ਲਿਆ ਗਿਆ ਬਿਨਾਂ
ਸੁਕਦਮਾਂ ਚਲਾਏ ਰੋਗੂਲੇਸ਼ਨ ਨੰ:੩ ਸੰ: ੧੮੧੮ ਸਭ ਨੂੰ ਐਸੀ ਜਗ੍ਹਾ ਭੇਜ ਦਿਤਾ ਗਿਆ
ਜਿਸਦਾ ਪਤਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹੁਣ ਤਕ ਨਹੀ ਦਿਤਾ" ਸ:ਬ:ਨੰ: ੧੯੮੯

ਸਦਣ ਲੀਏ ਮਹਾਰਾਜ ਨੂੰ ਲੁਦਿਹਾਣੇ ਹੁਕਮ ਭੇਜਤਾ ਤੇਜ ਤ੍ਰਾਰ ਸੁਣ ਲੋ
ਅੰਤਰਯਾਮਤਾਸੇਸਾਰਾਸਮਝਭਾਣਾਸਤਿਗੁਰਪਹਿਲੇਹੀਜਾਣ ਨੂੰ ਤਯਾਰ ਸੁਣ ਲੋ
ਖੀਨ ਖਾਫ ਜਰੀਆਂ ਵਾਲੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਚੋਗੇ ਮਖਮਲੀ ਦੀਏ ਉਤਾਰ ਸੁਣ ਲੋ
ਆਸਣ ਬੰਨ੍ਹਕੇ ਸੀਸ ਤੇ ਜਿਸਮ ਉਤੇ ਬੁੱਕਲਕੰਬਲੀਦੀ ਲਈ ਮਾਰ ਸੁਣ ਲੋ
ਛੱਡ ਗੈ ਕੋਤਲ ਘੋੜੇ ਖੜੇ ਸਤਿਗੁਰ ਗੱਡੇ ਉਤੇ ਹੋਗਏ ਅਸਵਾਰ ਸੁਣ ਲੋ
ਚੱਲੇ ਚਲੇ ਰਾਜੇ ਯੋਗੀ ਜੰਗਲਾਂ ਨੂੰ ਵਸਦੇ ਛੱਡਕੇ ਸ਼ਹਿਰ ਬਜਾਰ ਸੁਣ ਲੋ
ਚੱਲੇ ਵਿਛੜ ਜਦ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੰਗਤਾਂ ਤੋਂ ਸਿੰਘ ਹੋਣਲਗੇ ਭੁਬਾਂ ਮਾਰ ਸੁਣ ਲੋ
ਖੜ੍ਹਕੇ ਫੇਰ ਧੀਰਜ ਦਿਤੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖੀ ਫੇਰ ਸੰਗਤ ਜਾਂਦੀ ਵਾਰ ਸੁਣ ਲੋ
ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਆਕੇ ਫੇਰ ਮਿਲੂ ਬੈਠੂ ਕੀਤਾ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਇਕ੍ਕਾਰ ਸੁਣ ਲੋ
ਜਦ ਦੇਗਏਆਏਨਹੀਅੰਜ ਤੋੜੀਸੰਗਤ ਦਿਤੀ ਕਿਉ ਗੁਰਾਂ ਵਿਸਾਰ ਸੁਣ ਲੋ
ਪਹਿਚੇ ਜਦੋਂ ਲੁਦੇਹਾਣੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬੇ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਬਾਰਾਂ ਮੂਬੇਦਾਰ ਸੁਣ ਲੋ
ਓਸੇ ਵਕਤ ਬਿਠਾਲਕੇ ਰੇਲ ਅੰਦਰ ਕੀਤੇ ਮੁਲਕ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਪਾਰ ਸੁਣ ਲੋ
ਕਿਲੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਯਾਗ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਗੋਰਮੈਂਟ ਨੇ ਦੀਏ ਉਤਾਰ ਸੁਣ ਲੋ

ਯੂ.ਪੀ. ਦੇ ਗੁਰਨਰ ਪ ਸੇਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਪੁਛਣਾ

ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਲਿਆਏ ਪ੍ਰਯਾਗ ਸਾਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਅਸਾਂ ਦਾ ਓਹ ਕਸੂਰ ਦਸੋ
ਜਿਲਾਵਤਨ ਕਰਕੇ ਸਣੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਸਾਨੂੰ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂ ਦੇਸ ਤੋਂ ਦੂਰ ਦਸੋ
ਬਿਨਾਂ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਪਕੜਿਆ ਕਿਉਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰੀ ਸੋ ਭਰੀ ਜ਼ਰੂਰ ਦਸੋ
ਦੇਸ ਅਸਾਂ ਦਾ ਤੁਸੀਂ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਕੁਛ ਸੋਚ ਕੇ ਨਾਲ ਸ਼ਰੂਰ ਦਸੋ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੰਤਾਂ ਮਹੰਤਾਂ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਡੋਰੇਦਾਰਾਂ ਸਰਦਾਰਾਂ ਰਈਸਾਂ ਰਾਜਿਆਂ
ਨੇ ਗੋਰਮਿੰਟ ਨੂੰ ਲਿਖਣਾ

ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਮਹਾਰਾਜ ਜੇ ਛੱਡ ਦਿਤੇ ਗਦਰ ਦੇਸ ਅੰਦਰ ਤੁਫ਼ਚਾਰ ਹੋਊ
ਮਤਲਬ ਅਸਲ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਕਰਨਾ ਜੇਗ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਲ ਸੁਕਾਰ ਹੋਊ
ਗੋਰਮਿੰਟ ਨੂੰ ਛੱਡ ਪੰਜਾਬ ਸਾਰਾ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਤਾਬੇਦਾਰ ਹੋਊ
ਗੋਰਮਿੰਟ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਵੱਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੁਲ ਸੰਸਾਰ ਹੋਊ

ਜਦੋਸ ਵਕਤ ਭੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਦੇਖ ਜਾਹਰੀ ਕਰਾਮਾਤ ਦਿਖਾਈ ਥੀ ਜੋ ਅਸੀਂ ਦੂਜੇ
ਐਡੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਦਸਾਂਗੇ ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜੇ ਰਈਸਾਂ ਦੇ ਮਰਾਸਲੇ ਆਏ ਹੋਏ ਯੂ. ਪੀ. ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜ ਨੂੰ
ਦਿਖਾਏ ਅਤੇ ਸਤਿਗੁਰ ਰੰਗੂਨ ਭੇਜ ਦੇਣੇ

ਆਏ ਖਤ ਮਰਾਸਲੇ ਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜ ਨੂੰ ਕੁਲ ਸੁਣਾਇ ਦਿਤੇ
ਦਸਖਤ ਕਰੇ ਹੋਏ ਵਡੇ ਵਡਿਆਂ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜ ਨੂੰ ਅਸਲ ਦਖਾਇ ਦਿਤੇ
ਉਸੀ ਰੋਜ ਬਿਠਾਲ ਸਪੈਸ਼ਲਾਂ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰ ਸਾਗਰੋਂ ਪਾਰ ਪੁਚਾਇ ਦਿਤੇ
ਦਿਤੇ ਭੇਜ ਰੰਗੂਨ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਛੱਡ ਛੁਡਾਇ ਦਿਤੇ
ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਗਿਆਂ ਪਿਛੋਂ ਭੈਣੀ ਸਹਿਬ ਦੀ ਹਾਲਤ

ਸਤਿਗੁਰ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਦੇਸ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿਤੇ ਗੋਰਮਿੰਟ ਜੀ ਨੇ ਪਿਛੋਂ ਆਇ ਜਾਣੇ
ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਨਗਰ ਸਮਝ ਬਾਗੀਆਂ ਦਾਢਾਹਿ ਦੇਣ ਦੀ ਕੀਤੀ ਸਲਾਹਿ ਜਾਣੇ
ਕਿਲਾਸ਼ਿਕਨ ਤੋਪਾਂਗੋਲੇ ਠੋਸ ਜਿਨਕੇਜੜੀਆਂ ਪਿੰਡ ਘੁਆੜੇ ਮੇਂ ਜਾਇ ਜਾਣੇ
ਬਾਰਾਂ ਇੰਚ ਦਹਨੇ ਦੇ ਤੋਪਖਾਨੇ ਤਖਤੀਂ ਚਾੜ੍ਹਕੇ ਦੀਏ ਬਿੜਾਇ ਜਾਣੇ
ਪੈਹਲਾਂ ਗਏ ਅਫਸਰ ਦੇਖਣ ਘੋੜਿਆਂ ਤੇ ਦੇਖੇ ਕੁਲ ਮਕਾਨ ਬਣਾਇ ਜਾਣੇ
ਸਸਤ੍ਰਇਕਭੀਨਾਂ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿਸੇ ਪਾਸੋਂ ਗਲਤ ਨਿਕਲੀ ਕੁਲ ਅਫਵਾਇ ਜਾਣੇ
ਸਿੰਘ ਭਜਨ ਬਾਣੀ ਕਰਦੇ ਕੁਲ ਦੇਖੇ ਕੁਸ਼ਕ ਰਹੇ ਥੇ ਦੋਗ ਬਣਾਇ ਜਾਣੇ
ਸੁਣਿਯੈ ਫੌਜੀ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਤੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਦਿਤੀ ਦੇਗ ਕੜਾਹ ਲੁਟਾਇ ਜਾਣੇ
ਐਣ ਜਾਣ ਬਾਬਤ ਸਖਤੀ ਬਹੁਤ ਕੀਤੀ ਚੈ ਕੀ ਪੁਲਸ ਦੀ ਗਏ ਬਣਾਇ ਜਾਣੇ
ਵਾਪਸ ਚਲੇ ਗਏ ਫੇਰ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਤੋਪਾਂ ਲੈਗਏ ਸਾਬ ਰੁੜਾਇ ਜਾਣੇ

ਗੋਰਮਿੰਟ ਦੀਆਂ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਪਰ ਪਾਬੰਦੀਆਂ

† ਕੂਕਾ ਪਿੰਡ ਦਾ ਪਿੰਡ ਹੀ ਰਹੇ ਅਪਣੇ ਪਿੰਡੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਓਂ ਭੀ ਕੂਕਾ ਆਵੇ ਨਾਂਹੀ
ਬਿਨਾ ਖਬਰ ਦਿਤੀ ਵਰਨੀ ਬਾਣੀਆਂ ਦਾ ਕੂਕਾ ਪਾਠ ਯਾਂ ਭੋਗ ਪਵਾਵੇ ਨਾਂਹੀ
ਚੋਂ ਕੀਦਾਰ ਨੰਬਦਾਰ ਤਾੜ ਦਿਤੇ ਕੂਕਾ ਦੂਰ ਨੇੜੇ ਆਵੇ ਜਾਵੇ ਨਾਂਹੀ
ਬਿਨਾ ਰਬਟ ਦਿਤੀ ਬਾੜੋਂ ਸਿੰਘ ਕੂਕਾ ਕਠੇ ਪੰਜ ਭੀ ਸਿੰਘ ਕਹਾਵੇ ਨਾਂਹੀ
ਲਗਦੀ ਵਾਹ ਤਾੜੇ ਏਥੋਂ ਤਕ ਲੋਕੀਂ ਕੂਕੇ ਨਾਮ ਦਾ ਸਿੰਘ ਕਹਾਵੇ ਨਾਂਹੀ
ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਕੂਕਾ ਕੰਨ ਭੀ ਕਿਤੇ ਹਲਾਵੇ ਨਾਂਹੀ

† ਇਸ ਵਕਤ ਦੇ ਨਜ਼ਾਰੇ ਨੂੰ ਇਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਲਿਖਾਰੀ ਇਉਂ ਲਿਖਦਾ ਹੈ "ਸਭ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ੨ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ
ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕੋਈ ਕੂਕਾ ਬਿਨਾਂ ਆਗੂਆਂ ਪਿੰਡੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਈ ਸਥਾਨਾਂ ਪਰ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਨੂੰ
ਰਾਤੀਂ ਅਵਾਜ਼ ਦਿਤਿਆਂ ਬੇਛਨਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਮਸ਼ਾਨ ਭੂਮੀ ਜਾਂਦਿਆਂ ਨੂੰ ਭੀ ਠਾਨੇ ਤੇ ਜੇਹਲ ਦੇ ਕਈ ਵਾਰ
ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਪਏ"।
ਮਾਸਟਰ ਹਰੀਸ਼ ਚੰਦ ਜੀ ਵਿਦਵਾਨਗੀ ਬਨ ਨੰ ੧੯੮੮

ਨਾਮਧਾਰੀ ਪੰਥ ਦਾ ਘਾਟਾ ਗੋਰਮਿੰਟ ਦੀ ਅਤਯੰਤ ਸਖਤੀ

ਸਖਤੀ ਬਹੁਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਰੀਭਾਰੀ ਕੂਕੇ* ਬਾਰੀ ਦਾ ਸਾਰੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ।
ਪਿੰਡ ੨ ਫਿਰਕੇ ਕੂਕੇ ਫੜੇ ਬਹੁਤੇ ਬੇ ਕਸੂਤਾਂ ਨੂੰ ਭੀ ਖਿਚੇ ਤਨ ਕੀਤਾ।
ਝੋਲੀ ਚੁਕ ਖੁਸ਼ਾਮਦੀ ਮੁਖਬਰਾਂ ਨੇ ਕੂਕੇ ਪੰਥ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੈਰਾਨ ਕੀਤਾ।
ਮੁਕਰ ਗਏ ਬਹੁਤੇ ਕੂਕੇ ਨਾਮ ਤੇ ਹੀ ਤੰਗ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਜਦੋਂ ਆਨ ਕੀਤਾ।
ਏਸ ਤ੍ਰਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਾਲ ਸਖਤੀ ਕੂਕੇ ਪੰਥ ਦਾ ਬਹੁਤ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤਾ।
ਲਿਖ ਹਾਲ ਮੈਂ ਓਹ ਏਥੇ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕੋਲਮੇਰੇ ਬਾਬੇਬਿਆਨ ਕੀਤਾ।
ਖੋਰੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਕੁਦਰਤ ਖੇਲਅਪਨੀ ਕੂਕੇਪੰਥ ਦਾ ਬਾ ਇਮਤਹਾਨ ਕੀਤਾ।
ਲਾਖੋਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸੈਆਂ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਕੂਕਾ ਹੋਵਣਾ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਤਲਾਸ਼ ਕਰਨਾ ਤੇ ਮਿਲਨਾ।

ਕਿਥੇ ਹੈਨ ਸਤਿਗੁਰ ਏਸ ਬਾਤ ਦਾ ਭੀ ਪਤਾਲਗਿਆ ਨਾਂ ਕਈ ਸਾਲ ਵੀਰੋ
ਸਿਦਕੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਤਲਾਸ਼ ਕਰਕੇ ਪਤਾ ਆਖਰੀਲਿਆ ਨਿਕਾਲ ਵੀਰੋ
ਖੁਫੀਆ ਤੌਰ ਤੇ ਰੂਪ ਬਦਲਾਇਕਰਕੇ ਭਾਰੀ ਦੇਹਾਂ ਤੇ ਕਸਟ ਉਠਾਲ ਵੀਰੋ
ਮਿਲੇ ਜਾਇ ਰੰਗੂਨ ਮੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਪਿਤਾ ਵਰਗੇ ਗੁਰੂ ਲਾਲ ਵੀਰੋ
ਚਿਠੀ ਲਿਆਇਦਿਤੀਦਸਤੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂਦੀਨਾਲੇਕਿਹਾਆਕੇਸਾਰਾਹਾਲ ਵੀਰੋ
ਖੁਫੀਆ ਤੌਰ ਤੇ ਗਏ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇਹਾਂ ਉਤੇ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਝਾਲ ਵੀਰੋ
ਬਹੁਤ ਨਹੀਂ ਪਾਬੰਦੀ ਸੀਓਸ ਵੇਲੇ ਪਹਿਲਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੀ ਦੇਖ ਭਾਲ ਵੀਰੋ
ਮਿਲਦੇ ਰਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਸੰਗਤ ਸਾਰੀ ਨੂੰ ਜਫੀਆਂਡਾਲ ਵੀਰੋ

ਗੋਰਮਿੰਟ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜਗ੍ਹਾ ਬਦਲ ਦੇਣਾ ਸੰਗਤ ਨੇ ਫਿਰ ਤਲਾਸ਼ ਕਰ ਲੈਣੇ
ਸੰਗਤ ਬਹੁਤ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਾਣ ਲੱਗੀ ਗੋਰਮਿੰਟ ਨੇ ਦੀਆ ਧਿਆਨ ਸਾਰਾ
ਮਨੋਂ ਤਨੋਂ ਧਨੋਂ ਲਾਕੇਸਤਿਗੁਰਾਂ ਤੋਂ ਪੰਥ ਤਿਆਰ ਥਾ ਦੇਣ ਨੂੰ ਜਾਨ ਸਾਰਾ
ਮਰਗੋਈ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿਤਾ। ਖੁਲ੍ਹੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਕੀਆ ਐਲਾਨ ਸਾਰਾ
ਓਥੇ ਰਹਿਣ ਦਾਕੁਲਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਸਿੰਘਾਂਕੱਢਲਿਆ ਪਤਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਰਾ

*ਓਸ ਵਕਤ ਦੇ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਅਖਬਾਰ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ “ਕੂਕਾ ਆਉਟ ਬ੍ਰੇਕ”
ਦੀ ਸੁਰਖੀ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸੀ ਲੰਡਨ ਦੀਆ ਲਾਇਬਰੇਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰੀਕਾਰਡ
ਬਹੁਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੀ ਨਹੀਂ ਅਸੀਂ ਆਪਨੀ
ਤਵਾਰੀਖ ਕਿਸਤਾਂ ਜਾਣੀਏ। ਕਈ ਜਗਾ ‘ਕੂਕਾ ਰਬੋਲੀਅਨ’ ਦੀ ਸੁਰਖੀ ਹੇਠ ਮਜਮੂਨ ਹੈ।

੧੯੩੪ ਬਿ: ਵਿਚ ਸੰਗਤ ਦੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਅਗੇ ਅਰਜ

ਨਾਮਧਾਰੀਆ ਪੰਥ ਦੀ ਕਲਾ ਚੜ੍ਹਦੀ ਬਿਨਾਂਆਪ ਤੋਂ ਅਟਕ ਅਟਕਾਇ ਗਈ
ਪੰਥ ਰੂਪ ਖੇਤੀ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਦੀ ਬੋਝੇ ਦਟਨਾਂ ਝਾੜ ਮੁਰਝਾਇ ਗਈ
ਹਰੀ ਭਰੀ ਬਾੜੀ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਦੀ ਬੋਝੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਬਿਨਾਂ ਕੁਮਲਾਇ ਗਈ
ਕਰਦੇ ਸਿੰਘ ਵਿਰਲਾਪਹਰਨਾਂ ਮਵਰਗੇ ਉਦਾਸੀ ਦੇਸ ਸਾਰੇਉਤੇ ਛਾਇ ਗਈ
ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਰੀ

ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਬਖਸ਼ ਕੇ ਪੰਥ ਨੂੰ ਬਾਂਹ ਫੜੋਣੀ

ਬਰਜਗੁਰੂ ਪਿਆਰੇ ਸੰਤ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਆਕੇ ਦੇਵਾਂਗੇ ਦੇਸ ਦੀਦਾਰ ਥੋਨੇ
ਨਿਸਚਾ ਧਾਰਕੇ ਸਬਰ ਸੰਤੋਖ ਕਰਕੇ ਕਰਨਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਏ ਇੰਤਜਾਰ ਥੋਨੇ
ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਨੂੰ ਮੇਰਾ ਸਰੂਪ ਸਮਝੋ ਮੈਨੇ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਦੀਆ ਮੰਭਾਰ ਥੋਨੇ
ਬਖਸ਼ਨਭਜਨ ਭਗਤੀਸ਼ਕਤੀ ਤੁਸਾਂਤਾਂਈ ਨਾਮਦਾਨ ਦਾ ਕਰਨ ਪ੍ਰਚਾਰ ਥੋਨੇ
*ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖਾਸ ਸਰੂਪਸਾਡਾ ਚਾਹੀਏ ਮੰਨਣਾਂ ਹੈ ਨਿਸਚਾ ਧਾਰ ਥੋਨੇ
ਹੋਗਿਆ ਰੱਬ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾਂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਬਖਸ਼ੂ ਫਲ ਚਾਰ ਥੋਨੇ
ਨਾਮਧਾਰੀ ਪੰਥ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ
ਗੁਰੂ ਮੰਨਣਾਂ

ਨਾਮਧਾਰੀਆ ਪੰਥ ਦੇ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਸਿੰਘਾਂ ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾਇ ਦਿਤਾ
ਹਰੀਸਿੰਘਜੀ ਦਾ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘਨੇ ਹੱਥ ਸੰਗਤਾਂ ਤਾਂਈ ਫੜਾਇ ਦਿਤਾ
ਸਾਰੇ ਦੇਸ ਦੇ ਵਿਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਰਕੇ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਆ ਸੀਸ ਝੁਕਾਇ ਦਿਤਾ
ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਮਹਾਰਾਜ ਹਰਨਾਮਸਿੰਘ ਮੰਰਤਸਾਰੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਮਨਾਇ ਦਿਤਾ

ਸਤਿਗੁਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਪੰਥ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣਾ ਤੇ ਸਵਾ ਲੱਖ ਪਾਠ ਕਰਕੇ
ਧਰਮ ਦੀ ਧੁਜਾ ਝੁਲੋਣੀ

ਸਾਰੀਸੰਗਤਾਂ ਸਣੇਮਹਾਰਾਜ ਦੂਲੇ ਤੜਕੇ ਪਹਿਰ ਦੇ ਉਠ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਦੇ
ਦਿਨ ਭਰ ਧਰਮਉਪਦੇਸ਼ਦਿੜਾਇਕਰਕੇ ਸਾਰੀਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਮੇਹਰਵਾਨ ਕਰਦੇ
ਕੀਰਤਨਸਬਦਬਾਣੀਗਾਕੇਸਤਿਗੁਰਾਂਦੀ ਦੇਨੋਂਵਕਤਮਹਾਰਾਜਦੀਵਾਨ ਕਰਦੇ
ਸਵਾ ਲੱਖ ਪਾਏ ਭੋਗ ਪਾਠ ਗਿਣਕੇ ਹੋਮ ਹਵਨ ਦੀ ਰਸਮ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦੇ

*ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਨਾਮ ਬੁੱਧ ਸਿੰਘ ਥਾ ਗੁਰਿਆਈ ਦੇਕੇ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਰਖਿਆ
ਏਹੀ ਪਛਾਣ ਗੁਰਿਆਈ ਦੀ ਹੈ।

ਸਵਾ ਲੱਖ ਹੀ ਪਾਠ ਅਖੰਡ ਪਾਕੇ ਧੁਸਾ ਧਰਮ ਦੀ ਖੜ੍ਹੀ ਜਹਾਨ ਕਰਦੇ
ਲੰਗਰ ਚੱਲਦੇ ਪਏ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਦਿਨਰਾਤ ਹੀ ਭਗਤ ਭਗਵਾਨ ਕਰਦੇ

ਨਾਮਧਾਰੀ ਪੰਥ ਦੀ ਵਾੜੀ ਹਰੀ ਭਰੀ ਕਰਨੀ

ਸੁਕੀ ਹੋਈ ਖੇਤੀ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮੁੜਕੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਹਰੀ ਕਚੂਰ ਕੀਤੀ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਪਾਣੀ ਦੇਕੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਵਾੜੀ ਪੰਥ ਦੀ ਹਰੀ ਅੰਗੂਰ ਕੀਤੀ
ਖਿੰਡੀ ਖੁੰਡੀ ਤਾਕਤ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਬ੍ਰਕਤਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਕੀਤੀ
ਜਥੇ ਖੰਦੀ ਮੁੜ ਕਰੀ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਛੁੱਟ ਕੌਮ ਵਿਚੋ ਪਾਪਣ ਦੂਰ ਕੀਤੀ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਬਗੁਲੀ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਦਰਬਾਰ

ਸਾਡੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਅਰਜ ਮਨਜੂਰ ਕਰਕੇ ਬਗੁਲੀ ਪਿੰਡ ਜਾਲਾਏ ਦਰਬਾਰ ਸੋਹਣੇ
ਨਾਮ ਦਾਨ ਭਗਤੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਖਸ਼ ਕਰਕੇ ਗੁਨਾਗਾਰ ਬੰਦੇ ਦਿਤੇ ਤਾਰ ਸੋਹਣੇ
ਸਾਡੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਦੇਖਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਚਾ ਦਿਤੇ ਫੇਰ ਦਰਸ਼ਨ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਸੋਹਣੇ
ਉਤੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਬਹੁਤ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਖੁਸ਼ੀਰਹੇ ਸਤਿਗੁਰਮੇਹਰਧਾਰ ਸੋਹਣੇ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰਨਾ

ਭਲੇ ਬਹੁਤ ਕੀਤੇ ਸਚੇ ਸਾਹਬਾਂ ਨੇ ਚਾਰੇ ਤਰਫ ਫਿਰਕੇ ਏਸ ਦੇਸ ਬਹੁਤੇ
ਦਿਤੇ ਤਾਰ ਪਾਪੀ ਗੁਨਾਗਾਰ ਬੰਦੇ ਸੰਤ ਖਾਲਸੇ ਕਰੇ ਮਲੇਸ਼ ਬਹੁਤੇ
ਬੜੇ ੨ ਜ਼ਾਲਮ ਸ਼ਕਤ ਨਾਲ ਅਪਨੀ ਰਾਖਸ਼ ਬੁਧੀਓਂ ਕਰੇ ਦ੍ਰਵੇਸ਼ ਬਹੁਤੇ
ਪੁਸਤਕ ਵਧੂਗਾ ਬਹੁਤ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਜੇਕਰ ਹਾਲ ਮੈ ਕਰਾਂ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਬਹੁਤ

੧੯੫੬ ਦੇ ਮਹਾਂ ਕਾਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ

ਜਿਵੇਂ ਪਿਆ ਛਪਿਸੇ ਮੈਂ ਕਾਲ ਭਾਰਾ ਕਿਵੇਂ ਲਿਖਾਂ ਉਸਦੇ ਸਮਾਚਾਰ ਸਾਰੇ
ਬੂੰਦ ਬਾਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਬਰਸੀ ਹੋਇਆ ਆਨ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰਤਾਰ ਸਾਰੇ
ਜੰਗਲ ਸੁਕ ਗਏ ਖੁਸ਼ਕ ਪਹਾੜ ਹੋਕੇ ਚਸ਼ਮੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਗਈ ਨਿਘਾਰ ਸਾਰੇ
ਟੋਭੇ ਜੋਹੜ ਨਾਲੇ ਖਾਲੇ ਖੁਸ਼ਕ ਹੋ ਗਏ ਬਿਨਾਂ ਪਾਣੀਓਂ ਲੋਕ ਲਾਚਾਰ ਸਾਰੇ
ਜਾਨਵਰ ਪਿਆਸੇ ਮਰਗਏ ਜੰਗਲਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਪਾਣੀ ਹੋਵੇਤਰਫ ਚਾਰ ਸਾਰੇ
ਸੁੱਕ ਗਏ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਨੀਰ ਚਲਦੇ ਪਾਣੀ ਖੂਹਾਂ ਦੇ ਹੋਤੇ ਉਤਾਰ ਸਾਰੇ
ਭਾਰੀ ਕਾਲ ਦਾ ਵਰਤਿਆ ਤ੍ਰਾਸ ਆਕੇ ਭੁਖੇ ਲੋਕ ਕਰਦੇ ਹਾਹਾ ਕਾਰ ਸਾਰੇ
ਹਿੰਮਤ ਤਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਬੜੀ ਕੀਤੀ ਮਰ ਮਿਟੇ ਲੋਕੀਂ ਕਾਸ਼ਤ ਕਾਰ ਸਾਰੇ
ਦਿਨ ਤੇ ਰਾਤ ਚਰਸੇ ਰਹੇ ਜੱਟ ਵਹੁੰਦੇ ਖੂਹੇ ਕੁੰਲਜੁ ਦਿਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਸਾਰੇ

ਸੁਬੇਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖਾਲਸੇ ਨੇ ਪੈਦਾ ਅੰਨ ਕੀਤੇ ਬੇ-ਸੁਮਾਰ ਸਾਰੇ
ਪੈਦਾ ਅੰਨ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਹੋਣ ਲੋਕ ਖਾ ਸੁਕ੍ਹ ਗੁਜ਼ਾਰ ਸਾਰੇ
ਕਾਇਮ ਰਿਹਾ ਪੰਜਾਬ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਹੋਰ ਹਿੱਲ ਗਏ ਦੇਸ਼ ਸੰਸਾਰ ਸਾਰੇ

ਬਾਗੜ ਦੇਸ ਦਾ ਉਜੜਨਾ

ਮੁਲਕ ਉਜੜ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਚਲੇ ਆਏ ਬਾਗੜ ਦੇਸ ਯਾਨੇ ਬੀਕਾਨੇਰ ਸਮਝੇ
ਬਾਂਗਰ ਬਲੀ ਲਾਕਾ ਮੁਲਕ ਸਿੰਧ ਤੋੜੀ ਦੇਸ ਉਜੜ ਉਠਾ ਇਕੋਵੇਰ ਸਮਝੇ
ਭਾਰੀ ਕਾਲਦੇ ਸਮੇਂ ਦਾਓਸ ਮੌਕੇ ਦੁਨੀਆਂਵਿਚ ਪੈਗਿਆ ਘੁਮਣ ਘੇਰ ਸਮਝੇ
ਬਾਗੜ ਉਤਰਿਆ ਆਨ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਚਾਰ ਚੁਫੇਰ ਸਮਝੇ

ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਤੇ ਲਾਂਗੀਆਂ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਸਤਿਗੁਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਅਗੇ ਅਰਥ

ਹਥ ਜੋੜ ਸੰਗਤ ਸਾਰੀ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ ਦੁਨੀਆਂ ਆਣ ਬੈਠੀ ਬੇਸੁਮਾਰ ਸਤਿਗੁਰ
ਦਿਨ ਤੇ ਰਾਤ ਲੰਗੂ ਚਲ ਰਿਹਾ ਭਾਰਾ ਲਾ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਸਤਿਗੁਰ
ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਦੇਸੀ ਤੇ ਬਿਦੇਸੀ ਰੋਜ਼ਮ ਦਾਰੀ ਦੇ ਦਸ ਰੁ ਹਜ਼ਾਰ ਸਤਿਗੁਰ
ਮੁਕ ਗਏ ਕੋਠੇ ਭਰੇ ਦਾਣਿਆਂ ਦੇ ਹੁਣ ਚਲੂਗਾ ਕਿਵੇਂ ਭੰਡਾਰ ਸਤਿਗੁਰ
ਦੁਨੀਆਂ ਚਲੀ ਔਂਦੀ ਦੂਰ ਦੂਰ ਦੇਸੋਂ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਵੰਨੀ ਧਾਵਾਧਾਰ ਸਤਿਗੁਰ
ਬਾਹਰ ਆਖੀਏਕੀ ਭੁਖੇ ਮਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਝਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹਾਕਾਰ ਸਤਿਗੁਰ
ਏਸਤ੍ਰਾਂ ਜੇਕਰ ਲੰਗੂ ਰਹੇ ਚਲਦਾ ਕੂੜਾਂ ਮਣਾ ਦੀ ਹਈ ਦਰਕਾਰ ਸਤਿਗੁਰ
ਰਸਤਾਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਮੁਕ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਖਲਕਤ ਪਈ ਬੈਠੀ ਤਰਫ ਚਾਰ ਸਤਿਗੁਰ

ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਵਕ ਬਚਨ

ਦਿਨ ਅੱਜ ਦਾ ਕਿਵੇਂ ਲੰਘਾਇ ਦੇਵੇ ਕਰ ਲਯੋ ਖਿਚੜੀ ਚੌਲ ਦਾਲ ਸਿੰਘੇ
ਕੱਲ ਸਤਿਗੁਰੁ ਆਪ ਉਪਾ ਕਰਦਉ ਰਖੂ ਲੱਜਯਾ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਸਿੰਘੇ
ਦਿਨ ਰਾਤ ਤੁਹਾਡਾ ਲੰਗੂ ਰਹੂ ਚਲਦਾ ਸਚੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਲ ਸਿੰਘੇ
ਠਾਰਾਂ ਸਿਧੀਆਂ ਥੋਨੂੰ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਬਖਸ਼ ਦੇਵੇਗਾ ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਸਿੰਘੇ

ਸਤਿਗੁਰੁ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਜਾਹਰੀ ਕਰਾਮਾਤ

ਕੋਠੇ ਪਏ ਜੇਹੜੇ ਖਾਲੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਥੇ, ਸੁਝਾ ਦਾਣਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੋਏ
ਛੱਤਾਂ ਤਕ ਕੋਠੇ ਭਰੇ ਪਏ ਸਾਰੇ, ਵੇਖ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਫਿਕਰ ਦੂਰ ਹੋਏ
ਨੋ ਨਿਧਾਂ ਠਾਰਾਂ ਸਿਧਾਂ ਪਹੁੰਚ ਗਈਆਂ, ਖਾਸਨ ਖਾਸ ਜਦ ਹੁਕਮ ਹਜ਼ੂਰ ਹੋਏ
ਅਖੀਂ ਦੇਖਦੀਂ ਮੇਰੀ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ, ਕਰਾਮਾਤਾਂ ਦੇ ਜੋਹਰ ਜਰੂਰ ਹੋਏ

ਵਾਕ ਕਵੀਸ਼ਰ

ਉਨ੍ਹੀਂ ਦਿਨੀਂ ਮੈ ਕਾ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਰਹਿੰਦਾ ਉਨੀ ਸੋ ਛਪੰਜੇ ਦਾ ਸਾਲ ਸੀਗਾ
ਖਾਲੀ ਕੋਠਿਆਂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਭਰਨ ਬਾਬਤ ਕੀਤਾ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਬਹੁਤ ਕਮਾਲ ਸੀਗਾ
ਲੰਗੂ ਚਲਦੇ ਦਾ ਨਾਲੇ ਬਰਤਦੇ ਦਾ ਅਖੀਂ ਦੇਖਿਆ ਮੈਂ ਸਾਰਾ ਹਾਲ ਸੀਗਾ
ਸ਼ਕਤਾਂ ਬਰਕਤਾਂ ਨਾਲ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਜਿਤ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਲਿਆ ਕਾਲ ਸੀਗਾ

ਕਵੀਸ਼ਰ ਦੇ ਅਖੀਂ ਡਿਠੇ ਹਾਲ

ਤਵੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਲੱਮੀ ਅਤੇ ਚੌੜੀ ਤਪਦੀ ਮੈ ਰੈਂਹਦੀ ਆਠੋ ਜਾਮ ਦੇਖੀ
ਅਠਾਂ ਖਣਾਂ ਦੀ ਕੋਠੜੀ ਕੋਲ ਬੂਹੇ, ਭਰੀ ਰੋਟੀਆਂ ਦੀ ਸੁਭਾ ਸ਼ਾਮ ਦੇਖੀ
ਪੰਜ ਸੱਤ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਮੈਂ ਨੇ, ਰੋਜ ਦੋਜ ਹੁੰਦੀ ਭੈਣੀ ਗ੍ਰਾਮ ਦੇਖੀ
ਚਾਰੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਤਰਫ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ, ਰੋਟੀ ਖਾਣ ਵਾਲੀ ਪਬਲਕ ਆਮ ਦੇਖੀ

ਅਤੁਟ ਭੰਡਾਰ ਕਵੀਸ਼ਰ

ਬਸ ਫੇਰ ਨਾਂ ਕੋਈ ਸ਼ਕੈਤ ਹੋਈ, ਭਰੇ ਰਹੇ ਸੀ ਆਰ ਬਖਾਰ ਸਾਰੇ
ਜਿਧਰਨਿਗ੍ਰਾ ਮਾਰਨ ਵੱਲ ਕੋਠਿਆਂ ਦੇ, ਭਰੇ ਗੱਲਿਆਂ ਨਾਲ ਭੰਡਾਰ ਸਾਰੇ
ਉਣੇ ਨਹੀਂ ਕੋਠੇ ਫੇਰ ਮੂਲ ਹੋਏ, ਕੱਢਦੇ ਰਹੇ ਦਾਣੇ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਸਾਰੇ
ਸਚੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸੰਤ ਖਾਲਸੇ ਦੇ, ਲੰਗੂ ਰਹੇ ਚਲਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਸਾਰੇ
ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਬਾਰਸ਼ ਹੋਈ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ, ਬਸੇ ਉਜੜੇ ਲੋਕ ਸੰਸਾਰ ਸਾਰੇ
ਕਾਲ ਜਿਤਿਆ ਗਿਆ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ, ਲੋਕ ਪਏ ਕਰਦੇ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਸਾਰੇ
ਮਹਾਰਾਜ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਗੋਰ ਮਿੰਟ ਪਾਸੋਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਪਤਾ ਪੁਛਣਾ
ਲਾਟ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਨੇ ਭੇਜਿਆ ਪੁਛਣੇ ਨੂੰ ਸਿੰਘ ਦਾਨ ਵੀਰੋ
ਕਿੱਥੇ ਹੈਨ ਸਤਿਗੁਰਾਨ ਨੂੰ ਪਤਾ ਦਸੋ ਪੁਛ ਗਿਛ ਕੀਤੀ ਨਾਲ ਧਿਆਨ ਵੀਰੋ
ਗੁਜਰ ਗਏ ਲੀਡਰ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕੀਤਾ ਇਕ ਸਰਕਾਰ ਐਲਾਨ ਵੀਰੋ
ਠਾਰਾਂ ਸੋ ਪਚਾਸੀਏ ਵਿਚ ਦੱਸੇ ਹੋਏ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਪਰਾਨ ਵੀਰੋ
ਗੋਰਮਿੰਟ ਦੇ ਏਸ ਐਲਾਨ ਪਿਛੋਂ ਮਿਲੇ ਸਿੰਘ ਜਾ ਕਈ ਬਲਵਾਨ ਵੀਰੋ
ਆਲਮ ਸਿੰਘ ਸ੍ਰਦਾਰ ਜੀ ਐਸ. ਡੀ. ਓ. ਦਸਦੇ ਆਪਣੀ ਨਾਲਜਬਾਨ ਵੀਰੋ
ਸਾਨੂੰ ਮਿਲੇ ਸਨ ਠਾਰਾਂ ਸੋ ਵਿਚ ਨੱਬੇ ਮੇਲ ਮੀਨ ਦੇ ਖਾਸ ਮਕਾਨ ਵੀਰੋ
ਗੁਜਰ ਜਾਣ ਦਾ ਮੰਨੀਏਸੱਚ ਕਿਕਣਗੋਰਮਿੰਟ ਦੇ ਪ੍ਰੈਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਵੀਰੋ
ਪੁਸਤਕਲੱਜਮਾਲਾਗੜਵਾਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਦਿਤਾਨਹੀਂ ਸਰਕਾਰਨੇ ਲਿਆਨ ਵੀਰੋ

ਸਾਨੂੰ ਦਸਿਆ ਨਹੀਂ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾਂ ਗੁਰਗਿਰੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵੀਰੋ
੧੯੬੨ ਮਾਹ ਜੇਠ ਵਿੱਚ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ
ਸ਼ਕਤੀ ਸੰਭਾਲਣੀ

ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਮਹਾਰਾਜ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦੁਲੇ ਨੇੜੇ ਆਪਣਾ ਸਮਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ
ਪਾਸ ਸੱਦ ਮਹਾਰਾਜ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜਾਨਸ਼ੀਨ ਅਪਨੇ ਗਈ ਦਾਰ ਕਰਕੇ
ਸ਼ਕਤੀ ਬਖਸ਼ ਦਿੱਤੀ ਬਖਸ਼ੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਆਮ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰ ਕਰਕੇ
ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਏ ਦਿੱਤਾ ਪੁਤ੍ਰ ਆਪਣੇ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤਦਾਰ ਕਰਕੇ
ਸਾਡੀ ਜਗ੍ਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਹੈ ਉੱਚੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕਿਹਾ ਪੁਕਾਰ ਕਰਕੇ
ਮੰਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਥ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾਂ ਸਾਡੀ ਜਗ੍ਹਾ ਉਤੇ ਨਿਸਚਾ ਧਾਰ ਕਰਕੇ
ਜੇਠ ਵਦੀ ਦਸਮੀ ੧੯੬੨ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਭਾਣੇ ਅਨਸਾਰ ਪ੍ਰਭੋਕ
ਹਵਨ ਕਰਨਾ

ਕੁਝਕ ਹੋਏ ਬਾਮਿਰ ਜਦ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬੇ ਸਿੰਘਾਂ ਵੈਦ ਹਕੀਮ ਬੁਲਾਇ ਦਿੱਤੇ
ਸਚੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਆਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਵੈਦ ਹਕੀਮ ਹਟਾਇ ਦਿੱਤੇ
ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮੇਣ ਦੇ ਹਾਲ ਸਾਰੇ ਹਫ਼ਤਾ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਗੁਰਾਂ ਬਤਾਇ ਦਿੱਤੇ
ਫਤਹ ਕੌਰ ਨੂੰ ਤੇ ਜੀਉਣ ਕੌਰਜੀ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਗੁਰਾਂ ਸਮਝਾਇ ਦਿੱਤੇ
ਤਿੰਨੇ ਪਾਸ ਬਠਾਲ ਕੇ ਸਾਹਿਬ ਜਾਦੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਦੇ ਬਚਨ ਸੁਣਾਇ ਦਿੱਤੇ
ਭਜਨ ਕਰਦਿਆਂ ਗੁਰਾਂ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾਂ ਵਿਚ ਜੋਤ ਦੇ ਜੋਤ ਸਮਾਇ ਦਿੱਤੇ
ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਉਪਕਾਰ

ਸੰਮਤ ਉਨੀਂ ਸੈਚੋਤੀ ਤੇਬਾਹਟ ਤੇੜੀ ਸਚੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਠਾਈ ਸਾਲ ਜਾਣੇ
ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਦੀ ਵਾੜੀ ਹਰੀ ਰਖੀ ਸਿੰਜਦੇ ਰਹੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜਲ ਡਾਲ ਜਾਣੇ
ਪੰਥ ਬਿਖੜੇ ਨੂੰ ਇਕ ਮੁੱਠ ਕੀਤਾ ਤ੍ਰਫ ਸਾਰਿਆਂ ਤੇ ਦੇਖ ਭਾਲ ਜਾਣੇ
ਹਰੀ ਨਾਮ ਹਰ ਦੀ ਬਰਖਾ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਰਹੇ ਬ੍ਰਸਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣੇ

ਨਿਰਜਲਾ ਇਕਾਦਸੀ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਭੋਗਾਂ ਪਰ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ
ਸੋਲਾਂ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਜਲਾ ਕਾਦਸੀ ਸੀ, ਸਾਰੇ ਪੰਥ ਨੇ ਏਹੋ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ
ਪੈਣੇ ਭੋਗ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਸੀ ਨੂੰ, ਏਹ ਖਬਰ ਸਿੰਘਾਂ ਤਰਫ ਚਾਰ ਕੀਤੀ
ਦੂਰ ਦੂਰਫਿਰਕੇ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਨੇ, ਸਾਰੇ ਖਬਰ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੰਸਾਰ ਕੀਤੀ
ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਆਓ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾਂ, ਸੰਤ ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ ਖਬਰ ਸਾਰ ਕੀਤੀ

ਭਾਰੀ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਕੱਠ ਪਰ ਮਾਤਾ ਜੀਵਨ ਕੌਰ ਜੀ ਦੇ ਇੰਤਜ਼ਾਮ
 ਉਨੀ ਦਿਨੀ ਮਾਤਾ ਜੀਵਨ ਕੌਰ ਜੀ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਸੀਰੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸਾਰੇ
 ਭਾਗਵਾਨ ਮਾਤਾ ਬਹੁਤ ਅਕਲ ਵਾਲੀ ਰਿਧ ਸਿਧ ਜੀਦੇ ਤਾਬੇਦਾਰ ਸਾਰੇ
 ਭਾਰੀ ਕੱਠ ਹੋਣਾਂ ਏਥੇ ਖਾਲਸੇ ਦਾ ਮਾਤਾ ਮਾਮਲੇ ਲਏ ਵਿਚਾਰ ਸਾਰੇ
 ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰੀਏ ਭਾਰੀ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਮਾਤਾ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਕਹੇ ਪੁਕਾਰ ਸਾਰੇ
 ਰਸਤ ਬਸਤ ਘੀ ਵਾਸਤੇ ਤਰਫ ਚਾਰੇ ਦਿਤੇ ਭੇਜ ਮਾਤਾ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸਾਰੇ
 ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰਲਿਆ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਸਾਹਾਭਰਲਏ ਮਾਤਾ ਨੇ ਆਰ ਬੁਖਾਰ ਸਾਰੇ
 ਮੈਨੇ ਆਪ ਦੇਖੇ ਲਗੇ ਛਤਨਾਂ ਨੂੰ ਪੀਪੇ ਘਿਉ ਦੇ ਕਈ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਰੇ
 ਧਾਮ ਪੁਰੇ ਨਗੀਨਿਤੋਂ ਖੰਡ ਮਿਸ਼ਰੀ ਡਬੇ ਰੇਲ ਆਏ ਲਗਾਤਾਰ ਸਾਰੇ
 ਜਗ੍ਹਾ ਜਗ੍ਹਾ ਕੇਠੇ ਮੰਦਰ ਵੇਹੜਿਆਂ ਮੈਂ ਭਰੇ ਰਸਤ ਦੇ ਪਏ ਅੰਬਾਰ ਸਾਰੇ
 ਮਾਤਾ ਸਹਿਬ ਦੀ ਲਿਖਾਂ ਤਾਰੀਫ ਕਿੱਕਣ ਮਾਤਾ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਸਿਫਤਦਾਰ ਸਾਰੇ
 ਕਰੀ ਜਿਵੇ ਅਗਤ ਭਾਰਤ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਕਿਵੇ ਲਿਖਾਂ ਵੀਰੋ ਸਮਾਚਾਰ ਸਾਰੇ
 ਨੇਕ ਲੋਕ ਮਾਤਾ ਜੀਵਨ ਕੌਰ ਕਰਗੀ ਕਿਤੇ ਨਹੀ ਹੈ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ਸਾਰੇ
 ਬੰਦੋ ਬਸਤ ਕਰਕੇ ਸਿੰਘਾਂ ਸਣੇ ਮਾਤਾ ਕਰਦੇ ਪੰਥ ਦਾ ਥੇ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਸਾਰੇ
 ਮੇਲਾ ਪਹੁੰਚਿਆ ਆਣ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਸਿੰਘ ਚਲੇ ਔਂਦੇ ਬੇਸੁਮਾਰ ਸਾਰੇ

ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਬੇਸੁਮਾਰ ਕੱਠ ਦਾ ਜਿਕਰ

ਕਿਤਨਾ ਕੱਠ ਹੋਇਆ ਏਹ ਮੈਲਿਖਾਂ ਕਿੱਕਣਏਹਤਾਂ ਲਿਖਣਤੇ ਬਾਹਰਬਜਾਨ ਭਾਰੀ
 ਕੇਹੜੇ ਮੁਖ ਸੇ ਕਿਸਤਾਂ ਹਾਲ ਦੇਸਾਂ ਜਿਵੇਂ ਲੱਗਿਆ ਬੜਾ ਦੀਵਾਨ ਭਾਰੀ
 ਭੀੜ ਭਾੜ ਲਖੋਂ ਵੱਧ ਆਨ ਹੋਈ ਲਾਇਆ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਏਹ ਅਨਮਾਨ ਭਾਰੀ
 ਦੇਸਾਂ ਦੇਸਾਂ ਦੇ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ਕੁਕੇ ਕਰਦੇ ਸ਼ੋਕ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਆਨ ਭਾਰੀ
 ਪਗਾਂ ਪਗੜੀਆਂ ਮਾਇਆ ਦੇ ਢੋਰ ਲਗੇ ਅਖੀਂ ਦੇਖਿਆ ਮੈ ਦਾਸਤਾਨ ਭਾਰੀ
 ਭੈਣੀ ਸਾਹਬ ਅੰਦਰ ਸੰਤ ਖਾਲਸੇ ਦਾ ਕੱਠ ਦੇਖਿਆ ਮੈ ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਭਾਰੀ
 ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਭੋਗ ਉਤੇ ਹੋਇਆ ਪੰਥ ਕੱਠਾ ਬਲੀਵਾਨ ਭਾਰੀ
 ਚਰਨਾਂ ਉਤੇ ਮਹਾਰਾਜ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹਰੀ ਨਾਮਹਰਿ ਸੀਸ ਝੁਕਾਨ ਭਾਰੀ
 ਸ੍ਰੀ ੧੦੮ ਅਟੱਲ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਮਹਾਰਾਜ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਪੰਥ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਕਰਨੀ
 ਗਦੀ ਬੈਠ ਮਹਾਰਾਜ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਾਧੇ ਕੌਮ ਦੇ ਲੀਏ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ

ਤੁੱਕੀ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਗਾ ਅਕਲ ਵਾਲੇ ਤਰਫ਼ਚਾਰ ਕਰਦੇ
 ਹੁੰਨਰ ਇਲਮ ਵਿਦਯਾ ਖਾੜੇ ਪੰਥ ਕੋਈ ਨਹੀ ਉਨਤੀ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ਕਰਦੇ
 ਰਾਜ ਨੀਤ ਲੰਮੀ ਚੌੜੀ ਸੋਚ ਕਰਕੇ ਮੇਲ ਜੋਲ ਭੀ ਨਾਲ ਸਕਾਰ ਕਰਦੇ
 ਸੁਲਾ ਕੁਲ ਮਹਾਰਾਜ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੋਮਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ
 ਕੋਮਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਰਸੂਕ ਕਰਕੇ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਕਾਜਮ ਦੁਬਾਰ ਕਰਦੇ
 ਕਈ ਤਾਂ ਤੁੱਕੀਬ ਸੇ ਵਿਚ ਦੁਨੀਆਂ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਸ਼ਨ ਦਾਰ ਕਰਦੇ
 ਕਰਨੇ ਲੀਏ ਮਸ਼ਹੂਰ ਇਸ ਕੋਮ ਨੂੰ ਹੀ ਜਾਰੀ ਆਪਣਾਇਕ ਅਖਬਾਰ ਕਰਦੇ
 ਇਲਮ ਵਾਸਤੇ ਖੋਹਲ ਸਕੂਲ ਦਿਤੇ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹੁਨਰ ਦਾਰ ਕਰਦੇ
 ਮਹਾਰਾਜ ਏਹ ਤੇਜ ਅਕਬਾਲ ਵਾਲੇ ਰਾਜ ਯੋਗ ਦੋਨੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ
 ਕੰਮ ਰਾਜਸੀ ਕਰੇ ਕੰਟੋਲ ਜੇਹੜਾ ਕੋਮ ਇਕ ਚੰਗਾ ਜਥੇਦਾਰ ਕਰਦੇ
 ਕੋਂਸਲ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਇ ਅਪਣੀ ਕੰਮ ਕਾਜ ਨੂੰ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ
 ਅਨਾਧੁੰਦ ਸਿਧੇ ਸਾਦੇ ਬੇ ਹਸਾਬੇ ਕੰਮ ਕੁਲ ਹੀ ਸਿਲਸਲੇ ਵਾਰ ਕਰਦੇ
 ਕਈ ਗੁਣੀਗਿਆਨੀਭੇਜ ਤੁਫ ਚਾਰੋਂ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾਰ ਕਰਦੇ
 ਬਿਰਤੀ ਜੋੜਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਦੇ ਭਜਨ ਸਦਾ ਮਹਾਰਾਜ ਕਰਤਾਰ ਕਰਦੇ
 ਕਾਮ, ਕ੍ਰੋਧ, ਮੋਹ, ਲੋਭ ਨੂੰ ਮਾਰ ਏਨ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਮੂਲ ਮਹਾਰਾਜ ਹੰਕਾਰ ਕਰਦੇ
 ਪੱਕੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਜੋਤ ਸਤਿਗੁਰਾਂਦੀ ਸਚੇ ਧਰਮਦੇਕੁਲ ਵਿਹਾਰ ਕਰਦੇ
 ਬਹੁਤਾ ਲਿਖਾਂ ਕੀ ਹੋਰ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਕੋਮ ਉਨਤੀ ਹਰ ਪਰਕਾਰ ਕਰਦੇ

ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਮਹਾਰਾਜ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਤੇ ਇੰਤਜ਼ਾਮ
 ਮਹਾਰਾਜ ਵੱਡਿਆਂ ਵਾਂਗੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭੀ ਭੋਗ ਪਾਠ ਅਖੰਡ ਪੁਆਏ ਸੋਹਣੇ
 ਧੂਪ ਦੀਪ ਤੇ ਵਰਨੀਆਂ ਨਾਲਭਾਰੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਵਾਏ ਸੋਹਣੇ
 ਗੱਦੀ ਬੈਠ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਅੱਜ ਤੋੜੀ ਲਖ ਵਰਨੀਆਂ ਜਾਪ ਜਪਾਏ ਸੋਹਣੇ
 ਸੂਰ ਬੀਰ ਚੰਗੇ ਬਲੀਵਾਨ ਜੋਧੇ ਨਾਮਧਾਰੀਏ ਨਵੇਂ ਸਜਾਏ ਸੋਹਣੇ
 ਨਾਮ ਦਾਨ ਭਗਤੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਖਸ਼ ਕਰਕੇ ਨਾਮਧਾਰੀਏ ਸਿੰਘ ਵਧਾਏ ਸੋਹਣੇ
 ਦੌਤ ਬੁਧੀਆਂ ਦੇ ਰਿਦੇ ਫੇਰ ਕਰਕੇ ਏਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵਤੇ ਲੋਕ ਬਣਾਏ ਸੋਹਣੇ
 ਕਮੀਆਂ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਰਸਮਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੋਂ ਸਿੱਧੇ ਰਾਹ ਲੋਕੀ ਏਨ੍ਹਾਂ ਪਾਏ ਸੋਹਣੇ
 ਚਾਰੋਂ ਤਰਫ਼ ਦੌਰੇ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕਰਕੇ ਘਾਟੇ ਕੋਮ ਦੇ ਪੂਰੇ ਕਰਾਏ ਸੋਹਣੇ

ਘੜੀਆਂ ਘੰਟਿਆਂ ਦਾ ਵਾਂਗੂੰ ਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਕੈਦੇ ਨਵੇਂ ਹੀ ਏਨ੍ਹਾਂ ਚਲਾਏ ਸੋਹਣੇ
ਉਘੇ ਕਦੇ ਨਾ ਕਰੇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਪੁਤ ਸ਼ਕਤ ਦੇ ਜੋਹਤ ਰਖਾਏ ਸੋਹਣੇ

ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਮਹਾਰਾਜ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਤਪ ਤੇਜ
ਵੱਡਾ ਭਾਗ ਤੇ ਵੱਡਾ ਦਿਮਾਗ ਸੋਹਣਾ ਵੱਡਾ ਤੇਜ ਪ੍ਰਤਾਪ ਅਕਬਾਲ ਇਨ ਕਾ
ਮਨੋਂ ਤਨੋਂ ਤੇ ਧਨੋਂ ਹਰ ਵਕਤ ਰਹਿੰਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਇਨ ਕਾ
ਅਖੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਕਕੇ ਸਿਫਤਾਂ ਲੈਕਤ ਮਾਮ ਖਿਆਲ ਇਨ ਕਾ
ਪੂਰਨਸਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਕੇ ਹੜੀ ਸਿਫਤ ਸੇ ਲਿਖਾਂ ਮੇ ਹਾਲ ਇਨ ਕਾ

ਨਾਮਧਾਰੀ ਪੰਥ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਉਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰੀ

ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਮਹਾਰਾਜ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਕੋਮ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕੀਤੀ
ਤਾਰੀਖ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਸਿਫਤ ਸ਼ਰੂਰ ਕੀਤੀ
ਉਲਥੇ ਸਾਡੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੇ ਕਰੇ ਲੋਕਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜਾ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਦੂਰ ਦੂਰ ਕੀਤੀ
ਹੈ ਤੁਕੀ ਅਖਬਾਰ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਜੀਨੇ ਕੋਮ ਨਿਹਾਲ ਭਰਪੂਰ ਕੀਤੀ

ਸ੍ਰੀ ਸਰਬ ਉਪਮਾ ਯੋਗ ਮਹਾਰਾਜ ਗੁਰਦਯਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਪੁਤ ਛੋਟੇ ਨਾਮ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿੰਘ ਗੁਰਦਯਾਲ ਵੀਰੋ
ਬਲੀ ਬੀਰ ਬਾਂਕੇ ਪਰਸੁਆਰਥੀ ਸੇ ਕੋਮੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਥੇ ਖਜਾਲ ਵੀਰੋ
ਜਤੀ ਸਤੀ ਤਪੀਏ ਭਾਰੇ ਬ੍ਰਹਮਗਯਾਨੀ ਪੱਕੇ ਸਿੰਘ ਸਿਦਕੀ ਗੁਰੂਲਾਲ ਵੀਰੋ
ਕੰਦ ਏਸ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਸਰੂਵਰਗਾ ਬਹੁਤ ਖੂਬ ਸੂਰਤ ਨੇ ਨਿਹਾਲ ਵੀਰੋ
ਉਨਤੀਕਰਨ ਖਾਤਰ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਦੀ ਏਨਾ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਘਾਲੀ ਘਾਲ ਵੀਰੋ
ਸੱਦ ਲਏ ਕੂਤਾਰ ਨੇ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਬਖਸ਼ੀ ਉਮਰ ਨਾ ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਵੀਰੋ
ਵਿਛੜ ਗਏ ਦੂਲੇ ਬੇਵਕਤ ਸਾਡੇ ਹੋਏ ਗੁਜਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਾਤ ਵੀਰੋ
ਜੀਵਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੱਲਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ ਲਿਖੂ ਸਵਾਂਨ ਉਮਰੀ ਸਾਰਾ ਹਾਲ ਵੀਰੋ

ਸ੍ਰੀ ਸਰਬ ਗੁਣ ਲਾਯਕ ਮਹਾਰਾਜ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਛੋਟੇ ਭਾਈ ਮਹਾਰਾਜ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਕਲਸ਼ਕਲ ਵਾਲੇ ਬ੍ਰਕਤਦਾਰ ਸਾਰੇ
ਮਹਾਰਾਜ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਨਾਮ ਜਿਨਕਾ ਹੈਨ ਜਾਣਦੇ ਲੋਕ ਸੰਸਾਰ ਸਾਰੇ
ਰਹਿੰਦੇ ਵਿਚ ਲਹੌਰ ਨੇ ਬਹੁਤ ਦਿਨ ਤੇ ਕਰਦੇ ਆਪਣਾ ਵਣਜ ਬਪਾਰ ਸਾਰੇ
ਕਰਦੇ ਹੈਨ ਸੋਦਾਗਰੀ ਘੋੜਿਆਂ ਦੀ ਏਸੇ ਕੰਮ ਮੈ ਬਹੁਤ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਸਾਰੇ

ਭੈੜਾ ਖਜਾਲ ਇਸ ਦਾ ਸਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਅਦਲ ਬਦਲ ਐਵੇਂ ਕਈ ਵਾਰ ਹੋਇਆ

ਦਾਸ ਦੇ ਰਚਤ ਹੋਰ ਪੁਸਤਕ

ਹੀਰੇ ਹਿੰਦ ਆਦਕ ਪੁਸਤਕ ਕਈ ਰਚਕੇ ਐਵੇਂ ਮੁਫਤ ਮੈਨੇ ਦਿਤੇ ਗਲ ਪਹਿਲਾਂ
ਫਲ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਬੂਟੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਭੀ ਲਹੂ ਡੋਲਕੇ ਲਏ ਜੋ ਪਾਲ ਪਹਿਲਾਂ
ਖੂਨ ਖਾਲਸਾ ਲਹਿਰ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੀ ਛਪੇ ਅਜ ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ
'ਨਿਰਭੈ ਅਕਾਲੀ' ਹੈ ਨਾਮ ਜਿਸ ਦਾ ਫੂਲਾ ਸਿੰਘ ਦਾਲਿ ਖਜਾਲ ਪਹਿਲਾਂ
ਤਵਾਰੀਖ ਲਿਖੀ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਇਤਹਾਸਾਂ ਚੋਂ ਹਾਲ ਨਿਕਾਲ ਪਹਿਲਾਂ
ਕਿਸਾ ਇਕ ਮੈਂ ਹੁਸਨ ਕਟਾਰ ਲਿਖਿ ਐਲਿਖਿ ਫੇਰ ਸੋਹਣੀ ਮਹੀਵਾਲ ਪਹਿਲਾਂ
ਪੁਸਤਕ ਤਾਜ ਦਿਲੀ ਪਿਛੋਂ ਲਿਖਿ ਮੈਨੇ ਪ੍ਰਿਥੀ ਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਹਾਲ ਚਾਲ ਪਹਿਲਾਂ
ਦਸ ਰਚੇ ਗ੍ਰੰਥ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਫੈਦਾ ਜਿਨਾਂ ਤੇ ਲਿਖੇ ਉਠਾਲ ਪਹਿਲਾਂ

ਗ੍ਰੰਥ ਕਰਤਾ ਦੀ ਅਰਜ

ਹਥ ਜੋੜਕੇ ਦਾਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਭੁਲੇ ਨਹੀਂ ਇਸਨੂੰ ਸਜਣ ਯਾਰ ਕੋਈ
ਬਹੁਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਪੁਸਤਕ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾਲਾ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਕੋਈ
ਏਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਛਾਪਨੇ ਵੇਚਨੇ ਦਾ ਰਖਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵੀਰ ਅਖਤਿਆਰ ਕੋਈ
ਏਹ ਦੇ ਹੱਕ ਮੁਸੰਨਫੀ ਕੋਲ ਸਾਡੇ ਹੱਕ ਤਲਫ ਨ ਕਰੇ ਸਰਦਾਰ ਕੋਈ
ਭੰਨ ਤੋੜ ਕਰਕੇ ਗ੍ਰੰਥ ਨਹੀਂ ਛਾਪੇ ਕਿਸੇ ਇਲਮ ਅੰਦਰ ਲੋਭ ਦਾਰ ਕੋਈ
ਓਹ ਲੈਣ ਮੰਗਾਇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਤੇ ਜੇਕਰ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਕਰੇ ਦਰਕਾਰ ਕੋਈ

ਦੋਹਰਾ

ਉਨੀਂ ਸੈਂਦਾ ਕਾਨਵਾਂ ਸੰਮਤ ਬਿਕ੍ਰਮ ਜੀਤ ।
ਮਾਘ ਮਹੀਨੇ ਗ੍ਰੰਥ ਇਹ ਹੋਇਆ ਪੂਰਨ ਮੀਤ ।

ਦਸਖਤ.....

ਦਾਸ

ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ (ਸੂਚ ਗ੍ਰੰਥ ਕਰਤਾ)

ਭੈੜਾ ਖਜਾਲ ਇਸ ਦਾ ਸਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਅਦਲ ਬਦਲ ਐਵੇਂ ਕਈ ਵਾਰ ਹੋਇਆ

ਦਾਸ ਦੇ ਰਚਤ ਹੋਰ ਪੁਸਤਕ

ਹੀਰੇ ਹਿੰਦ ਆਦਕ ਪੁਸ: ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਏ ਐਵੇਂ ਮੁਫਤ ਮੈਨੇ ਦਿਤੇ ਗਾਲ ਪਾ

ਫਲ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਬੂਟੇ ॥ ਤੇ ਸੰਤ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ॥

ਖੂਨ ਖਾਲਸਾ ਲਹਿਰਾ ॥ ਹਾਲ ਸੱਜਣ ਨਿਸਚਾ ਧਾਰ ਜੇਹੜਾ ॥

‘ਨਿਰਭੈ ਅਕਾਲੀ’ ਹੈ ॥ ਰਾਮੀ ਮੈਂ ਪਵੇਗਾ ਨਾ,

ਤਵਾਰੀਖ ਲਿਖੀ ਗੁਰੂ ॥ ਏਸ ਗ੍ਰੰਥ ਸੇ ਕਰੂ ਪਿਆਰ ਜੇਹੜਾ ॥

ਕਿਸਾ ਇਕ ਪੈਂ ਗੁਰੂ ॥ ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਬਖਸ਼ ਦੇਉ,

ਸਕਤ ਭਗਤ ਦਾ ਗੁਰੂ ਭੰਡਾਰ ਜੇਹੜਾ ॥

ਮੂੰਹ ਮੰਗੀ ਚਰਾਚ ਚੰਗ ਵੀਰ ਪਾਵੇ,

ਏਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਵਾਚਣੇ ਹਾਰ ਜੇਹੜਾ ॥

ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਫਲ ਚਾਰ ਬਖਸ਼,

ਰਾਮਸਿੰਘ ਜੀ ਗੁਰੂ ਕਰਤਾਰ ਜੇਹੜਾ ॥

ਹਰ ਕੰਮ ਮੈਂ ਫਤੇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ,

ਦੇਉ ਬਾਰੂਵਾਂ ਗੁਰੂ ਅਵਤਾਰ ਜੇਹੜਾ ॥

‘ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮਹਰੀ ਪ੍ਰੈਸ’

ਮੈਨੇ ਬਹੁਤ ਛਾਪੇਖਾਨੇ ਦੇਖ ਲੀਏ, ਮਸ਼ਾਹੂਰ ਜੋ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ਸਾਰੇ ।

ਗਲਤੀ ਸੋਧ ਛਾਪਾਈ ਨ ਸੁਧ ਕਰਦੇ, ਨਹੀਂ ਗੁਰਮੁਖੀ ਮੈਂ ਖਬਰਦਾਰ ਸਾਰੇ ।

ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਏਸ ਪ੍ਰੈਸ ਅੰਦਰ, ਛਪਦੇ ਬਹੁਤ ਸੋਹਣੇ ਸਮਾਚਾਰ ਸਾਰੇ ।

ਸਸਤੀ ਸੁਧ ਛਾਪਾਈ ਸਟਾਫ ਕਰਦਾ, ਸੇਵਾਦਾਰ ਸਚੇ ਸਮਝਦਾਰ ਸਾਰੇ ।

ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਵੀਰ ਛਪੋਣ ਮੇਰੇ, ਪੁਸਤਕ ਗੰਥ ਸੋਹਣੇ ਇਸ਼ਤਹਾਰ ਸਾਰੇ ।

ਹੈਨ ਕਾਬਲੇ ਸਿਫਤ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘਾ, ਏਸ ਪ੍ਰੈਸ ਵਾਲੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸਾਰੇ ।